

MERCATOR IN DOLENJKA Z ROKO V ROKI - Direktorja Mercatorja Dolenjske Stanislav Hribar (levo) in Dolenjke Maksimilijan Jakopin (desno) sta si pretekli petek takole podala roki, kajti v bodoče bosta morala tesno sodelovati. Mercator Dolenjska naj bi do konca decembra odkupil večino delnic notranjih delničarjev Dolenjke. Obe družbi bosta v naslednjem letu trdo delali pri usklajevanju poslov, naložb in razvoja, še v letu 2000 pa naj bi prišlo tudi do formalne pripojitve in nastanka družbe Mercator Dolenjska, ki bo največji trgovec v regiji in tretji največji trgovec v sistemu Mercator. (Foto: B. D. G.)

Za odličnost zaslužni vsi delavci

Najvišje priznanje Revozu - Med nagrajenci tudi Trimo

NOVO MESTO, LJUBLJANA - Podjetje Revoz je po večletnem sistematičnem delu na področju izboljševanja kakovosti ter z metodo samoocenjevanja doseglo tako raven kakovosti, da se je lani uvrstilo v ožji izbor, letos pa prejelo priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost. Kot smo pretekli teden že na kratko zabeležili, je priznanje predsedniku Revozove uprave Bernardu Coursatu podelila ministrica za gospodarske dejavnosti dr. Tea Petrin.

Ministrica je istočasno podelila še pet diplom podjetjem, ki so se v posameznih kategorijah uvrstila v ožji izbor. Med njimi je bil v kategoriji družb z več kot 250 zaposlenimi na področju izdelkov trebanjski Trimo. Za to najvišje državno priznanje za kakovost izdelkov in storitev ter kakovost poslovanja se je letos potegovalo 15 podjetij. Model poslovne odličnosti, po katerem se podjetja ravnavajo, je uveljavljen tudi drugod v Evropi, zato omogoča podjetjem, da se primerjajo s tamkajšnjo konkurenco.

Revoz je začel svojo pot k poslovni odličnosti že leta 1991, ko je zastavil sistem celovitega obvladovanja kakovosti in odtlej nenehno napredoval. Samoocenjevanja po modelu evropske nagrade za kakovost (EQA) se je lotil leta 1994 in se leto pozneje na prvi presoji uvrstil v najvišji (A) razred dobaviteljev ter pridobil certifikat ISO 9002. Oktobra letos je novomeška tovarna prejela še

okoljevarstveni certifikat ISO 14001. Predsednik uprave Coursat je ob prevzemu priznanja poudaril, da je h kakovosti prispevalo vseh 2.500 zaposlenih revozovcev, kajti kakovost se ne nadzira, ampak ustvarja na vseh ravneh poslovanja in proizvodnje.

B. D. G.

VODA SMRDI PO NAFTA

VELIKE MALENCE PRI BREŽICAH - 13. decembra so krajan obvestili OKC Krško, da ima voda v Velikih Malencah vonj po nafti. Policisti so ugotovili, da ima voda tudi madeže svetlorjave barve. Pri pregledu nepravilnosti niso ugotovili in tudi ne vzroka onesnaževanja. To bo pokazala analiza vode - vzorec je odvzela sanitarna inšpektorica. Uporabniki vode so bili po medijih obveščeni o oporečnosti vode. Zdravo pitno vodo jim zdaj s cisternami dostavljajo iz KOP Brežice.

VESELI VEČER

ŠENTJERNEJ - Turistično društvo Šentjernej bo pripravilo v soboto, 18. decembra, Veseli večer, ki se bo pričel ob 19. uri v domači osnovni šoli. Gostje večera bodo Slovenci muzikantje, za dobro voljo pa bo poskrbel humorist Franc Pestotnik - Podokničar. Vstopnice prodajajo v trgovini Gaia v Šentjerneju.

MERCATOR IN DOLENJKA

Leto 2000 prinaša enega trgovca

Družba Mercator Dolenjska bo do konca decembra odkupila večino od 58,8-odst. deleža notranjih lastnikov v novomeški Dolenjki - Zaposleni dve leti ne smejo med presežke

NOVO MESTO - S 1. januarjem 2000 se bo začelo vsestransko poslovno sodelovanje med trgovsko družbo Dolenjska in Mercatorjem Dolenjske, ki temelji na dogovoru o dolgoročnem sodelovanju iz začetka novembra in konec novembra podpisani pogodbi o pripojitvi Dolenjke k Mercatorju. Do formalne pripojitve naj bi prišlo v prihodnjem letu, medtem ko je že v tem tednu Mercator Dolenjska začel s pomočjo borznoposredniške družbe Publikum odkupovati Dolenjskine delnice.

Mercator ima za zdaj v lasti 20 odst. Dolenjskih delnic, še 20 odst. jih je v lasti Nove ljubljanske banke. Lastniki 1,2 odst. so mali delničarji (43), medtem ko je 58,8 odst. družbe v lasti 550 delničarjev družbe pooblaščenke Dolenjska - Izbira. Delničarji Izbire so 7. decembra na skupščini spreminili statut družbe in sprostili prodajo delnic. Na skupščini je bilo prisotnih 70 odst. notranjih delničarjev, ki so jih poprej na 6 zborih delavcev temeljito informirali o razlogih pripojitve Dolenjke k Mercatorju.

"Razlogi so seveda ekonomske narave, saj se je v zadnjem letu

pokazalo, da Dolenjska ob močni konkurenci ne bo zmogla sama in da se je bolje povezovati v regiji kot izven nje. Nova družba se bo imenovala Mercator Dolenjska in bo po pogodbi prevzela vse Dolenjskine delavce, ki so zaposleni za nedoločen čas. Člani Dolenjskine uprave bodo v letu 2000 še ohranili status, s prenehanjem mandata pa so jim zagotovljena ustrezna vodilna delovna mesta," je povedal direktor Dolenjske Maksimilijan Jakopin. Družba Mercator Dolenjska je dolžna do 10. januarja 2000 odkupiti vse ponujene delnice Dolenjske po ceni 2500, kar je glede na doseženi

ceni v dosednji medsebojni prodaji (od 400 do nazadnje 1200 tolarjev) ugodna cena. Sočasno s prodajo delnic bodo delavci, ki so zaposleni za nedoločen čas, podpisovali tudi pogodbe o zaposlitvi v novi družbi Mercator Dolenjska. Do formalne pripojitve bodo veljale še pogodbe z Dolenjko, potem pa bodo imeli enak status kot vsi delavci Mercatorja Dolenjske. "Kot določa pogodba o pripojitvi, Mercator Dolenjska brez soglasja delavca samega nikogar od sedanjih zaposlenih za nedoločen čas v Dolenjki ne more opredeliti za tehnološki presežek, kar je celo prednost pred Mercatorjevimi delavci. Vsi delavci bodo dobili sklepe, da ostajajo na sedanjih delovnih mestih, kako bo pozneje, pa bo pokazal čas. Do prerazporejanja bo vsekakor prišlo pozneje, saj bodo morale biti vse enote rentabilne," pravi direktor Mercatorja Dolenjske Stanislav Hribar, ki tudi napoveduje presežke delavcev v skupnih službah. Kot pravi, so nanje že računali, zato v zadnjem letu niso nanovo zaposlovali.

Vodstvi obeh družb zdaj čaka veliko usklajevanja na področju poslov, naložb in načrtovanja razvoja. Med prednostnimi nalogami bo racionalizacija Dolenjskinega skladišča v Novem mestu, usklajevanje dejavnosti Cash & Carry ter lokacij v nekaterih krajih, kjer imata obe družbi prodajalne. Ene prvih usklajenih akcij Mercatorja Dolenjske, Dolenjske in trgovske družbe Posavje iz Brežic bodo noveletni boni, ki jih svojim zaposlenim pred prazniki podarjajo mnoga podjetja. Vsi boni bodo vnovčljivi v vseh prodajalnah Dolenjske, Mercatorja Dolenjske in Posavja Brežice.

B. DUŠIČ GORNIK

METLIŠKIM GASILCEM ČASTNI ZNAK SVOBODE

METLIKA - V ponedeljek, 13. decembra, je predsednik države Milan Kučan na posebni slovesnosti v predsedniški palači v Ljubljani izročil predstavnikom prostovoljnega gasilskega društva Metlika častni znak svobode Republike Slovenije. Metliško društvo je bilo ustanovljeno pred 130 leti kot prvo gasilsko društvo na Slovenskem, odlikovanje pa je prejelo za organizirano, vztrajno in nesebično varovanje pred požari, naravnimi in drugimi nesrečami.

M. MARKELJ

Voda naša vsakdanja

Pri založbi Erro je v zbirki Razbore izšla četrta knjiga primarija dr. Petra Kapša Voda za zdravje

NOVO MESTO - Predpraznični dnevi letošnjega decembra se bodo v anale dolenjskega kulturnega utripa gotovo zapisali kot izjemno živahni na založniškem področju. Toliko knjig domačih avtorjev, kot jih je pri različnih založbah izšlo ta mesec, nekdaj tudi v več letih ni ugledalo belega dne. Med knjižne novosti se je uvrstila tudi knjiga primarija dr. Petra Kapša Voda za zdravje. Likovno bogato opremljeno že četrto knjigo tega avtorja je izdala založba Erro. Z njo se je dr. Kapš znova potrdil kot eden najplodovitejših slovenskih piscev poljudne zdravstvene literature.

Knjigo so predstavili v ponedeljek, 13. decembra, v Hotelu Krka, na predstavitvi pa so govorili recenzent knjige prof. dr. Jože Drinovec, avtor, založnik Toni Vovko

Primarij dr. Peter Kapš

marles®
hiše maribor d.o.o.
Hiše po vaši meri

VREME
Ob koncu tedna bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo, zjutraj in del dopoldneva bo po nižinah megla.

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO
Odkupujemo delnice: Akropol, Begrad, Iskra kondenzatorji, Komet, SGP Posavje, TEM Čatež, TPV, Trimo...
BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 068/342-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, ☎ 068/460-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Črnomelj, ☎ 068/56-480
BPH, Kvedrova 28, Sevnica, ☎ 0608/41-371

DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE
POKRAJINSKI ODBOR ZA DOLENJSKO, BELO KRAJINO IN POSAVJE ŽELI VSEM SVOJIM ČLANOM IN SIMPATIZERJEM STRANKE VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 2000!

Košarka Liga Kolinska
KRKA TELEKOM : TRIGLAV
Novo mesto, športna dvorana Marof, sobota, 18.12.1999, ob 20. uri
Pokrovitelj: TOTAL, d.o.o.
Žrebanje vstopnic: Mabičuk (Kobra)

Berite danes

- stran 2:
• **Skladišče bo varno za okolico**
- stran 3:
• **Novomeščani v leto 2000 pod šotorom**
- stran 4:
• **Semiški učenci niso narkomani**
- stran 7:
• **S poletjem odpro nove trgovine**
- stran 9:
• **"Kmetje nismo nikogaršnje ovce!"**
- stran 11:
• **Pokajoče veselje brez joka in žalosti**
- stran 18:
• **Prvi avstrijski partizanski bataljon**

ZA NOVO DIALIZO

NOVO MESTO - "Projekt 200" za izgradnjo nove dialize v novomeški bolnišnici je dobil veliko podporo tako med obrtniki in podjetniki kot tudi med občani. V sklad z izgradnjo nove dialize je prispevalo že 83 doantorjev. Do 10. decembra se je nabralo skupaj 2.798.000 tolarjev. Posebej je potrebno pohvaliti akcijo Obrtni zbornice Metlika, ki je na svojem novoletnem srečanju upokojenih obrtnikov zbrala 63 tisočakov. Za darovane zneske se Projektu svet za izgradnjo novega dializnega centra vsem najlepše zahvaljuje.

UMRL JE STANE DOLANC

LJUBLJANA - V ponedeljek je po hudi in dolgi bolezni v 75. letu starosti umrl Stane Dolanc, eden izmed vodilnih slovenskih politikov v povojni Jugoslaviji. Rodil se je leta 1925 v Hrastniku, po maturi pa je leta 1944 odšel v partizane. Po vojni je ostal v JLA in opravljal različne vojaške in politične funkcije ter obenem doštudiral pravo na ljubljanski pravni fakulteti. Bil je član predsedstva centralnega komiteja ZKJ, član zvezne vlade in prvi Slovenec na čelu zveznega notranjega ministrstva, od leta 1987 do upokojitve leta 1989 pa je bil član zveznega predsedstva.

POKOJNINSKA REFORMA

Trije stebri za stara leta

Naslednjih 30 let bo upokojencev vse več, medtem ko bo število pokojninskih zavarovancev še 15 let ostajalo na isti ravni. Pred 20 leti so trije zaposleni preživljali enega upokojenca, zdaj morajo že dva, čez 25 let pa bi moral kar vsak zaposleni skrbeti za enega upokojenca! S temi podatki so pred leti predlagatelji želeli ogreti ljudstvo za korenite spremembe pokojninskega sistema. Pretekli petek jim je uspelo, saj so poslanci sprejeli zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki že s 1. januarjem 2000 postopoma uvaja pokojninsko reformo. Minister Anton Rop, zagrizeni borec za reformo, si bo nekoliko oddahnil, čeprav je sam napovedal, da bo reformo že v nekaj letih potrebno zaostri. Kljub mnogim očitkom in tudi dejanskim pomanjkljivostim bo ublažila pritisk starajočega se prebivalstva na državni proračun. Prinaša precej neprijetnih novosti, saj povečuje potrebno pokojninsko dobo ter uvaja manj ugoden izračun pokojninske osnove in dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje.

Če bomo hoteli poskrbeti za varnejšo starost, bomo plačevali dodatne prispevke: kolektivno v podjetju ali pa na lastno pest pri zavarovalnicah. Več denarja bo morala za to nameniti še posebej srednja generacija, ki se ji piše najslabše. Torej bo naša prihodnost poslej veliko bolj v naših rokah, zato se bo treba nasloniti na vse tri stebre pokojninskega sistema, nič pa ne bo narobe, če si bomo omislili še četrtega v različnih oblikah varčevanja.

BREDA DUŠIČ GORNIK

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

ISSN 0416-2242
9 770416 224000

Legalizirati mehke droge?

Kupčije z mamili dajo letno okrog 400 milijard dolarjev, kar pomeni 8 odstotkov celotne vrednosti svetovne trgovine. Če od prodaje mamil dobro živi lepo število preprodajalcev, gojenje rastlin za mamila pomaga preživeti prebivalstvu celih pokrajin. Mamila so kot temna krona sodobne civilizacije, ki zagotavlja veliko gospodarskih in čustvenih stisk. Zato so jim izrekli bojno napoved. Ampak ta stane veliko denarja. Za vojno proti mamilom so samo Združene države Amerike že pred sedmimi leti namenile preko 12 milijard dolarjev. V posmeh vrtoglavo visoki vsoti za pregon trgovcev z mamili so udeleženci posebnega zasedanja Generalne skupščine OZN nekaj let pozneje morali priznati, da je na svetu rekordno veliko mamil po dokaj nizkih cenah in da vojna zoper kokainsko in drugo mafijo torej ni presekala poti med proizvajalci in uživalci prepovedanih drog. Očitno je mafija, ki oskrbuje svet z mamili, ena najbolje organiziranih svetovnih nevladnih organizacij. Mamila so svetovni proces, žal ne svetovni dogodek. Če se v Evropski skupnosti pojavljajo zamisli o legalizaciji posedovanja majhnih količin mamil za osebno rabo, drug del sveta prisega na stroge ukrepe zoper imetnike in uživalce omenjenih snovi. Kako naj ravna Slovenija v boju z obravnavanimi prepovedanimi zvariki? Ali legalizirati mehke droge, je vprašanje hkratne ankete.

ALEKSANDRA HRASTRAR, dijakinja Tekstilne šole Metlika: "Morda bi bilo dobro, da bi legalizirali mehke droge, saj vsi dobro vemo, da je prepovedan sad najslajši. Mogoče bi z legalizacijo mehkih drog končno le omejili uporabo trdih drog, ki so v Sloveniji na vse večjem uničevalnem pohodu. Sem namreč proti trdim drogam, manj pa proti mehkim, če seveda pri uživanju ne gre za pretiravanje."

JANEZ BUTALA, upokojenec iz Črnomlja: "Nisem za to, da bi v naši državi legalizirali mehke droge, ker bi se njihova uporaba še bolj razpasla. Nasprotno, razpečevalcem drog, kakršnih koli pač, bi morali bolj stopiti na prste. Uživanje mehkih drog je namreč le stopnica k trdim drogam, ko pa ljudje začnejo s trdimi drogami, jim nobeno mamilo ni več dovolj močno. In zlo je tukaj."

BRIGITA PRELESNIK, prodajalka v Dolenjski Mokronog, z Mirne: "Seveda sem kot mati 14-letnega fanta še toliko bolj občutljiva in v skrbeh za otroka. Zato se ni čuditi, da ne bi dovolila uzakonitve mehkih ali kakršnih koli mamil. Še več: če bi imela vpliv in moč, bi odločno posegla v preprečevanje razpečevanja mamil že na začetku te nesrečne verige."

MOJCA ŠVAB, medicinska sestra v sevniškem zdravstvenem domu: "Sem odločno proti legalizaciji mehkih drog, ker se mi zdi, da se lahko tudi iz tega izcimi prej kaj slabega kot dobrega za uživalca in za okolje, v katerem živi. Mislim, da bi na tak način dajali potuho in še povečali število zasvojenecv. Proti sem predvsem zato, ker se da čisto lepo živeti brez drog."

MATEJ BAN, študent prava z Zdol: "Načeloma sem za legalizacijo pod določenimi pogoji. Z legalizacijo bi vzpostavili nadzor in to bi prineslo veliko pozitivnega. Prodajo bi nadzorovali, po tem bi lahko nadzorovali cene. Lahko bi dosegli zdravstveni nadzor. Zdaj, ko so ilegalne, družba nima vpogleda v problem drog. Predvsem je potrebna odprta diskusija o drogah."

STANE RADANOVIČ, občinski svetnik, predsednik Slovenske nacionalne stranke v Brežicah, iz Brežic: "Družba si dela stroške, vsi se ukvarjajo z zmanjševanjem mamil, s prevetvijo. Mamil pa je vsak dan več. Občasno se odkrije kaka manjša veriga, velikih linij pa ne odkrijejo. Institucije so neučinkovite. Za to niso same krive, saj zbirajo podatke, vendar jih ne smejo uporabiti."

ANDREJA HOČVAR, učiteljica iz Ribnice: "Sem proti legalizaciji drog. S strogim protikadilskim zakonom smo si zadali neke pozitivne cilje, z legalizacijo drog pa bi te docela izničili. To bi bila reklama za droge in bi prinesla več slabega kot dobrega. Mehke droge so lahko odskočna deska za trde, zato me je strah pomisliti, kam bi legalizacija drog lahko pripeljala!"

MARIJA PIŠKUR, upokojenka iz Kočevja: "Načeloma sem proti vsem drogam, tudi alkoholu, saj vse povzročajo zlo. Z legalizacijo mehkih drog bi država vzpostavila določen nadzor nad njihovo prodajo in zavezila nelegalno ustvarjanje dobička oziroma onemogočila preprodajalce. Legalizacija je poskus, da bi se na tem področju nekaj spremenilo, vprašanje je, ali bi se na bolje."

BOJAN JAKLIČ, profesor športne vzgoje iz Mirne peči: "Sem strogo proti legalizaciji mehke droge. To ni rešitev za problem naraščajoče zasvojenosti mladih z drogami in bi prineslo samo negativne posledice. Že tako preprodajalci drog kot akviziterji stojijo pred šolami in čakajo na nove žrtve. Tem ljudem gre samo za denar, katastrofalnih posledic svojega početja se ne zavedajo."

METLIČANI ZA "DIALIZO 2000"

METLIKA - Metliški svetniki so na seji pretekli teden soglasno sprejeli pobudo svetnika in hkrati predsednika Območne obrtne zbornice Metlika Marjana Cerjanca, da eno sejnino namenijo za projekt Dializa 2000 in s tem prispevajo k čim hitrejši ureditvi dializnega oddelka v novomeški bolnici. Metliški svetniki so bili prvi na Dolenjskem in v Beli krajini, ki so se odločili za takšno humanitarno gesto, hkrati pa so povabili tudi svetnike iz drugih občin, naj jih posnemajo. Upokojeni obrtniki iz metliške občine pa so na tradicionalnem predprazničnem srečanju, na katerem so se zbrali pred tednom dni, kar iz žepa potegnili denar za Dializo 2000. Zbrali so 63 tisoč tolarjev.

JUBILEJ BELOKRANJSKEGA MUZEJSKEGA DRUŠTVA

METLIKA - Novembra pred 50 leti je bilo v Metliki ustanovljeno Belokranjsko muzejsko društvo, ki združuje 275 članov iz vse Bele krajine in tudi onkraj njenih meja. Ta lep jubilej bo društvo počastilo s slovesnostjo, ki bo v sredo, 22. decembra, ob 18. uri v metliškem kulturnem domu. Na prireditvi bodo nastopili kulturniki iz vseh treh belokranjskih občin, predstavili pa bodo tudi novo knjigo prof. Zvonka Rusa o pomembnih dogodkih v Metliki do začetka druge svetovne vojne.

KRKIN PREDNOVOLETNI KONCERT

NOVO MESTO - Mešani pevski zbor Krka z dirigentko Sonjo Čibej vabi v sredo, 22. decembra, ob 19.30 v veliko dvorano Kulturnega centra Janeza Trdine na prednovoletni koncert. V prvem delu bodo predstavili slovensko ljudsko pesem, drugi del koncerta pa bo z instrumentalno spremljavo ameriško obarvan. Gost večera bo pesnik Tone Pavček.

OKRADEL MERCATOR

NOVO MESTO - Neznane je med 11. in 13. decembrom vlomil v skladišče prodajalne Mercator Dolenjska, d.d., na Livadi in ukradel dve kartonski škatli čipsa, okoli sto zavitkov kave, 30 butelj, več manjših steklenic ruma in tri zavitke napolitank. Trgovina je oškodovana za okrog 70 tisoč tolarjev.

Kako hiša postane dom?

Štefka Kučan gostja Razborskih večerov o ljudeh in stvareh, ki spreminjajo hiše v domove

RAZBOR - Otrokom je treba omogočiti, da pridobivajo izkušnje. Otroci imajo pravico, da delajo napake in da jih skušajo tudi popraviti. Sebe dajemo skozi knjigo! To so le nekatere misli sobotne gostje Razborskih večerov Štefke Kučan, ki jih prireja v tej vasi pod Lisco pater Karel Gržan že drugo leto.

Za vsako zgoraj zapisano misel Kučanove je zadaj izpoved, izkušnja in nauk. Denimo tisto o edini češnji v vasi, ki je tako zaskominjala otroke, da se niso mogli upreti skušnjavi. A nesrečne okoliščine so pripeljale do zapleta: lastnik češnje je zasačil otroke, ravno ko so hoteli pokusiti nekaj prepovedanih sadežev. S težko roko se je spozabil nad najmlajšim otrokom. Epilog: lastnik češenj je vsem bližnjim hišam položil na prag skodelo češenj; češnja, ki bi skoraj pokvarila dobre medsosedske odnose, pa je, seveda na žalost otrok, raje požagal.

Kučanova je na primeru svoje matere (ob lupljenju krompirja) prikazala, kako bi morali odrasli takoj prisluhniti otrokovim vprašanjem in jih skušali tudi rešiti, četudi gre še za tako drobne stvari. Iz skodelice, ki jo je prinesla še od doma in je uspešno zdravila otroke s čajčki, pije čaje tudi Milan, kadar je bolan, je povedala Štefka Kučan.

ŠTEFKA KUČAN NA RAZBORJU - Nastopi mladih, ljudskih pevki, otvoritev razstave slik slikarke Severine Trošt - Šprogar iz Trbovelj so nabito polno mladinsko sobo razborske župnije izpolnili s pozitivno energijo, ki jo je še nadgradila iskrena izpoved Kučanove o svojih izkušnjah iz otroških let v toplem domu v Smartnem pri Slovenj Gradcu in iz zrelih let matere dveh hčera. (Foto: P. Perc)

Skladišče bo varno za okolico

Z rekonstrukcijo in razširitvijo skladišča v Ortneku naj bi pričeli v prvi polovici prihodnjega leta - Dokumentacija usklajena z okoljevarstveno zakonodajo

ORTNEK - Zavod RS za blagovne rezerve ima v načrtu še pred iztekem letošnjega leta pridobiti dovoljenje za gradnjo prvega izmed petih načrtovanih rezervoarjev naftnih derivatov v bivšem vojaškem skladišču v Ortneku. Z rekonstrukcijo in razširitvijo skladišča, s katero bodo njegove zmogljivosti povečali od sedanjih 30 na 120 tisoč kubičnih metrov, bodo po besedah vodje sektorja za obvezne rezerve naftnih derivatov, Dušana Garzarolija, če jim bo uspelo zagotoviti denar, pričeli že v prvi polovici prihodnjega leta.

Projekta za gradbeno dovoljenje in izvedbo obsegata gradnjo novega rezervoarskega prostora s spremljajočimi objekti, napravami in potrebno infrastrukturo ter rekonstrukcijo obstoječega skladišča. Rekonstruirali bodo objekt za sprejem derivatov z vagonskimi cisternami in polnišče vagonov, ki bo povezoval obstoječih rezervoarjev in tudi same rezervoarje. Dva najstarejša bodo opustili in ju namenili za rezervoarja za požarno vodo, ki jo bodo zajemali iz potoka Zvezda in vodovoda. Rekonstruirali bodo tudi trafo postajo in ograjo s sistemom varovanja, na novo pa bodo zgradili poleg petih rezervoarjev prostornine 20 in 10 tisoč kubičnih metrov ter manipulativnega črpalnišča tudi vsa potrebna infrastrukturo. Vsi novi rezervoarji bodo nadzemni, podzemnega bodo opustili, celotno novo skladišče pa bo računalniško vodeno.

Kot zatrjuje Garzarolij, dokumentacijo izdelujejo v skladu z okoljevarstveno zakonodajo in najnovejšimi izsledki tehnike, zato rekonstruirano in razširjeno skladišče ne bo predstavljalo nevarnosti za okolico. Vpliv na vode naj

bi bil minimalen, prav tako pa tudi ne bi prihajalo do onesnaževanja zraka, saj bodo imeli vsi rezervoarji zajem hlapov, cisterne pa bodo polnili po sistemu zaprtega

Dušan Garzarolij

POŽAR JIM JE UNIČIL HIŠO - Prejšnji teden se je iz neznanega razloga vžgala stanovanjska hiša na Ljubljanski cesti, last M. M. iz Novega mesta. Sosedom gre za hvala, da so pravočasno prispeli gasilci in požar omejili, da se ni razširil na bližnje stavbe. Škoda pa je bila kljub temu gromozanska, znaša okrog 1,5 milijona tolarjev. Lastnica ne more verjeti, da se je to zgodilo. "Letos smo kupili hišo in parcelo ter se vse leto trudili z obnovo. Za božič smo se nameravali vseliti, zdaj pa iz tega ne bo nič. Ogenj je popolnoma uničil ostreže in strokovnjaki pravijo, da bo potrebno podreti vse hišo razen prizidka, ker stene niso več dovolj stabilne. Začetki bo treba vse znova," je žalostna lastnica. (Foto: L. Murn)

Mariborsko pismo

Ena poštna enota za okrog 3.500 ljudi

Izboljšali dostavo

V večini podjetij v Mariboru, kjer prevladujejo kovinska, elektro in tekstilna industrija, se število delovnih mest že nekaj let zmanjšuje, zato je v regiji več kot 30.000 brezposelnih delavcev. Na srečo pa ima v Mariboru od leta 1995 sedež tudi Pošta Slovenije, ki je v zadnjih letih močno razširila svojo dejavnost ter povečala obseg storitev in število zaposlenih. Samo v letošnjem letu so slovenski poštarji zabeležili 12-odstotno rast storitev, število delovnih mest na Pošti Slovenije pa se je povečalo za 125. Ta čas je v tem podjetju, ki sodi med največje v Sloveniji, že 5.770 zaposlenih.

Pred koncem leta je Pošta Slovenije v Mariboru pripravila tiskovno konferenco, na kateri je direktor mag. Alfonz Podgorelec orisal poslovanje podjetja v letošnjem letu in načrte za naslednje leto. Povedal je, da so v letošnjem letu odprli kar šest novih poštarnih enot, in sicer v Novem mestu, Prvačini, Celju, Kottljah, Godoviču in Mariboru. Tako trenutno ena poštna enota v Sloveniji opravlja storitve za 3.597 prebivalcev in pokriva v povprečju 36,7 kvadratnih kilometrov.

Poštarji so v letošnjem letu izboljšali tudi kakovost dostave. Tako trenutno 96,7% gospodinjstvom v državi dostavljajo pošto pet do šestkrat na teden. Ker bodo s prizadevanji za dvig kakovosti dostave nadaljevali, bo konec leta 2000 tri- do štirikrat na teden prejemale pošto

samo še 1,5% oziroma nekaj manj kot 10.000 gospodinjstev. Poslovni rezultati Pošte Slovenije pa niso tako obetavni kot rast obsega in kakovosti storitev. Razlog za to so cene storitev v prenosu pism, dopisnic in telegrafskih sporočil, ki jih nadzira vlada.

Za letošnje leto so pri Pošti Slovenije načrtovali, da bodo poslovno leto končali z 1,6 milijarde tolarjev izgube, vendar bo dejansko izguba znašala samo 200 milijonov tolarjev. Razlika med ocenjeno in načrtovano izgubo je posledica izrednih prihodkov (prodaja računalniškega centra, prodaja poslovnih prostorov) in prihodkov od prodaje tržnih storitev. Bilanca obvezne gospodarske javne službe izkazuje izgubo v višini 4,3 milijarde tolarjev, medtem ko dosegajo poštarji z opravljanjem drugih storitev dobiček v višini 4,1 milijarde tolarjev. Do izgube v poslovanju prihaja torej zaradi zaostajanja cen storitev pri prenosu pism, dopisnic in telegrafskih sporočil, ki so v pristojnosti vlade. Daleč največjo izgubo prinaša prenos pism in dopisnic v notranjem prometu, saj s trenutno veljavno ceno poštarji krijejo samo 55 odstotkov stroškov omenjenih storitev.

Kljub težavam pa Pošta Slovenije veliko vlogo v razvoju. Tako so naložbe v obnovo in organizacijo poštne omrežja v Sloveniji letos znašale 4,2 milijarde tolarjev, v naslednjem letu pa nameravajo slovenski poštarji investirati okoli 4 milijarde tolarjev. Okoli polovico teh sredstev bodo namenili za izgradnjo novega poštne centra v Mariboru in za posodobitev informatike, odpreti pa nameravajo tudi dve novi poštni enoti: v Malečniku in v Stožicah pri Ljubljani. Posebno pozornost posvečajo tudi izboljšanju dosedanjih in uvajanju novih storitev.

TOMAŽ KŠELA

MILLENIUM - Histerija ob prehodu v novo tisočletje je dosegla vrhunec. Vse je v znamenju "milenija", kot so imenovanje tisočletja spakljivo prevzeli slovenski hohštaperji in ga sedaj papagajsko ponavljajo vseprek. Vsem tem milenijomom pa je skupno pomanjkanje osnovnega znanja. Leto 2000 namreč ni prvo leto novega tisočletja, ampak zadnje leto starega, tako kot mladica, ki je dopolnila 19 let, ni v tretjem desetletju, ampak se ji začne iztekati zadnje leto drugega. Morda so pa prav to imeli v mislih pri Privarni Union, ko na novoletnih čestitkah piše: Z Unionom v novi milenij. Za prehod v novo tisočletje pa bodo morali ljudje še celo leto 2000 izdatno vaditi. Pa da se ne bi kdo slučajno zmotil in se celo leto nacejal z Zalo...

POSTAR - Jože Kukec, dolgoletni vodstveni uslužbenec na novomeški Pošti in zagnani (amaterski) politik, je ne dolgo pred pokojem postal gastarbajter, kot se razumljivo reče delavcu na začasnem delu v tujini. Iz toplega domačega zavetja je odšel povsem na drug konec; res ne sveta, ampak domovine. A za naše razmere je že več kot dovolj, če greš (približno po Vodniku) "od strazhe hrvaške, kjer sonce mi pride, v nograde laške, kjer doli zaide". Jože je namreč postal vodja pošte v Novi Gorici. Ampak samo med tednom. Konci tednov so pa strogo dolenjski.

BAVBAY - Šentjernejska opozicija z velikim nezaupanjem in slabimi napovedmi pričakuje prihod avstrijskega podjetja Ilbau, ki je izdelalo študijo za zbiranje in čiščenje odpadnih voda v občini. Nič dobrega opozicijski svetniki ne pričakujejo niti od mešanega javnega podjetja, ki naj bi za to priskrbelo čimveč denarja, zlasti od Evropske skupnosti. Strah je tako velik in opozorila tako resna, da ne bi bilo čudno, če bi avstrijsko podjetje preimenovali v Ilbau-bau.

Ena gospa je rekla, da za obilno hrano in čaj za hujšanje ni nikoli škoda denarja.

V BTC-JU DELAVNICE ZA OTROKE

NOVO MESTO - Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto v mesecu decembru pripravlja za otroke v novomeškem BTC-ju delavnice Otroški svet. V hali A s kreativnimi domislicami srednješolski prostovoljci krajšajo čas malčkom, katerih starši se napotijo po nakupih. Od ponedeljka do petka jim lahko najmlajše zaupate med 16.30 in 19., ob sobotah pa od 9. do 12. ure. V istem prostoru lahko kupite tudi Unicefove voščilnice in izdelke Regionalnega odbora za Unicef Novo mesto.

Suhokranjski drobiž

PRAZNOVANJA - Pričela so se novoletna praznovanja različnih društev in organizacij. Skupno so nazdravili in se poveselili že dvorski upokojenci in starostniki to nedeljo v gostilni Stupar na Dvoru, podobno praznovanje pa bodo pripravili tudi žužemberški upokojenci, člani Turističnega društva in Društvo prijateljev mladine iz Žužemberka to soboto v gostilni Zupančič v Žužemberku.

NOVO DRUŠTVO - Novo Konjersko društvo v Žužemberku, ki ga vodi Franc Pucelj, ima pred sabo veliko nalogo. Mnogi člani društva so tudi že pred ustanovnim obnim zborom veliko delali pri vzgoji in promociji konj. Na Miklavžovo so popeljali tudi samega Miklavža po ulicah Žužemberka. Na trgu se jim je pridružil tudi župan Franc Skufca in prisedel med hudičke. Janez Gliha je hitro župana premestil med angelčke s pripombo, da med hudičke in vraga pa res ne sodi.

DANES SEJA - V prenovljenih prostorih seje sobe občine Žužemberk bo danes 9. seja občinskega sveta občine Žužemberk. Svetniki bodo med drugim spregovorili o novem grbu občine Žužemberk, obravnavali plače funkcionarjev in nagrade delovnih teles v občini, pregledali pa bodo tudi osnutke proračuna občine za leto 2000. S. M.

Labod z inovacijami nad krizo

Ker inovativnost vzpodbujajo že več let, se iz proizvodnje širi na druge službe, predlogi pa prinašajo že tudi večje prihranke - Inovacija leta in dve nagradi za inovatorja leta

NOVO MESTO - "Konfekcijska in obutvena dejavnost je v zelo težkem položaju, saj skorajda ne mine mesec, da ne bi kako podjetje šlo v stečaj ali prisilno poravnava, zato so nujne pospešene spremembe," je minuli petek na slovesnosti v tovarni Labod, kjer so nagradili najboljše inovatorje, dejal direktor Andrej Kirm. Inovacije spodbujajo že več let, zato prinašajo znatne prihranke. Inovativnost se je iz proizvodnje razširila tudi v strokovne službe, želijo pa si, da bi se še na področje trženja.

Ob podelitvi nagrad je Barbara Kranjc iz Revoza predstavila sistem sugestij in drobnih predlogov izboljšav ter uspehe, ki so jih dosegli pri tem. V Labodu iz leta v leto dobivajo več inovativnih predlogov in so odločeni še naprej vzpodbujati izboljšave. Letos je bilo največ predlogov v enotah Trebnje, Libna in Ločna, k čemur so s spodbudami prispevale tudi direktorice obratov. Komisija za inovacije je letos obravnavala in nagradila 58 predlogov, ki jih je dalo 42 inovatorjev. Med temi predlogi so jih 14 dali v strokovnih službah. Labodova komisija vsako leto svoje inovatorje prijavlja tudi na občinski razpis za podelitev nagrad za inovativno dejavnost. Tokrat je nagrado za raziskovalne

dosežke in inovativno delo prejel strojni tehnik Anton Redek, vodja vzdrževanja v tovarni Temenica.

Tudi tovarna Labod je za inovacijo letošnjega leta razglasila ravno Redkov inovativni predlog za dvojno robljenje šala, ki omogoča robljenje brez likanja dolžin. Za ta namen je inovator predelal potisno nogo na aparatu in upora-

bil pravilno pregradno garnituro na šivalnem stroju. Kot so povedali, inovacija prinaša velike prihranke in poleg tega tudi bistveno izboljšuje kakovost opravljenega dela pri izdelavi šala.

Pretekli petek so v Labodu podelili tudi dve nagradi Inovator leta. Prvo so prejeli Ivan Jarc, Andrej Horvat, Jože Pavlin in Robert Zupančič iz mehanične delavnice, ki so skupaj poskrbeli za sedem izboljšav v proizvodnem procesu. Na direktorjev predlog so letos enako nagrado podelili še Miri Pleskovič iz finančno-računovodskega sektorja za tri predloge izboljšav pri urejanju podatkov v poslovanju.

B. DUŠIČ GORNIK

Almanah, da bomo vedeli

Pred tednom dni so na Otočcu predstavili drugi Almanah slovenskih občin 2000

OTOČEC - Almanah sta izdala novomeški Studio Fokus in celjska družba Sinergija. Direktor projekta ter glavni in odgovorni urednik Primož Žizek upa, da bodo tiskane in elektronske strani almanaha prispevale h konkurenčnosti slovenskih okolij ter vz-

Mag. Stane Vlačj

podbudile medsebojno poslovno in drugo sodelovanje. Svetovalec pri projektu je bil mag. Stane Vlačj.

Almanah skozi prizmo občin, upravnih enot in 12 statističnih regij s skupno 250.000 podatki predstavlja dogajanje in življenje v Sloveniji. 192 slovenskih občin so predstavili s splošnimi podatki ter s podatki o javni upravi, gospodarstvu in negospodarstvu. Tako na straneh almanaha lahko izvedemo, kdo je za kaj odgovoren v posamezni občinski upravi, kakšna je politična sestava občinskih svetov, kako je z gospodarstvom, katere so najpomembnejše panoge in največje družbe ter kateri so najpomembnejši projekti s področja gospodarstva in komunalne infrastrukture. Vključene so še upravne enote, kulturne ustanove in pomembne kulturne prireditve, športne dvorane in lokalni mediji.

Izdajatelji so pripravili še vrsto aktualnih tem, ki so povezane z življenjem lokalnih skupnosti: o lokalni samoupravi, približevanju Evropski uniji, gospodarstvu, organiziranosti študentov, šolstvu, kmetijstvu, gozdarstvu ter o nartarjih. Med drugim je v almanahu predstavljen tudi pilotni turistični projekt Po poteh Dolenjske in Bele krajine, okrog katerega se združuje več občin.

V almanah lahko sežete kot v vsako drugo knjigo ali pa po elektronski poti preko podatkovnega in servisnega portala www.ASIO.NET.

B. D. G.

OBUTI MAČEK

NOVO MESTO - Danes, 16. decembra, bo ob štirih popoldne v Domu kulture lutkovna predstava Obuti maček v režiji Matije Milčinskega in izvedbi Lutkovnega gledališča Maribor.

Zdravstvena vzgoja diabetikov

Center za izobraževanje in rekreacijo diabetikov na Otočcu - Strokovni programi za različne skupine diabetikov

OTOČEC - Prejšnji četrtek so na Otočcu odprli Center za izobraževanje in rekreacijo diabetikov in predstavili strokovne programe, namenjene različnim skupinam diabetikov.

V Sloveniji je okoli 90.000 ljudi s sladkorno boleznijo. V 38 društvih diabetikov je včlanjenih 20.000 bolnikov. Sladkorna bolezen lahko dobi vsak v katerikoli starosti in kjerkoli na svetu, traja pa do konca življenja in je ne morejo pozdraviti. Zdravljenje je dolgotrajno in je učinkovito, če se bolnik nauči dobro voditi svojo bolezen, skrb za svoje zdravje in upošteva nasvete zdravstvenih delavcev. Tako lahko človek s to boleznijo živi polno življenje.

"Ljudje, ki zbolijo za sladkorno boleznijo, dobijo v zdravstvenih ustanovah informacije o jemanju zdravil, samovođenju bolezni in življenjskem režimu, organiziranega, vsebinsko strokovno določenega izobraževanja pa je pri nas premalo," pravi Vlasta Gjura Kaloper, dr. med., podpredsednica

Zveze društev diabetikov Slovenije. Društva diabetikov so že pred leti iz potrebe po druženju članov in izmenjavi izkušenj začela organizirati tako imenovana preventivna okrevanja. Med enotedenskimi skupnimi bivanji so pripravili predavanja o različnih temah s področja diabetesa, močna spodbuda za organiziranje centra za zdravstveno vzgojo diabetikov pa je bil ogled takega centra na Finskem.

Zveza društev diabetikov in Krka Zdravilišča so pridobili slovenske diabetologe in strokovnjake za prehrano ter telesno vzgojo, da so napisali izobraževalne programe za različne skupine diabetikov. "Želim, da bi ti programi našli mesto v procesu izobraževanja ljudi s sladkorno boleznijo, da bi se diabetiki z veseljem in pričakovanjem udeleževali tečajev in da bi strokovnjaki še naprej sodelovali tako pri njihovem izvajanju kot pri njihovem nenehnem vsebinskem dopolnjevanju," pravi dr. Vlasta Gjura Kaloper. A. B.

DIABETIKI NA OTOČCU - Ob odprtju Centra za izobraževanje in rekreacijo diabetikov so se udeleženci zelo zanimali za strokovne programe za različne skupine diabetikov. Odprta centra se je udeležila tudi prof. dr. Andreja Kocjančič (prva z leve), predstojnica klinike za endokrinologijo, diabetes in boleznih presnove, ki je tudi predsednica strokovnega odbora centra. (Foto: A. B.)

NAGRADA ZA INOVACIJO LETA - Strojni tehnik iz tovarne Temenica Anton Redek (levo) je na posebni svečanosti v Labodu prejel priznanje kot avtor letošnje inovacije leta. Njegov predlog za dvojno robljenje šala je, kot je povedal direktor Laboda Andrej Kirm (desno), izboljšal kakovost dela in prinesel prihranke. (Foto: B. D. G.)

CEPETAVČKOV ZBORČEK - Brez glasbe in petja v vrtcu Cepetavček ne gre. Zborček (na sliki) je popestril tudi praznovanje 15-letnice, ki jo je zaznamovala velikanška in slastna torta, česar so bili še posebej veseli malčki. Na desni je ravnatelj šole Aleksander Rupena. (Foto: L. M.)

Praznično v Cepetavčku

Mirnopeški vrtec praznuje 15 let - Prisrčna proslava - Pet skupin in dve družinski varstvi - Še vedno utesnjenost

MIRNA PEČ - Vrsto let je bil velik problem Mirnapečanov varstvo otrok, zato je bil 28. november 1984 pomemben dan: v dvosobnem stanovanju takratnega učiteljskega bloka so odprli vrtec, kjer je prostor dobilo 18 malčkov. Že takoj na začetku ni mogel kriti vseh potreb po dolskem varstvu, zato je bilo veselje še toliko večje, ko so čez štiri leta ob dograditvi osnovne šole dobili tudi štiri nove igralnice in spremljevalne prostore, že kar nekaj let pa v vrtcu deluje pet skupin in od letos dve družinski varstvi: Gorenc in Ajdič.

"Vrtec spet doživlja utesnjenost, toda v materialnem smislu nam stoji ob strani Občina Mirna Peč. Z dograditvijo šolske stavbe za potrebe devetletke bodo tudi pogoji za delo v vrtcu ustrežnejši," je na proslavi ob 15-letnici vrtca Cepetavček 10. decembra spodbudno dejal ravnatelj OŠ Mirna Peč Aleksander Rupena, ki je pohvalil delo vzgojiteljic in vseh, ki

imajo zasluge, da je vrtec v teh letih postal prepoznaven v kraju. Vodja vrtca Anica Krese je povedala, da se trudijo za čim boljše sodelovanje s starši in da je Cepetavček "radoživ, razigran in včasih nagajiv otrok, ki hodi v vrtec, kjer ga sprejememo takšnega, kakršen je, predvsem pa mu dovolimo biti otrok."

Da je Cepetavček vrtec veselja, smeha, igrivosti in radosti, so na proslavi dokazali tudi otroci. V pestrem kulturnem programu so navdušili mladi pevci, ki so najprej zapeli svojo himno, nato pa še nekaj drugih pesmic. Zanimiv je bil sprehod skozi igralnice in pa skrbno pripravljeni razstava o njihovem delu. Ob 15. rojstnem dnevu so izdali Cepetavčkove novice, prav potih pa so povedali tudi, da pripravljajo svojo kaseto. Zagnanosti jim očito ne manjka, to pa pomeni tudi, da vrtec nudi nešteto izzivov za ustvarjalno in bogato otroštvo ter sploh za življenje. L. MURN

Novomeščani v leto 2000 pod šotorom

Mestna občina in radio Max bosta na Glavnem trgu od 25. decembra do 1. januarja pripravila vrsto koncertov in drugih prireditev - Postavili bodo 60 m dolg šotor

NOVO MESTO - Novomeški Glavni trg bo od 25. decembra do 1. januarja prizorišče številnih prireditev, ki jih bosta pripravila trebanjski radio Max pod pokroviteljstvom in v sodelovanju z mestno občino Novo mesto. Za ta namen bodo po 20. decembru sredi trga med Mladinsko knjigo in Kettejevim vodnjakom postavili 60 m dolg in 15 m širok ogrevan šotor z lesenim podom, kjer bodo potekale vse prireditve, na katerih bodo poleg nekaterih slovenskih glasbenikov nastopili številni pevci in skupine iz Hrvaške. Medtem ko bodo dopoldanske in popoldanske prireditve praviloma brezplačne, bo treba za ponedeljkovi humanitarni prireditvi za obnovo otroškega oddelka novomeške bolnišnice in Varo hišo plačati 700 oziroma 800 tolarjev vstopnine, za večerne koncerte pa bo treba odšteti od 800 do 1200 tolarjev.

V šotoru se bo program vsak dan začel ob 10. uri, ko bodo za glasbo skrbeli sodelavci radia Max, otroci pa se bodo v McDo-

SPORED PRIREDITEV NA GLAVNEM TRGU

Sobota, 25. december - ob 17. uri nastop pihalnega orkestra, ob 20. uri pa koncert Borisa Novkoviča. **Nedelja, 26. december** - ob 17. uri nastop Nove arkade: Mateja in Tomaž, ob 20. uri koncert Simone Weiss. **Ponedeljek, 27. december** - ob 10. uri humanitarna prireditev Za otroški nasmeh novega tisočletja s čarovnikom Grego, fotografiranjem z dedkom Mrazom in darili; ob 16. uri humanitarni nastop Vilija Resnika, Foxy Teens, Igorja the Primca, skupine Durhmarš, predstavitev košarkarjev Krke Telekom in nagradnimi igrami; ob 20. uri koncert Gorana Karana. **Torek, 28. december** - ob 17. uri nastop Mačkonov in Saša Đukića; ob 20. uri koncert skupine Agropop. **Sreda, 29. december** - ob 17. uri nastop Dolenjskega okteta, okteta Adoramus, literanega kluba Dragotin Kette in pevskega zbora Šmihel; ob 20. uri koncert Petra Graša. **Četrtek, 30. december** - ob 10. uri nastop mladih novomeških ansamblov; ob 17. uri koncert novomeške mestne godbe; ob 20. uri koncert Stajerskih 7. **Petek, 31. december** - ob 20. uri Odštevajmo skupaj z radijem Max; ob 22. uri začetek silvestrovanja z Brati iz Oplotnice, Silvestrom Polakom in Sonjo Povhe. **Sobota, 1. januar** - ob 20. uri koncert Davorja Radolfija in Ritma Loca.

naldsovm kotičku igrali z računalnikom in brskali po internetu. Varnostniki bodo med vsemi prireditvami poskrbeli, da obiskovalci ne bodo prinašali v šotor pirotehničnih sredstev, orožja in alkoholnih pijač. Od 20. decembra do

3. januarja, ko bo sredi trga stal šotor, bo ta del Glavnega trga seveda zaprt za promet, ta bo speljan mimo frančiškanskega samostana, na silvestrovo pa bo za promet zaprt cel Glavni trg. I. V.

Za metliškim županom naporno leto

Župan Slavko Dragovan sprejel novinarje, ki poročajo iz metliške občine - Politika ni na prvem mestu - V letošnjem letu začeli z nekaj velikimi naložbami - Kmalu nadzidan gasilski dom

METLIKA - Metliški župan Slavko Dragovan je pretekli teden pripravil predpraznični sprejem za novinarje, ki "pokrivajo" metliško občino. Leto potem, ko je bil izvoljen, je iskreno priznal, da je županovanje zelo naporno in zahtevno. Vendar po njegovih besedah pri odločitvah ne igra najpomembnejše vloge politika, medtem ko na sejah občinskega sveta dovoljuje zvrhano mero demokratičnosti in s tem tudi veliko replik. Zato so seje daljše kot drugod, a se razidejo kot prijatelji in ne kot sovražniki.

Sicer pa je Dragovan govoril predvsem o večjih naložbah v letošnjem letu, kot sta obnova strehe metliškega gradu in nadzidava gasilskega doma v Metliki, ki naj bi bili zaključeni do 20. decembra. Pomemben za razmah metliškega podjetništva je začetek gradnje obrtno-podjetniške cone ob mestni obvoznici, 95 odst. zemljišč na

22.000 kv. metrih je že rezerviranih za devet kupcev. Občina je kupcem pri nakupu omogočila tudi nekaj ugodnosti, a čeprav je župan priznal, da te morda res niso tolikšne kot v sosednjih občinah, so se potrudili, kolikor je bilo največ v njihovi moči. Zanimanje podjetnikov pa je potrdilo, da je Metlika na strateško pomembni legi.

Nadaljujejo tudi z regionalnim projektom vodooskrbe Bele krajine, za katero so vse tri občine nedavno dobile od kmetijskega ministrstva in ministrstva za ekonomske odnose in razvoj 100 milijonov tolarjev, denar pa pričakujejo tudi od ministrstva za okolje in prostor. Občinarji so kar pol leta od 200 lastnikov zbiralogo glasja za prekop zemljišč. Nekateri so bili precej nezaupljivi, saj so že doslej imeli slabe izkušnje. Ponekod so morali celo premakniti traso, ker niso dobili soglasij. Tudi sicer so v občini precej vložili v vodooskrbo, zadovoljen pa je, da

jim je uspelo pridobiti tudi vso dokumentacijo in soglasja krajanov za vodovod Jugorje. V teh dneh

• Precejen zalogaj je tudi gradnja mrliške vežice. Sedaj ju gradijo na Radovici in v Podzemlju, vsaka pa bo veljala 15 milijonov tolarjev. Zgrajeni naj bi bili v dveh letih. Mrliško vežico pri Treh farah v Rosalnicah pa naj bi pričeli graditi s pomočjo občine in sedmih krajevnih skupnosti prihodnje leto.

naj bi pričela s poskusnim delovanjem tudi čistilna naprava v Rosalnicah.

M. B.-J.

MLADI ZA STAREJŠE - Pretekli teden je ZPM Metlika skupaj s svojimi društvi pripravila v okviru Veselega decembra delavnice "Mladi za starejše". Delavnice v Metliki, Podzemlju, Gradcu, na Suhorju in Radovici se je udeležilo okrog 180 predšolskih in šolskih otrok pod vodstvom številnih prostovoljcev, ki so izdelovali preprosta darila iz naravnih materialov. V drugi polovici decembra bodo s temi darilci obiskali občane, starejše od 70 let, ki živijo povsem sami, in jim s tem polepšali praznične dni. (Foto: M. B.-J.)

Jevšček dela tudi svedre za zobe

Obrotnik Stane Jevšček ima veliko naročil, a kaj, ko je zaradi prostorske stiske že tako utesnjen, da tudi novih delavcev ne more zaposliti - Večina izdelkov gre na tuji trg

ČRNOMELJ - Stane Jevšček je pred 21 leti pričel s kovinostrojarstvom, ki je še danes osnovna dejavnost v njegovi obrtni delavnici. Ves ta čas je ohranil enak proizvodni program, izdeluje pa predvsem po načrtih in naročilih znanih kupcev. Gre za dele za elektroniko in elektroindustrijo. Zalaga mnoge slovenske tovarne, še najmanj izdelkov pa proda v Beli krajini. Skoraj 95 odst. izdelkov, v katerih so vgrajeni tudi deli iz njegove delavnice, pa prodajo na tujem trgu.

Eden redkih izdelkov, ki jih Jevšček ne izdeluje po naročilu, so zobozdravstveni svedri, ki pa jih ni lahko prodati. "Mnogi niti ne vedo, da jih izdelujemo. Poleg tega jih veliki trgovci uvažajo in z domačim izdelkom je težko priti na trg ne glede na kakovost. Je že tako, da se slovenski trg vse bolj odpira za tuje blago," pravi Jevšček, ki je začel svojo obrt v kleti domače hiše. Ko je širil dejavnost, je dožidal tudi delavnico, sedaj pa je zmanjkalo prostora za dozdavo, a tudi za stroje v delavnici. "Kupci, za katere delam, imajo certifikate kakovosti ISO in po njihovih zahtevah delam tudi sam, čeprav nimam ISO. Tudi sam bi dal zahtevo za ISO, a kaj, ko nimam primernih prostorov za delo! Žal pa spoznavam, da tudi v črnomaljski občini ni pravih možnosti za gradnjo delavnice," je razočaran Jevšček, ki ima poleg

sina Bojana zaposlenega še enega delavca. Zatrjuje, da bi zagotovo zaposlil še koga, a zaradi prostorske stiske to ni mogoče.

Zaradi pretesne delavnice je Jevšček še toliko bolj slab volje, ker ima veliko naročil za delo, saj sodeluje z resnimi firmami, ki mu

zaupajo. Z nekaterimi je podpisal pogodbe o sodelovanju že nekajkrat zapored po pet ali celo deset let. Prav zato, ker se zaveda, da konkurenca ne spi, po drugi strani pa so vse večji pritiski na zniževanje cen, ve, da mora neprestano vlagati v stroje. A ker je na prvem mestu natančnost, precizni stroji pa stanejo od 300 tisoč DEM naprej, ve, da jih ni mogoče kupiti brez noč. Zato toliko bolj vzdržuje in obnavlja stare stroje in jim s tem podaljšuje življenjsko dobo, čeprav se mu marsikdaj zazdi, da na njih že dela čudeže.

M. BEZEK-JAKŠE

NASTOPI MLADIH GLASBENIKOV

ČRNOMELJ, METLIKA, SEMIČ - Učenci in učitelji Glasbene šole Črnomelj pripravljajo skupaj z metliško in semiško podružnico praznične koncerte. V četrtek, 16. decembra, se bodo v metliškem kulturnem domu predstavili mladi metliški glasbeniki. Naslednji dan bodo nastopili v Domu upokojencev v Semiču mladi Semičani, v torek, 21. decembra, pa bodo učenci matične šole pripravili koncert v črnomaljskem kulturnem domu. Vse prireditve se bodo pričele ob 17. uri.

NOVOLETNI DIRENDAJ SE NADALJUJE

ČRNOMELJ - Jutri, v petek, 17. decembra, bo ob 19. uri v črnomaljskem kulturnem domu v okviru Novoletnega direndaja predstavitev zgoščenke in kasete ansambla Tonija Verderberja z naslovom "Zibka". Naslednji dan bo prav tam ob isti uri večer s folklorno skupino Dragatuš ter v nedeljo, 19. decembra, prav tako v kulturnem domu ob 19. uri koncert za mlade s skupino Foxy teens. V ponedeljek, 20. decembra, se bo pred penzion Smuk pripeljal dedek Mraz. Vse prireditve se bodo pričele ob 16.30.

PRAZNIČNO VZDUŠJE

SEMIČ - V Semiču bodo pred prazniki pripravili številne prireditve. Tako bo v ponedeljek, 20. decembra, v večnamenskem prostoru osnovne šole lutkovna igrlica. Naslednji dan bodo otroci v šolski knjižnici prisluhnili pravljici, v sredo, 22. decembra, pa bo v večnamenskem prostoru osnovne šole likovna delavnica. V četrtek, 23. decembra, se bo pred penzion Smuk pripeljal dedek Mraz. Vse prireditve se bodo pričele ob 16.30.

DEDEK MRIZ ŽE ZAČEL Z OBISKI

METLIKA - V okviru Veselega decembra bo v nedeljo, 19. decembra, ob 16. uri v metliški športni dvorani žur z dekleti Foxy teens. V torek, 21. decembra, bo ob 15.30 v tukajšnjem otroškem vrtcu ura pravljic za otroke, ki ne obiskujejo vrtca, v podzemeljski osnovni šoli pa ob 13.30 dedek Mraz obdaril predšolske otroke, kar bo naslednji dan ob 15. uri storil še v kulturnem domu na Suhorju. V četrtek, 23. decembra, pa bo ob 18. uri v metliški športni dvorani prireditev z naslovom "Otroški pozdrav letu 2000", na kateri bodo v pestrem programu nastopili otroci iz otroškega vrtca, osnovne in srednje šole.

Priganjala dozidava šole

Zaradi gradnje prizidka k metliški osnovni šoli svetniki na izredni seji že sprejeli proračun za prihodnje leto

METLIKA - Metliški svetniki so pretekli teden nadaljevali sejo, ki je niso dokončali teden poprej. Razpravljali so le o osnutku proračuna za prihodnje leto, ki naj bi ga na predlog župana Slavka Dragovana in nekaterih svetnikov na isti seji sprejeli tudi kot predlog.

A svetnik Branko Matkovič je opozoril na prvi odstavek 101. člena poslovnika, ki pravi, da "o drugih aktih razen o odloku o proračunu občine in o prostorskih in drugih planih razvoja občine odloča svet praviloma na isti seji". Pomeni torej, da svetniki ne bi smeli na isti seji sprejeti osnutka in predloga proračuna, čeprav nekaterih svetnikov ni prav nič motilo, če bi kršili poslovnik. Svetovalec župana Nikola Ladička je opozoril, da bodo, če ne bodo

sprejeli proračuna, še bolj zamujali z začetkom gradnje prizidka k metliški osnovni šoli in lahko bi nastale celo nepremostljive težave.

Matkovič je protestiral, da je nekorrektno povezovali sprejem proračuna po hitrem postopku z gradnjo prizidka k osnovni šoli, za katero so dobili svetniški terminski plan na mizo šole tik pred sejo. Ker po Matkovičevem mnenju naložba v osnovno šolo ni vprašljiva, saj je v državnem proračunu, je predlagal le sprejem sklepa o tej investiciji. A je Dragovan svetnike opozoril, da bodo naložbe v občini uresničene znatno pozneje, če ne bodo svetniki dovolj podjetniški in hitri. "Celo Beograd je obljubil, da bo pomagal pri naložbi v osnovno šolo, seveda pa jo bomo morali odplačevati leta 2001 in morda še 2002. A zadolževanje občine ne bo tolikšno, da bi zaradi tega koga bolela glava," je dejal Dragovan in potrdil, da prav zaradi gradnje šolskega prizidka zagovarja sprejem proračuna po hitrem postopku. Kajti čim pozneje ga bodo sprejeli, tem pozneje bodo dobili tudi soglasje na ministrstvu za finance, to pa pomeni tudi zamik pri začetku gradnje. Vendar je tudi on spoznal, da nima smisla kršiti poslovnika, zato je zaključil redno sejo ter čez četrt ure sklical izredno sejo. Na njej je bil ustno podan le amandma za povečanje sredstev Zvezi prijateljev mladine, ki ni bil sprejet, medtem ko so proračun za leto 2000 svetniki sprejeli.

M. B.-J.

Z GODBO V NOVO LETO

METLIKA - Mestna godba Metlika bo letos že tretjič pripravila predpraznični prireditev, s katero bo obiskovalcem zaželela srečno novo leto. Prireditev bo v petek, 18. decembra, ob 20. uri v tukajšnji športni dvorani. Poleg metliških godbenikov bodo nastopili še Pihalni orkester Kostanjevica, plesna skupina Harlekin plus iz Kostanjevice, plesna para iz Kostanjevice in Vojnika, pevka Maja Dobrotinšek, Anton Filak s harmoniko, trio Breza, ženski pevski zbor Lan, oktet Vitis ter humorista Brajdimir in Berta iz Modre kronike. Program bo povezoval Toni Gašperič.

Semiški učenci niso narkomani

Ravnateljica osnovne šole Semič Silva Jančan zanikala, da bi na njihovi šoli razpečevali mamila, kot je na seji občinskega sveta dejal predsednik SNS Božidar Hančič - Dobro varovanje

SEMIČ - Predsednik občinskega odbora SNS Semič Božidar Hančič je na zadnji seji tukajšnjega občinskega sveta opozoril, da se je v občini že tako razpaslo uživanje mamil, da jih razpečujejo celo že v osnovni šoli. Zanimalo ga je, kako je zavarovan vhod v šolo. Svetnik Jože Mihelič je dodal, da so v mamilih na občinskem svetu že razpravljali, a očitno brez pravega učinka. Po njegovem bi morali pripraviti predavanja, na katerih bi o narkomaniji govorili tako staršem kot otrokom.

Če bi bila kot gostja na seji ravnateljica semiške osnovne šole Silva Jančan, bi lahko svetniki takoj dobili odgovor iz prve roke. Tako pa je, ko so svetniki zapuščali sejo, ostal grenak priokus. "Dan po seji me je poklical župan Bukovec in ugotovil smo, da so tisti mladi Semičani, ki kadijo travo, naši nekdanji učenci in danes že srednješolci. Povsem odveč pa je očitno, da razpečevalci drog hodi po naši šoli," je dodala Jančanova ter pojasnila, da imajo dopoldne glavna vhodna vrata za-

klenjena. Odprta so le zadnja vrata, tam pa je tudi dežurni učenc. Sicer pa je njihova šola s 420 učenci še toliko majhna, da se med seboj vsi poznajo, zato bi takoj opazili, če bi se med njimi sukal tujec. Popoldne pa je šola zaklenjena, še dodatno pa jo varujejo plačani varnostniki.

Jančanova je bila celo zelo zadovoljna, da prav letošnje šolsko leto nimajo na šoli nobenega učenca z izrazitimi vzgojnimi problemi. Tudi šolski socialni delavki učenci veliko zaupajo, in če bi bilo kar

koli narobe, bi hitro zvedela in tudi ukrepala. Da prav opozorilom na posledice, ki jih povzroča droga, posvečajo na šoli veliko pozornost, dokazuje tudi to, da so v lanskem šolskem letu pripravili obširen projekt z naslovom "Droga ali zdravje". Učenci in učitelji so pritegnili k sodelovanju tudi socialno službo, zdravstvene delavce, policiste in kriminaliste.

"Ne zatiskamo si oči pred zlom, ki ga povzroča uživanje mamil, saj se zavedamo, da ta nevarnost preži prav povsod. Zato učence osveščamo na vsakem koraku, tudi pri razrednih urah. Res pa je, da se bodo morali tega problema zavedati tudi starši, saj šola ne more popolnoma nadomestiti družine," je prepričana ravnateljica Jančanova.

M. BEZEK-JAKŠE

Stane Jevšček ob stručnem aparatu

Januarja bo denar za podjetnike

Že decembra pa tudi cvenk za veliki črnomaljski ognjem

ČRNOMELJ - Potem ko tukajšnji svetniki sredi novembra niso sprejeli rebalansa letošnjega proračuna, so pretekli teden sklicali izredno sejo. Na njej je bilo le nekaj točk dnevnega reda, razpravljali pa so se najdlje zadržali pri spremembi proračuna.

Iz opozicijskih vrst, kjer so sicer že vnaprej vedeli, da bo rebalans sprejet tudi brez njihovih glasov, so znova opozorili na prenaplajen proračun. Motilo jih je, da so jim ponudili v odločanje povsem identično gradivo kot pred skoraj tremi tedni, opozorili pa tudi na to, da se je poraba občinske uprave in sveta v primerjavi z lanskim letom povečala za 30 odst., kar pomeni velik pritisk na gospodarstvo. Zaskrbelo jih je tudi, ker so tri tedne pred koncem leta za drobno gospodarstvo porabili le 400 tisočakov od sprva načrtovanih 18 milijonov tolarjev, ki so jih v rebalansu zmanjšali za milijon tolarjev.

Župan Andrej Fabjan je o napihnjenosti proračuna dejal, da so ga pisali glede na napovedi ministrstva o obljubljenem denarju. Denar za drobno gospodarstvo bodo razdelili v januarju, dobiti pa bo mogoče od enega do deset milijonov tolarjev posojila. Kar se tiče za nekatere sporne ognjemeta s prehoda iz starega v novo leto, je zatrdil, da ga bodo pripravili. Sedaj še toliko bolj zagotovo, ko so svetniki z večino glasov sprejeli rebalans proračuna.

M. B.-J.

Pridržali možnost odločanja brez obvez

Ribniška občina ni pripravljena sofinancirati priprave strokovnih podlag za razglasitev parka, želi pa pri njegovem ustanavljanju sodelovati in odločati

RIBNICA - Na podlagi dogovora, sprejetega sredi junija letos v Kočevju na sestanku ministra dr. Pavla Gantarja z župani občin Kočevje, Kostel, Osilnica, Ribnica, Sodražica, Črnomelj, Dolenjske Toplice, Semič in Žužemberk, je ministrstvo za okolje in prostor pripravilo osnutek sporazuma o sodelovanju pri ustanovitvi regijskega parka Kočevsko-Kolpa. Sporazum ureja način medsebojnega sodelovanja, informiranja lokalne in širše javnosti, skupnega nastopanja pri pridobivanju mednarodnih sredstev ter reševanja sporov, za ribniško občino pa je sporen, ker opredeljuje tudi sofinanciranje občin pri pripravi strokovnih podlag ta razglasitev parka.

Ribniška občina je osnutek sporazuma prejela v prvi polovici oktobra, občinski svetniki pa so razpravljali o njem prejšnji četrtek. Ker opredeljuje tudi finančne ob-

veznosti občin, čeprav ne natančno, vendar pa že za letošnje leto, je statutarno-pravna komisija svetnikom predlagala, da sporazuma v predlaganem besedilu ne bi sprejeli. Da si ne bi "zaprl vrat pri nadaljnjih možnostih odločanja o ustanovitvi parka", kot je dejal predsednik komisije Lado Orel, so svetniki ob v nadaljevanju razprave obrazložili nameri, da ne bodo prevzeli nobenih obveznosti, sklenili, da ribniška občina pristopi k usklajevanju sporazuma.

RAZGRNITEV OSNUTKA ZAZIDALNEGA NAČRTA

KOČEVJE - Občinski svet občine Kočevje je sprejel sklep, da se od 9. decembra letos pa do 9. januarja prihodnje leto javno razgrne osnutek zazidalnega načrta za stanovanjsko sosesko Mestni log v Kočevju - Dolga vas II. Območje, ki ga zajema navedeni osnutek zazidalnega načrta, je v neposredni bližini mesta Kočevje, zato je pričakovati, da bodo številni zainteresirani občani in podjetje dali k temu svoje predloge in pripombe. Da le ne bi bilo tako, kot govore izkušnje iz preteklosti, ko je bilo po sprejetju in izvajanju zazidalnih načrtov znatno več pripomb kot pa v času razgrnitve. Vsi tisti, ki bodo želeli sodelovati v javni razpravi, bodo imeli možnost, da se udeležijo javne obravnave, ki bo prirejena v času razgrnitve.

Predmet usklajevanja bosta sklepa, ki so ju svetniki sprejeli na predlog župana Jožeta Tanka. Prvi je, da občina Ribnica ne more zagotoviti finančnih sredstev pri realizaciji projekta, da pa lahko sodeluje s kadri, in drugi, da bo občinski svet ponovno razpravljal in odločil o nadaljnjem sodelovanju pri regijskem parku Kočevsko-Kolpa po ugotovitvah in rezultatih posameznih faz, to je, ko bodo določene meje parka in cone znotraj parka na področju ribniške občine in ko bodo ugotovljeni finančni učinki za lastnike

zemljišč in ribniško občino. Soglasno, kot so sprejeli vse sklepe, so svetniki župana pooblastili, da lahko podpisuje sporazum, če bo usklajevanje uspešno.

M. L.-S.

SREBRO V KOČEVJE

KOČEVJE - Člani fotografskega društva Grča: Anja Papež, Janez Papež, Stanko Lavrič in Darko Mikulič, so se odlično odrezali na tekmovanju v danskem mestu Naestved, kjer je tekmovalo skoraj dva tisoč fotografov iz vsega sveta. Darko Mikulič je prejel celo srebrno medaljo. Nasploh so člani društva Grča v zadnjih mesecih letošnjega leta kar nekajkrat posegli po nagradah in priznanjih. Uspeh je doživel tudi Stanko Pelc, inženir gozdarstva, ki je zmagal na natečaju Skrivnosti gozda. Njegova fotografija z naslovom Praproč je bila izbrana za fotografijo leta 2000.

J. PAPEŽ

Na Robu za devetletko

Otvoritev nove učilnice in prenovljenih šolskih prostorov

VELIKE LAŠČE, ROB - V šoli na Robu, ki je podružnična šola osnovne šole Primoža Trubarja v Velikih Laščah, so pred kratkim odprli prenovljene prostore, kjer so dogradili še eno učilnico za potrebe devetletke. Po sodobnih načrtih so dela opravili s prostovoljnimi delom krajin Roba in obrtniki z območja občine Velike Lašče ob pomoči domače občine in centralne šole. V šoli so zdaj trije oddelki z 32 učenci, v minulem šolskem letu pa sta bila dva z 28 učenci. Tudi število učiteljev je porastlo od dveh na tri. Pri razred osemletke in prvi razred devetletke delujeta v kombinirani obliki.

Ravnatelj centralne šole Edi Zgonc pravi, da so z dograditvijo nove učilnice na Robu izpolnjeni pogoji za devetletno šolanje na vseh treh podružničnih šolah (Rob, Turjak, Karlovica) in na centralni šoli v Laščah. Pohvalil je tudi zagnani in inovativni učiteljski kader, ki je prevzel izvajanje pouka v devetletki na vseh šolah. "Stopili smo na pot, ki veliko obeta in prinaša veliko kakovostnih sprememb v osnovnošolsko delo," pravi Zgonc.

J. P.

OKRASITI ZA PRAZNIKE

KOSTEL - Turistično društvo Kostel je pozvalo svoje člane in druge občane, naj okrasijo svoje domove, poslovne objekte, trgovine pa tudi križišča, da bo Kostel kar najlepše pričakal praznike. Posebna komisija društva si bo ogledala vse območja Kostela in podelila nagrade za najlepše urejene objekte in kraje.

M. LESKOVŠEK-SVETE

"Kriva" Obnova in vreme

V stavbi kavarne bo kavarna ponovno zaživela šele prihodnje leto - Občina zbira interese za poslovne prostore in stanovanja

KOČEVJE - V zadnjih desetih letih, odkar so v Kočevju pričeli prenavljati staro mestno jedro, so obnovili stavbi na TZO 12-18 in bivši hotel Trst, sedaj pa dokončujejo še stavbo bivše kavarne. Kljub želji občine in v letošnjem proračunu za to zagotovljenemu denarju, da bi v stavbi nekdanje kavarne ponovno zaživela kavarna še pred iztekom letošnjega leta, bodo obnovitvena dela končali šele prihodnje leto.

Potem ko so na podlagi različnih mnenj strokovnjakov propadajočo stavbo bivše kavarne v centru Kočevja nameravali najprej porušiti in na njenem mestu postaviti novo, so se kasneje odločili, da jo bodo obnovili. Z zahtevnimi obnovitvenimi deli, ki so po začetnih fazah obnove predvidevali dokončanje ureditve pritličnih prostorov še pred iztekom letošnjega leta, so pričeli pred skoraj natanko dvema letoma. Najprej so utrdili kamnite temelje in nosilne stene z injektiranjem ter stene zaščitili pred vlago, nato pa z jeklenimi vezmi ojačali posamezne etaže in oboke. Obnovili so tudi streho in ostrežbe, vse instalacije ter fasado. Sedaj je objekt na zunaj prenovljen tako, da je prepoznavno opredeljen starejši

del stavbe, zgrajen že pred II. svetovno vojno ter novejši po njej.

V skladu s fazno gradnjo za prihodnje leto načrtujejo ureditev I. in II. nadstropja ter podstrehe, bodo pa morali prihodnje leto opraviti tudi še nekatera dela iz III. faze, ki zajema ureditev fasade, pritličja in okolice objekta. Zaradi pritožbe kočevskega gradbenega podjetja Obnova glede izbire izvajalca del je Gramiz pričel z deli šele oktobra. Zato se je občina že novembra znašla pred podobno negotovostjo kot leto poprej, ali se držati pogodbeno dogovorjenih rokov ali pa počakati na ugodnejše vremenske razmere. Tudi tokrat so se odločili, da ne bodo hiteli na račun slabše kvalitete opravljenih del. Je pa občina, ki bo za celotno ureditev stavbe morala odšteti skoraj 181,5 milijona tolarjev, že začela zbirati interese za najem prostorov. Skupno je na razpolago 1000 tisoč kv. metrov površin. V pritličju stavbe bosta poleg kavarne še dva manjša lokala in kiosk, v I. nadstropju bodo poslovni prostori, v II. in na podstrehi pa, odvisno od interesov, poslovni prostori ali neprofitna stanovanja.

V RIBNICI OBNOVILI GLASBENO ŠOLO - Po večletnih prizadevanjih za boljše razmere v Glasbeni šoli Ribnica, ki je junija letos praznovala 35 let obstoja, so v torek, 7. decembra, v Kolodvorski ulici v nekdanji Lekarni odprli prostore nove glasbene šole. Obnova stavbe se je začela septembra leta 1996, denar je občina Ribnica zagotovila v občinskem proračunu, svoj delež je prispevalo tudi ministrstvo za šolstvo in šport. V novi šoli bo imelo več kot dvesto učencev na razpolago enajst učilnic, dvorano, zbornico, dve pisarni in sprejemne prostore. Šola je le delno opremljena, dokončno vsebino bo pa dobila prihodnje leto. (Foto: M. Glavonjič)

PO ASFALTU DO ZADOLJ - V sredo, 8. decembra, je na krajsi svečanosti ribniški župan Jože Tanko odprl 5 kilometrov asfaltirane ceste med Ribnico in vasio Zadolje. V njej je pred leti živel 40 krajanov, danes pa jih vztraja še 14; v eni hiši imajo tudi dva otroke. Vasio pod obronki Velike gore so ljudje zapuščali tudi zaradi slabe ceste, ki je bila pozimi večkrat zaprta. Po besedah Antona Adamiča, lastnika lesnopredelovalnega podjetja bo po cesti vrnila življenje. Obnova je občino stala okrog 70 milijonov tolarjev, svoj delež pa sta prispevali tudi ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter za ekonomske odnose in razvoj. (Foto: M. Glavonjič)

Stroški prevozov postali breme

Kočevje zavrnilo vlogo Kostela za sofinanciranje prevozov

KOSTEL, KOČEVJE - Prešolanje otrok iz kočevske občine na šolo v Fari je šolo rešilo pred problemom predimenzioniranosti, vendar pa so postali vozači za novo občino Kostel preveliko breme. V letošnjem šolskem letu imajo na šoli kar 50 otrok iz kočevske občine, zato je občina Kostel na kočevsko naslovila vlogo za sofinanciranje prevoznih in drugih stroškov, vendar so jo v Kočevju z obrazložitvijo, da za to proračunu nimajo namenjenega denarja, zavrnila.

Z rebalansom proračuna je kočevska občina letos namenila za prevoze otrok 45,6 milijona tolarjev, kar pomeni, da za prevoze dajo v povprečju okoli 5 milijonov tolarjev mesečno. Če ob tako velikem bremenu se je občinski svetnikom na zadnji seji sveta zdelo dodatno zagotovilo še preko 6,6 milijona tolarjev, neuresničljivo. Kot je povedala načelnica oddelka za družbene dejavnosti Vlasta

Marušič, imajo pravico do brezplačnih prevozov učenci, ki živijo oddaljeni od šole več kot 4 kilometre; če pa obiskujejo šolo izven šolskega okoliša, v katerem prebivajo, imajo pravico do povračila stroškov prevozov v višini, ki bi jim pripadala, če bi obiskovali šolo v šolskem okolišu, v katerem prebivajo. Zato učenci, ki se vozijo v šolo v Fari iz Dolge vasi in Livolda, po zakonu niso upravičeni do povračila, sporni pa ostajajo učenci iz Kočevske Reke. Ti so do povračila stroškov prevozov upravičeni, vendar jih kočevska občina ni dolžna plačati občini Kostel, ampak, če že, kot je povedala Marušičeva, staršem prešolanih otrok. Da pa občine Kostel in svojih otrok ne bi docela pustili na cedilu, so svetniki sklenili, da bo kočevska občina Kostelu pomagala pridobiti dodatna sredstva na ministrstvu za šolstvo.

M. L.-S.

Najlepši balkoni in kmetije

Akcija TD Dobrepolje

DOBREPOLJE - Člani Turističnega društva Dobrepolje so letos organizirali tekmovanje za najlepši balkon in kmetijo. Tudi tokrat sta udeležence ocenjevali strokovna komisija in komisija občinstva. Strokovna komisija je za najlepši balkon razglasila balkon Janeza Noseta iz Predstrug, drugo mesto si delita Roman Bukovec in Marjan Andoljšek iz Podpeči. Najlepše urejeno kmetijo ima Viktor Volek iz vasi Cesta, nato Marjan Andoljšek in Anton Kastelic iz Predstrug.

Tudi žirija občinstva je prisodila, da ima Janez Nose najlepši balkon, na drugem mestu je bil Tomaž Blatnik iz Predstrug tretji pa je Franci Kastel iz Ponikev. Marjan Hočevar iz Male vasi je prejel priznanje za najlepšo kmetijo, za njim sta se uvrstila Štefan Adamič iz Vidma in Janez Somrak s Ponikev.

Ribniški svet vztraja pri svojem!

Kljub usklajevalnemu sestanku z ostalimi ustanoviteljicami bodočega Hydrovoda sprejeli osnutek odloka o preoblikovanju Hydrovoda z "neusklajenimi" pripombami

RIBNICA - Ob zaupanju v delo pristojnih odborov so ribniški občinski svetniki prejšnji četrtek odločili 16 točk obsežen dnevni red v samo dobrih dveh urah. Brez razprave in s samo enim vzdržanim glasom so sprejeli osnutek odloka o proračunu občine za prihodnje leto, prav tako brez razprave in soglasno kot vrsto drugih zadev pa so sprejeli tudi osnutek odloka o statusnem preoblikovanju javnega komunalnega podjetja Hydrovod Kočevje-Ribnica, p.o., v javno komunalno podjetje Hydrovod, d.o.o.

Ribniški svetniki so osnutek odloka o statusnem preoblikovanju Hydrovoda obravnavali že na svoji 6. redni seji v začetku oktobra, vendar pa ga zaradi številnih pripomb, ki jih je podal župan, niso sprejeli. Na zahtevo ribniškega občinskega sveta je Hydrovod v drugi polovici oktobra sklical sestanek z vsemi ustanoviteljicami bodočega javnega komunalnega podjetja Hydrovod, d.o.o. Poleg ribniškega župana so se sestanka,

na katerem naj bi uskladili pripombe, ki so jih ribniški svetniki opredelili kot izhodišča za pogajanja pri pripravi novega osnutka odloka, udeležili še župani Loškega Potoka, Sodražice, Kostela in kočevski podžupan Jože Lindič.

Udeleženci usklajevalnega sestanka so večino pripomb uskladili s pripombami ribniškega občinskega sveta. Tako denimo tudi, da lahko občine ustanoviteljice v skupščini zastopajo "le" župani ali

po njihovem pooblastilu druge osebe, ne pa tudi predstavniki, ki bi jih imenovali občinski sveti. Niso pa podprli pripombe, da naj bi skupščina odločala s tričetrtinsko večino glasov. Prav tako se večina županov ni strinjala s predlogom, da bi prenesli pristojnosti z nadzornega sveta na skupščino. Kljub za ribniško občino neuspelemu usklajevanju pa so ribniški svetniki prejšnji četrtek brez razprave sprejeli osnutek odloka s pripombami, da se iz njega v celoti črta poglavje o nadzornem svetu in da se v osnutku predlagana dvotretjinska večina, potrebna za sprejem odločitev na skupščini, zamenja s tričetrtinsko večino oddanih glasov.

M. LESKOVŠEK-SVETE

SEVNIŠKI DIREKTORJI Z GRABELJŠKOM - Sevnški župan Kristijan Janc je na sestanku z direktorji na sevnškem gradu povabil državnega sekretarja na ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj Antona Grabeljškega. Župan je izrazil upanje, da se bo Jutranjka rešila iz alarmantnega položaja, saj gre za okrog 700 delovnih mest, od tega samo v sevnški občini za 500! Grabeljšek je napovedal nadaljnjo liberalizacijo cen, dejal je, da so se inflacijska pričakovanja umirila in da ni realno misliti, da bi Slovenija postala članica EU pred letom 2005! Janc se je direktorjem zahvalil za uspešno vodenje in zaželel osebne sreče in poslovnih uspehov v letu 2000. Na posnetku župan Janc nazdravlja z direktorji Stillea Aleksandrom Hatlakom, območne enote republiškega zavoda za zaposlovanje Antonom Korenom in Marijo Jazbec. (Foto: P. P.)

ZAPORNICE ZA HE BOŠTANJ - Prejšnji teden so na deponijo pri odcepu ceste za Boštanj oz. pri graščini tovarnjaki krškega Transporta pripeljali 20 zapornic, ki jih bodo uporabili pri gradnji boštanske hidroelektrarne. Vsaka zapornica, izdelana že za HE Vrhnovo, tehta okrog 16 ton. Kot kaže, se kljub zavlačevanju s podelitvijo koncesije za gradnjo spodnjeseavske verige stvari vendarle premikajo... (Foto: P. P.)

PRIZIDEK IN RAZSTAVE - Obnovljeni prizidek so si prišli ogledat številni otroci in odrasli, seveda tudi zaradi kar treh razstav: v delovni terapiji so na ogled izdelki oskrbovancev, zanimiva je razstava starih predmetov, v galeriji doma pa so na ogled dela domačih slikarjev Mirka in Alenke Bogovič. (Foto: P. P.)

Trubarjev dom v novi preobleki

S svojim denarjem temeljito obnovili prizidek Trubarjevega doma upokojencev v Loki pri Zidanem Mostu - 210 stanovalcev oz. oskrbovancev - Pomoč mednarodnega društva Sila

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - Trubarjev dom upokojencev v Loki je star 52 let, vse večje potrebe po domskem varstvu starejših pa so že pred 30 leti presegle omejene prostorske zmožnosti približno poldrugo stoletje stare graščine. Zato so ob njej zgradili prizidek. Tudi tega je v tem času razvoj že prehitel, zato so se v zavodu odločili za temeljito obnovo. Gradbena in obnovitvena dela je SGP Posavje uspešno zaključilo že po treh mesecih.

Kot pravi direktorica Trubarjevega doma upokojencev, Olga Hočevnar, so se podvzimali, da bi okrog 100 milijonov tolarjev vredno naložbo, ki so jo v celoti krili z

Olga Hočevnar

lastnimi sredstvi, iz amortizacije, končali še v letošnjem mednarodnem letu starejših. Zmanjkalo pa jim je denarja še za nekaj opreme. Zato so bili toliko bolj veseli obvestila Slovenskega mednarodnega društva žensk (Sila) iz Ljubljane, da bodo z delom izkupička letošnjega 6. mednarodnega dobrodelnega bazarja, na katerem so zbrali 11 milijonov, pomagali tudi Trubarjevemu domu. Še do konca leta naj bi v Loko pripeljali 4 bolniške postelje. Članice društva Sila namreč nikoli ne pomagajo z gotovino, ampak se poznajo, kaj ljudje potrebujejo, in tisto potem kupijo. Podobno kot drugi domovi starejših po Sloveniji je tudi loški hvaležen sleherne pomoči.

V Trubarjevem domu upokojencev je od 200 do 210 oskrbovancev, pretežno s širšega Celjskega in iz sevnške občine, precej pa jih je tudi iz Posavja in Zasav-

Kako zapolniti praznino samote?

Društvo upokojencev Trebnje pomaga svojim članom tudi pri kmečkih opravilih - Več pozornosti humanitarni dejavnosti in skrbi za socialno ogrožene - dejavne pletilje

TREBNJE - "Program dela s člani našega društva je bil za leto, ki se izteka, kar dobro naravnano. Morda bi kazalo v prihodnjem letu poiskati še kakšne nove oblike dela, da bi prišla bolj do izraza humanitarna dejavnost društva in skrb za socialno ogrožene," pravi podpredsednica Društva upokojencev Trebnje Ivanka Lazar.

Obisk starostnikov nad 80 let in bolnih v decembru okrog novega leta je sicer hval vredno dejanje, toda čez leto ostaja praznina za vse, ki že vstopajo v tako imenovano četrto življenjsko obdobje. Vsi mlajši člani društva najdejo v programu društva mnoge dejavnosti, ki jih privabijo, da se družijo v okviru svojih sposobnosti in nagnjenj. Pletilje so najbolj aktivna interesna skupina že več kot 20 let. Pavla Gorenc je bila pobudnica in mentorica skupine več kot 15

let in je zato prejela zlato priznanje društva. Sledila ji je Milka Novak, ki je tej skupini dala zabavni značaj in vse pletilje so postale tudi dobrodošle pevke na številnih prireditvah. Danes vodi to skupino Anica Pust, ki skuša doseči večjo razpoznavnost prizadevnih članic ob razstavih in preko medijev. Predsednik trebanjskega društva upokojencev je hkrati organi-

zator skrbno načrtovanih in odlično vodenih mikavnih pohodov. Pohod na Debenec 27. aprila je postal že tradicionalen. Lani je zaživela interesna skupina ljubiteljev družabnih iger, najbolj pa se je prijel pikado. Ob letu starejših so v okviru akcije "Pomagajmo si!" pripravili ličkanje koruze pri Francki Kužnik-Štrukelj v Železnem pri Dobriču. Ko so pospravili njeno koruzo, jih je napotila še k Pintarjevim. Vaščanom so naredili veselje, sebi pa zabavo, in opravili koristno delo, ki ga ne zmore dvoje rok.

Vsako prvo nedeljo v juliju imajo trebanjski upokojenci srečanje svojih članov. Že drugo leto so jim prijazno odstopili svoje prostore v Trimu. Zadnjih nekaj let se je udomačilo tudi martinovanje. Izleti pa se najbolj obnesejo pozno spomladi in v začetku jeseni. V maju prisegajo že nekaj let večdnevne izlete v Izolo, kjer najdejo v hotelu Delfin vselej dobro oskrbo. Še najbolj pa so bili zadovoljni s potovanjem po Beneški Sloveniji, na Staro goro k Črni Mariji in nato v Bregin, kjer so občudovali ozko dolino in pokončno držo Slovencev na tem koščku slovenske zemlje pod Italijo.

Mnogi trebanjski upokojenci so našli veliko zadovoljstva tudi v univerzi za tretje življenjsko obdobje, kjer v različnih kroških in delavnicah uresničujejo svoje skrite želje in konjičke, ki jih v času službe niso zmogli.

P. P.

ZA VITRAŽNA OKNA CERKVE, NE ZA SPOMENIK

TREBNJE - Občinski odbor za družbene dejavnosti, ki mu predseduje Marjan Zupančič (SKD), je zavrnil prošnjo odbora skupnosti borcev 7. korpusa NOV in POS za sofinanciranje postavitev doprsnega kipa častnemu občanu občine Trebnje Stanetu Potočarju-Lazarju iz proračunske postavke kultura. Zupančičev odbor je predlagal županu, naj to sofinanciranje (v višini 200.000 tolarjev) realizira iz drugih postavk. Odbor pa ni imel pripomb na predlog, da sredstva, ki so bila namenjena za vzdrževanje podružnične cerkve sv. Križa (150.000 tolarjev), in sredstva za postavitev kipa Stanetu Potočarju-Lazarju prerazporedijo za vitražna okna na podružnični cerkvi Vrhtrbnje.

O NOvem ZAKONU O POKOJNISKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU

SEVNICA - Društvo kadrovske delavce Posavja priredi v četrtek, 13. januarja 2000, v prostorih Term Čatež seminar, na katerem bodo predstavili aktualno vsebino sprememb pokojninske in invalidske zakonodaje (o novem zakonu bo spregovoril namestnik generalnega direktorja ZPIZ Miran Kalčič) in osnovne značilnosti trga dela v Posavju v letu 1999 z usmeritvami za leto 2000. Zaradi uspešne organizacije seminarja prosijo, da sporočite udeležbo.

VEČNAMENSKA DVORANA PGD SEVNICA

SEVNICA - Sevnški župan Kristijan Janc se je sestal s člani odbora za obnovo kulturne dvorane v sevnškem gasilskem domu in projektantom. Sprva so nameravali prenoviti samo tla in stene dvorane ter zamenjati sedeže. Zdaj pa so se dogovorili, da bodo dvorano preuredili v večnamenski prostor za različne kulturne, poslovne in društvene prireditve, za kar bodo potrebovali še večjo finančno pomoč občine.

DOMSKA KAPELICA NA IMPOLJCI

SEVNICA - Pretekli ponedeljek so v Domu upokojencev in oskrbovancev Impoljca Sevnica predali namenu zelo lepo domsko kapelico v prenovljenem dvorcu. Blagoslov je opravil ljubljanski pomožni škof Jože Kvas, maše in slovesnosti pa so se udeležili tudi župniki iz sosednjih dekanij, ki duhovno skrbijo za 270 oskrbovancev v domovih Impoljca, Sevnica in Brežice ter oskrbovanci in delavci doma.

POSTAVLJANJE JELKE - Mirenska Dana je prejšnji teden pred tovarno med prvimi postavila lepo novoletno jelko, ki bo okrašena zaljšala tudi božične praznike. Bodo Dani sledila še druga podjetja in dostojno obeležila bližnje praznike in prihod leta 2000? (Foto: P. P.)

Štricelj pri dr. Drnovšku

Sevnški podžupan v stiku s predsednikom vlade in tremi ministri

LJUBLJANA - Sevnški podžupan se je pogovarjal s predsednikom vlade dr. Janezom Drnovškom o izgradnji hidroelektrarn na spodnji Savi. Po besedah predsednika vlade se intenzivnost vseh aktivnosti na tem področju povečuje in ne vidi razlogov, da ne bi prišlo v nadaljevanju pogovorov do dokončne rešitve projekta, torej tudi do podelitve koncesije za gradnjo te spodnjeseavske verige.

Z ministrom za delo, družino in socialne zadeve dr. Antonom Ropom se je Štricelj pogovarjal o problematiki podjetja Jutranjka in usklajeval možni termin za skupen razgovor vodstva Jutranjke s predstavniki ministrstva. Z ministrom za kulturo Jožefom Školčkom se je sevnški podžupan prejšnji teden pogovarjal o morebitni pomoči ministrstva pri obnovi kulturne dvorane v Sevnici, o možnosti pridobivanja dodatnih

sredstev za vzdrževanje kulturnih spomenikov v sevnški občini in o načrtovanem obisku ministra Školčca v Sevnici. Ta teden, 16. decembra popoldne, pa se bosta Štricelj in direktor sevnške Komunalne Bojan Lipovšek v Ljubljani pogovarjala še z ministrom za okolje in prostor dr. Pavlom Gantarjem o morebitni pomoči ministrstva pri obnovi komunalne infrastrukture v Sevnici.

P. P.

PLAKETE SEVNIŠKIM OBRTNIKOM - Območna obrtna zbornica Sevnica je podelila za 15 let neprekinjenega dela v obrti 9 priznanj, za 20 let dela 13 plaket; za 25 let dela so prejeli plakete Franc Blaznik, Vladimir Zajber, Evgen Novak, Ivan Hohkravt, Slavica Bunderšek in Janko Revinšek, za 30 let dela pa so dobili plakete Marija Krevelj, Stefanija Redenšek, Matko Kumik, Janez Tomažin in Silva Fric (na desni), cvetličarka iz Sevnice. (Foto: P. Perc)

Vito, ki jo je mama (zavoljo večje varnosti!) popeljala na sprehod, kar takole po ogradi mostu. Pa srečno! (Perc: P. P.)

DELAVNICE NA DORBNIŠKI ŠOLI

DOBRNIČ - Učenci in učitelji dobrniške šole vas vabijo, da jih obiščete v četrtek, 16. decembra, med 8. in 11.30, ko bodo ustvarjali na likovni in glasbeni delavnici ročna dela, izdelovali okraske iz slanega peciva in aranžirali.

Sevnški paberki

HOČEJO DENAR, NE OBLJUBE - Občinski svetnik Lojze Zalašček (SLS), v teh krajih morda še bolj znan kot odlični vinar, saj je tudi kralj cvička, ima dober posluh za krajanje. Zalašček je že na zadnji seji sevnškega občinskega sveta opozoril, da krajevna skupnost Boštanj že 4 ali 5 let čaka na rento zaradi pokanja in onesnaževanja okolja na strelišču Izem, ki še vedno nima uporabnega dovoljenja. Direktorju občinske uprave dr. vet. Zvonetu Košmerlu je ušlo: "Naženite jih! To je šverc objekt. Bomo dali odgovor!" Svetnik Franc Pipan (ZLSD) je dejal, da je prejšnji župan izjavil, da je po mnenju ministrstva za obrambo strelišče pomembno za nacionalno varnost. Zalašček pa je odvrnil: "Z odgovorom ne bomo zadovoljni, hočemo denar!"

IZIDOR IN IZBIRA - Kmalu zatem, ko je sevnška kmečka zadruha odprla v nekdanjih prostorih pošte prodajalno Izidor, je s posodobitvijo samopostrežnice in boljšo izbiro blaga postregla še laška Izbira, med ljudmi jo poznajo še vedno kot Merx. Izidor je poskrbel z za sevnške razmere nenavadnim delovnim časom, saj odpirajo že ob 6. uri, zapirajo pa pozno zečer! S podaljšanjem odpiralnega časa je odreagirali tudi Jankovičev Mercator, moral pa bo še s čim, če hoče (postati) najboljši sosed. Tak delovnik je vsee kupcem, ne pa prodajalkam. A to je že drug problem!

KAR JE SLABO, JE TUDI DOBRO - Na enem zadnjih javnih pogovorov o kakovosti v gospodarstvu so navzoči iskali primere za dobro delo. Predstavniki krške atomske elektrarne so opozorili nase z izjavo, da jih strogi mednarodni predpisi zavezujejo k res kakovostnemu delu. Direktorica Inpleta, tovarne ki dela oblačila, je sicer pritrdila nuklearko, da elektrarna z visoko tehnologijo pomeni in narekuje kakovost. "Ampak tudi v Inpletu skrbimo za kakovost. Kajti tudi pri nas ni vseeno, če naredimo slabo, da potem kaj pade dol, npr. kakšen modrček." - S tem da bi Inpletovalo slabo delo, kakor je omenjeno, verjetno spravilo koga v dobro voljo!

KRŠKO? - Sava priteče v Krško od nekega iz bližnje avstrijske meje, se pravi da ni čisto lokalna krška. Elektrarne na Savi pri Krškem bodo verjetno gradili Avstrijci, torej ne domačini Krščani. Jedrska elektrarna v krški okolici je vseslovenska in po malem še tudi hrvaška. Celulozo in papir v Krškem delajo Čehi, kar pomeni, da ljudje s Krškega polja in okolice nimajo prav veliko pri tem. Kulturne prireditve v Krškem podpirajo Avstrijci. Kaj sploh je (še) krškega v Krškem?

MEDIJI - Potem ko krški medijski prostor šteje enega več, Radio Krško, se tukajšnjemu ozemlju in ljudstvu obeta še nekaj medijskih novosti. Vsaj ena od teh že ima tudi ime, ki ostaja do nadaljnjega javna skrivnost. Ni pa skrivnost, da medijski trgi različnih velikosti novačijo na ozemlju med Sotlo in Ljubljanskim barjem močne sponzorje in sodelavce novih posavskih sredstev množičnega komuniciranja. Pri tem se opirajo z eno roko na Jesusa Kristusa, z drugo na Karla Marxa, na hrbitu pa nosijo breme liberalne demokracije.

MED SONCEM IN ČEHI

KRŠKO - Krščani imajo sonce skoraj tako radi kot Čehi. Oboji, sonce in Čehi, sicer grejejo vodo krškega plavalnega bazena: sonce z neba, Čehi z napravami v svoji tovarni celuloze in papirja. Sonce ogreje vodo sicer za manj stopinj kot grelci česke tovarne. Ampak za ceno, ki je nižja od česke, nižja za kak milijon tolarjev.

PRAZNIČNO VOŠČILO

RAKA - Mladinski klub Raka vabi na prireditev Praznično voščilo, ki bo v soboto, 18. decembra, ob sedmih zvečer v teledavnici OŠ Raka. Nastopili bodo domači glasbeniki, pevci in plesalci.

Novo v Brežicah

ŠPORTNIK LETA I - V Brežicah so konec preteklega tedna ob zvokih ločnega pihalnega orkestra svečano razglasili športnike leta. Za te se še danes ne ve, ali so najboljši, najlepši, najperspektivnejši ali najbolj priljubljeni, saj niti povprečnemu poznavalcu razmer v občinskem športu ob pogledu na glasovno listo ne more biti jasno, kako so izbirali. Po katerih kriterijih sta kar dva člana kluba, ki se z žogo igrata na najnižji državni ravni, zbrala neprimerno več glasov od priznane atletike, ki je na račun svoje kakovosti prepotoval že več kot pol Evrope? Podobno se je zgodilo tudi z njegovim klubom, ki je kljub velikemu številu izmerljivih in primerljivih dosežkov pristal šele na četrtem mestu in bil na koncu le za dve stopnički pred rokometno ekipo brežiške srednje šole! Ker ima glas ljudstva vedno prav, o objektivnosti izbora ne gre dvomiti, mar ne?

ŠPORTNIK LETA II - Zgoraj omenjeno prireditev lahko štejemo tudi kot neke vrste uvod v objavljen božično-novoletno razjeto na brežiških ulicah, ki se bo pričelo sredi prihodnjega tedna. Veliko ljudi v športni dvorani pri osnovni šoli, ki ji nekateri rečejo kar šotor ali celo bajon, je namreč tako prezebalo, kot da bi bili pod milim nebom. Tla dvorane pa so tudi močno podobna zgornjemu ustroju ulice, le da so prebarvana na zeleno. Drugače povedano: pretekli petek je znova prišlo na dan, da občinsko središče nujno potrebuje spodobno športno dvorano. Če je ne bo, je boljše, da organizatorji kljub dobrim namenom ne delajo več prireditev, na katerih zbrani mladi športniki zbranimu občinstvu ne morejo pokazati vsega, kar znajo in s katerih nekatere od njih odnašajo z bolečimi poškodbami.

"Ne delajmo, ljudje, mej turizmu!"

V Kostanjevici na Krki odprli prvo turistično informacijsko pisarno v Posavju - Turistično zanimiv kraj - Občina Krško bo bolje organizirala turizem

KOSTANJEVICA NA KRKI - V Kostanjevici na Krki, edinem slovenskem otoškem mestu, so preteklo sredo odprli prvo turistično informacijsko pisarno v Posavju, ki se je kot pokrajina začelo počasi zavedati, da je treba podjetniški izziv in priložnost za odpiranje novih delovnih mest iskati ravno v turizmu.

Morda se je tudi zato v obnovljenih prostorih na Ulici talcev 20 ob otvoritvi zbralo kar lepo število ljudi različnih strok iz vseh treh posavskih občin, ki so najprej prisluhnili besedam predsednice kostanjevškega turističnega društva Marjete Jankovič. Ta je uvodoma dejala, da je Kostanjevica s svojo bogato kulturno, naravno in zgodovinsko dediščino na območju med Otočcem in Čatežem ob Savi gotovo najbolj obiskan turistični kraj. Dodala je, da se je prav z otvoritvijo pisarne, ki organizacijsko sodi v Turistično informacijski center Krško, uresničila Kostanjevicianom dolgoletna želja.

"Upamo, da bo delovanje turistične pisarne naše goste zadovoljilo, saj bodo tu lahko dobili vse informacije za Kostanjevico in širše območje. Želja nas vseh je, da bi center, ki ga odpiramo danes, zaživel. Obenem pričakujemo, da bomo kmalu pričeli boljšemu pove-

zovanju med ponudniki kot doslej," je še povedala Jankovičeva. Župan Franci Bogovič je menil, da je naslednji korak, za katerega se pripravljajo občina, ustanovitev lokalne turistične organizacije, kot jo predvideva zakon o pospeševanju turizma. Župan je pri tem posebej poudaril, da bo moralo Posavje veliko več kot doslej narediti na regijski ravni. "Turizem ne pozna meja, zato si jih še posebej ne smemo delati sami," je pribil. Na koncu otvoritvene slovesnosti je o prehojeni poti in smislu organiziranja v turizmu

spregovorila še direktorica krškega podjetniškega centra Mari-

• V kostanjevski turistični informacijski pisarni, na katero opozarja nov logo znak Centra za promocijo turizma v Sloveniji, ki je bil tu prvič uporabljen v praksi, bosta zaposlena dva delavca. Vključena sta v državni projekt javnih del z naslovom Ozaveščanje v turizmu. Tako sodelovanje zmanjšuje začetni strošek lokalne pisarne. Obenem je dobro, ker bosta delavca kot poznavalca kraja in znamenitosti verjetno znala odgovoriti na večino vprašanj turistov.

ja Krušič in se zahvalila vsem, ki so kakor koli podprli projekt.

M. L.

Politika nič manj pomembna od vremena

V Krškem delegacija ZLSD

KRŠKO - Z obiskom v krškem sadjarskem podjetju Evrosad je zaključila ponedeljski obisk v Krškem delegacija Združene liste socialnih demokratov pod vodstvom predsednika stranke Boruta Pahorja. Pahorja sta spremljala Janko Veber in Zlatko Jenko, strankina predstavnik v nekaterih ustanovah, ki se bodisi v stranki bodisi v parlamentu podrobneje ukvarjata s slovensko kmetijsko politiko in podeželjem.

Po Jenkovem in Vebrovem mnenju se Slovenija pusti preseščati Evropski skupnosti, kar dokazujejo po njunem mnenju tudi najnovejši zapleti v zvezi z izvozom slovenskega mleka. Ravnanje Slovenije, ko ta prejema poročila evropskih kmetijskih inšpektorjev, ni tako, da bi se ob njem slovensko razdrobljeno kmetijstvo počutilo varno.

Take značilnosti trenutne slovenske kmetijske politike očitno vrhove slovenskega kmetijstva zanimajo manj kot nekatere obrobnejše teme, kakršna je npr. ustanavljanje kmetijsko gozdarske zbornice.

Sadjarji bodo mogoče vstopili v Evropo z manj gospodarskimi stresi kot ostalo kmetijstvo, je menil Ivan Kozole, direktor Evrosada. Vendar ravno Evrosad doživlja težave zaradi slovenskih, ne evropskih posebnosti. Med temi posebnostmi je nereseno vprašanje denacionalizacije, ki Evrosadu pogosto onemogoča obnovo nasadov. Dejstvo je, da tudi sadjarji budno spremljajo ravnanje kmetijskega ministrstva, saj, kot je dejal Kozole, je za sadjarstvo "politika pomembnejša kot vreme".

M. L.

• Poznamo samo dve vsti ljudi: prvi so pravični in mislijo, da so grešniki, drugi pa so grešniki in mislijo, da so pravični (Blaise Pascal)

Decembrska vesela družina na poti

Dedek Mraz krškim otrokom

KRŠKO - V sklopu letošnjega Veselega decembra, ki mu v krški občini pomaga ostati v veselju Zveza prijateljev mladine Krško, bo dedek Mraz s spremstvom obiskoval šole v krški občini. Povorka dedka Mraza, ki je odrinila med ljudi v začetku meseca, bo na svojih poteh zabavala šolske in zlasti predšolske otroke. Veseledecembrska družina pravičnega moža z brado bo v torek, 28., sredo, 29. in četrtek 30. decembra ob 15. uri pripotovala v krški dom starejših, tega dne ob 16. uri jo bodo videli na glasbeno plesni predstavi za otroke in starše v Krškem gasilskem domu.

V prazničnem decembrskem sporedu ZPM Krško so še drugi dogodki, kot je ogled prazničnega Dunaja, ki so mu namenili 11. december, in koncert Tunk.

M. L.

NA ČAJ OB PETIH Z JOŽETOM CIUHO

KRŠKO - V restavraciji in kavarni Rondo v Krškem bo v soboto ob 17. uri ob čaju srečanje z Jožetom Ciuho. Ob tej priložnosti bodo odprli razstavo Ciuhovih del, ki bo na ogled do konca februarja 2000.

S poletjem odpro nove trgovine

Podpisali pogodbo za gradnjo prodajne hale v nakupovalnem središču Intermarket - Otvoritev predvidoma sredi leta 2000 - Četrtno že kupil Mercator - Množičen obisk Hrvatov

BREŽICE - Marjan Kolman, direktor firme Intermarket Commerce, trgovsko podjetje d.o.o., in Bogdan Korošec, direktor Gradbenega podjetja Grosuplje, d.d., sta 13. decembra podpisala pogodbo za gradnjo prodajne hale v nakupovalnem središču Intermarket v Brežicah. Pogodba obsega gradbeno in obrtno-inštalacijska dela in je vredna 1,250 milijarde tolarjev.

Novi objekt, ki so ga želeli graditi 3. novembra in ga bodo predvidoma odprli junija 2000, obsega 12.500 kv. m prodajnih površin. Približno četrtno tega prostora je kupil Mercator Dolenjska, o nakupu preostalih površin v nastajajoči novi trgovini pa se pogovarja z Mercatorjevo Modno hišo Maribor in koprskim Trgoavtom. Poleg tega so že sklenili nekatere predpogodbe za najem

ZAHVALA ZA SODELOVANJE

BREŽICE - Župnijska Karitas Brežice se zahvaljuje obiskovalcem in nastopajočim na tradicionalnem, že VII. dobrodelnem koncertu Klic dobrote, ki je bil 28. novembra v Prosvetnem domu v Brežicah. Zahvaljuje se tudi vsem, ki so omogočili koncert, in sicer: občini Brežice, Radiu Brežice, tiskarni Lamex, Cvetličarni Žičkar, Franciju Derendi, Zvezi kmetie okolice Brežice in brežiškim krščanskim demokratom. Karitas se zahvaljuje tudi za prostovoljne prispevke namesto vstopnic ob koncertu in darila v tednu Karitas.

RADIO KRŠKO - Radio Krško s frekvenco 93,4 MHz se oglašja tri leta po prvih resnejših zamislih o njegovi ustanovitvi. Ko so mu pripravljali vse potrebno za začetek delovanja, so ga nameravali ustanoviti v Krškem še nekateri drugi. Na fotografiji v ozadju Marinka Puntar, direktorica Radia, na njeni desni Srečko Puntar, direktor izpostave zavarovalnice Slovenica. (Foto: M. L.)

Veliko informacij, a drugače

Radio Krško od ponedeljka z rednim programom - Zavarovalnica Slovenica

KRŠKO - Tu je bila v petek, 10. decembra, opoldne otvoritev lokalne komercialne radijske postaje Radio Krško in pooblaščenice Zavarovalnice Slovenica. Radio in zavarovalnica poslujeta v podjetju Job Avto Puntar, d.o.o.

Radio, ki je začel oddajati z rednim programom v ponedeljek, bo po besedah njegove direktorice Marinke Puntar informativ-

no-razvedrilen. "Z oddajami bomo poskušali pokrivati tako dogajanje v naši občini kot dogajanje po vsej Sloveniji. Zelim posredovati čim več zanimivih informacij, vendar na nekoliko drugačen način. Drugačen v tem smislu, da se bomo izogibali dolgim govornim vložkom. Glasba bo po različnih pasovih namenjena različnim generacijam. Zjutraj in dopoldan bo program bolj informativen, popoldan pa bolj sproščen in namenjen razvedrilu ter kontaktnim oddajam," je ob otvoritvi povedala direktorica. Poučarila je, da bo Radio Krško prva povsem digitalna radijska postaja v Posavju.

Direktorica je ob otvoritvi spomnila, da je Radio Krško kot edini kandidat s sedežem v krški občini pridobil soglasje občine "in ponosni smo, da je bil občinski svet pri tej odločitvi enoten."

Zavarovalniška izpostava bo opravljala, kot so povedali ob otvoritvi, vrsto zavarovalniških storitev, in sicer na sedežu podjetja in na terenu.

M. L.

NATEČAJ ZA RAZSTAVE

KRŠKO - Območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti razpisuje natečaj za razstavnimi program galerije Krško za leto 2000. Kandidati naj pošljejo do 30. januarja 2000 kratek življenjepis s fotografsko predlogo svojih del na naslov: SLKD OI Krško, CKŽ 23, 8270 Krško.

MAJDA IN RADIO - Ob otvoritvi Radia Krško je pela Majda Arh. Dobro znamenje za pravkar ustanovljeni medij. Če bo glas krškega radia segel tako daleč kot dober glas pevke Majde Arh, se ustanoviteljem krške radijske postaje ni kaj bati. (Foto: M. L.)

'SEM, KAR SEM, KAKO LEPO' - "Sem, kar sem - nič več, nič manj - kako lepo!" Ta japonski rek omenja monografija o Rudiju Stoparju, ki jo je izdala Zveza kulturnih društev Sevnica aprila letos ob Stoparjevem jubileju. Nekako skozi rek se je Rudij Stopar (na sliki tretji z leve) pojavil pred obiskovalci tudi na otvoritvi pregledne razstave svojih skulptur, risb in graf 9. decembra zvečer v galeriji Posavskega muzeja Brežice. Prireditelj je uokviril z opazno osebo, Stoparjevo družinsko črto, med drugim s tem, da je javno obdaril tudi svojo družino, ne le obiskovalce in organizatorje umetniškega dogodka. (Foto: M. L.)

SPREJEM - 1. decembra je bil v vinotoču v Jeleničevi kleti v Zavodah pri Kostanjevici sprejem za duhovnike in dekane videmske in leskoveške dekanije. Na sliki: krški župan Franci Bogovič izročila letošnje priznanje občine Krško Janezu Nanutu, župniku na Senovem, ki ga je prejel za delo pri gradnji cerkve, postavitvi orgel in obnovi sakralnih spomenikov.

Ali bo Bruselj cviček priznal za izjemo?

Pet predlogov za izjeme

NOVO MESTO - V pogajalskih izhodih za pogajanja z Evropsko unijo o kmetijstvu Slovenija predlaga prehodna obdobja za osem področij in pet izjem, med drugim tudi pri dolenskem cvičku. Slovenski pogajalci v Bruslju naj bi tako vztrajali, da se cviček izjemoma opredeli kot vino, čeprav ne izpolnjuje evropskih zahtev glede alkoholne stopnje. Evropa tudi ne dovoljuje mešanja rdečih in belih sort grozja, ki je značilno za tega dolenskega posebnega. Slovenija bo, kot rečeno, pri tem zahtevala izjemo, saj ima pridelava cvička tradicijo na Dolenskem že od 17. stoletja, ima pa tudi precejšen gospodarski pomen za to območje.

UREJENE PRODAJALNE

KRŠKO, NOVO MESTO - V okviru akcije Turistične zveze Slovenije "Moja dežela, lepa in gostoljubna" so letos v 23 turističnih krajih poskusno iskali najbolj urejene prodajalne. Na razpis se je odzvalo 81 prodajalnih s področja osnovne preskrbe, tehnike, tekstila in ostalega. Komisija je ocenjevala zunanji izgled, izložitve, prodajne in ostale prostore ter osbeje.

Kot so sporočili iz posavske območne gospodarske zbornice, je na razpisu sodelovalo 13 prodajalnih iz Posavja. Diplomati sta prejela samopostrežba v krškem nakupovalnem centru Mercatorja Dolenjske (2. mesto ed prodajalnami s področja osnovne oskrbe) in Shimano service center v Krškem, ki je v lasti družbe Gama Brežice, za 1. mesto s področja tehnike. Priznanje je prejela tudi drogerija v že omenjenem Mercatorjevem nakupovalnem centru v Krškem.

Pri organizaciji ocenjevanja je sodelovalo tudi Združenje za trgovino pri GZS, ki napoveduje, da bo akcijo nadaljevala in jo v bodoče tudi razširila iz turističnih krajev na vso Slovenijo.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Vratolomni padec Vizije

Indeks, s katerim merimo povprečno gibanje vrednosti najpomembnejših delnic na borzi, se je v prejšnjem tednu znižal še za 0,7, indeks delnic pa za 0,9 odst. Tako je vrednost SBI v ponedeljek znašala 1.804, vrednost PIX pa 1.421 točk. Borzni analitiki do konca leta ne napovedujejo presenečenj. Investitorji bodo v preostalih dneh urejali svoje dohodninske olajšave, zmanjševali kapitalske dobičke in skrbeli za zadnje popravke zaključnih bilanc.

V kotaciji A je bil dogodek tedna skok tečaja delnic SKB banke od 1.950 na 2.100 tolarjev. Rast cene je povzročila Bank Austria CA, ki je od Nove LB kupila 14.000 delnic po povprečnem tečaju 2.080 tolarjev. Kupec ni želel pojasniti ozadja tega nakupa. Novica o 80-odst. deležu, ki si ga je kranjski Merkur pridobil v celjski Kovinotehni, je zmanjšala zanimanje za Kovinotehne delnice. Cena je zato padla za 15 odst. (od 822 na 700 tolarjev). V rdečih številkah se je trgovalo tudi z delnicami obeh naftnih družb. Vrednost Petrolove delnice se je spustila na okrog 25.000 in Istrabenzove na 2.800 tolarjev. Tečaj ostalih prometnejših del-

VEČJI NADZOR NAD POSLOVANJEM - Med tremi manjšimi krškimi podjetji, ki so prejšnji teden prejela certifikat kakovosti ISO, je tudi Agencija za varnost. Certifikat je direktorju Ljubomiru Božoviču (desno) izročil državni podsekretar dr. Aleš Mihelič (levo), vsem prejemnikom certifikata pa so čestitali še: predsednica upravnega odbora območne zbornice Silvana Mozer, krški župan Franci Bogovič in direktor zbornice Valentin Dvojmoč. (Foto: B. D. G.)

V Krškem trikrat ISO 9000

Na pot kakovosti so s pridobitvijo certifikata stopila tri nova krška podjetja

KRŠKO - Prejšnji terek so v Krškem, kar ni ravno običajno, tri manjša podjetja hkrati prejela certifikate kakovosti po standardih ISO. Listino jim je podelil državni podsekretar dr. Aleš Mihelič, k pridobitvi pa so jim čestitali predstavniki območne gospodarske zbornice in krški župan Franci Bogovič.

Družba I. H. S. iz Krškega, ki jo vodi Tadej Buršič, izdeluje stroje za transportiranje, ki so v celoti avtomatski in procesno vodeni. Kot je povedal njen predstavnik, posebno uspešno prodajajo na Češkem, vstopili pa so tudi že na nemški in avstrijski trg. Danes je v podjetju zaposlenih 48 delavcev, od tega se jih kar 9 ukvarja z razvojem. V podjetju so po začetnem sodelovanju s kooperanti uvedli lastno proizvodnjo in ključavnice. Ob taki rasti podjetja bi le težko shajali, če se ne bi lotili pridobitve certifikata kakovosti ISO 9001, čeprav so imeli zaradi načina dela že prej notranje poslovanje dobro urejeno.

Certifikat ISO 9002 je prejela družba T & T AOP servis iz Krškega, ki ga vodi direktor Tine Žener. Podjetje s 6 zaposlenimi in zglednim prometom trgu ponuja predvsem računovodske storitve. Majhnim in srednje velikim podjetjem vseh dejavnosti ponuja kompletne storitve, kar pomeni, da poleg knjigovodskih in računovodskih del vzdržuje tudi stike z bankami, domačimi ali tujimi revizijskimi hišami, davčno upravo. V družbi so povedali, da so za zdaj edini računovodski servis v Sloveniji, ki je pridobil tak certifikat.

Certifikat ISO 9002 je uspešno pridobila tudi družba Agencija za varnost iz Krškega. Kot je pove-

dal njen direktor Ljubomir Božovič, se je v družbi zbralo preveč raznolikih del, zato so jih morali spraviti pod kontrolo. Priznal je, da v Agenciji enostavno niso imeli takega sistema organizacije poslovanja, ki bi mu zaupali na daljši rok.

B. D. G.

PO TELEFONU O NOVOSTIH PRI UPOKOJEVANJU

NOVO MESTO, LJUBLJANA - Ministrstvo za delo in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje sta te dni odprla telefonske linije za vsa odprta vprašanja v zvezi z novim zakonom in pokojninsko reformo. Tako lahko na brezplačno številko ministrstva 080-10-05 pokličete vsak delovni dan od 9. do 11. ure, vse informacije o novih pogojih za upokojevanje pa je mogoče dobiti tudi na območnih enotah Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vsak delovni dan med 9. in 10. uro. Številka novomeške enote je (068) 322-141.

DOLENJSKA ZBORNICA O PROMETNIH ZAGATAH

TREBNJE - V ponedeljek se bo vodstvo Območne gospodarske zbornice Novo mesto na svoji seji v prostorih trebnjskega Trima ponovno lotilo težav s prometom na območju Dolenjske in Bele krajine. Kot napovedujejo, se bosta seje udeležila tudi predsednik državnega sveta Tone Hrovat in minister za promet in zveze Anton Bergauer.

Za mnoge je kakovost lari fari

Posavska gospodarska zbornica je v preteklem tednu pripravila 1. posvet o kakovosti v podjetjih - Izmenjali izkušnje z uvajanjem kakovosti - Certifikat je le začetek

KRŠKO - Posvet je kljub nekaterim začetniškim slabostim pokazal, da je izmenjava izkušenj s področja uvajanja kakovosti v poslovanje družb zelo potrebna. Morda še toliko bolj, ker je kar 38 odst. družb, ki so odgovorile na anketno območno zbornico, prepričanih, da ne potrebuje posebnega sistema kakovosti. Že to je namreč znak, da so nujna dodatna znanja in vzpodbude na tem področju.

Kljub temu je tudi v Posavju kar nekaj družb, ki so s stalnim izboljševanjem že dosegle visoko raven kakovosti v poslovanju. Lisa na primer se že četrto leto poteguje za priznanje za poslovno odličnost. Nekatere družbe je na pot kakovosti prisilila nujna, saj bi brez izboljšave na tem področju izgubile trg in propadle, spet druge, med njimi je Nuklearna elektrarna Krško in še nekatere druga podjetja s posebno dejavnostjo, so prisiljene slediti najvišjim mednarodnim standardom kakovosti zaradi posebne zahtevne tehnologije in varnosti pri njeni uporabi.

V Posavju (podobno je tudi na Dolenjskem) je cela vrsta manjših podjetij v zadnjih letih pridobila certifikate kakovosti ISO, k čemu je pripomogel projekt ISO v mala podjetja, ki je podjetnike in obrtnike vzpodbujal ter jim pomagal tudi s sofinanciranjem dveh ministrstev ter obrtne in gospodarske zbornice. Nikakor pa ne moremo mimo ugotovitve, da je verjetno še največ k napredku v kakovosti prispevala velika vpetost posavskega in dolenjskega gospodarstva v izvoz.

Kot je povedal direktor območne zbornice Valentin Dvojmoč, so na prvem posvetu prikazali različ-

VERIGA HE NA SAVI

Po petih letih Sava še kar teče

23. decembra se izteče rok za podpis koncesijske pogodbe - Sava ponudila precej nižjo ceno elektrike - Stroške infrastrukture naj krije država - Jančev in Avšičev zakon o jamstvu države

LJUBLJANA, POSAVJE - Natanko čez teden dni se spet izteče rok za podpis koncesijske pogodbe za gradnjo hidroelektrarn v spodnjem toku reke Save. Ali bo tokrat le prišlo do podpisa pogodbe ali pa bo vlada spet prestavila rok za mesec ali dva, trenutno še ni znano. To jesen so se v pogajalski skupini le začeli pogovarjati tudi o proizvodni ceni elektrike iz teh elektrarn, država pa se je začela spraševati tudi o smiselnosti naložbe.

Ker so se razmere na evropskem trgu z električno energijo močno spremenile, je izbrani koncesionar Sava, d.o.o., spustil ceno od 14 na 8,1 tolarja za kilovatno uro skupaj s koncesijsko dajatvijo, če bi bila koncesijska doba 30 let, in na 7,7 tolarja pri 40-letni dobi. Kot so predlagali v Savskih elektrarnah, ki so 65-odst. lastnik Save, ta cena pokriva le dograditev petih elektrarn, zato naj bi energetski del projekta izgradnje ločili od infrastrukturnega. Vse stroške za vzporedne infrastrukturne, vodnogospodarske in druge ukrepe naj bi kril državni proračun. Po nekaterih ocenah gre za 30 odst. vrednosti celotne naložbe oz. za 27 milijard tolarjev. Država naj bi od tega 9 milijard namenila

• Predstavniki Posavja, župana Kristijan Janc in Franci Bogovič, vodja pogajalske komisije za Posavje Niko Galeša in direktor območne zbornice Valentin Dvojmoč, so se v začetku decembra pogovarjali o gradnji HE na Savi s predsednikom Gospodarske zbornice Slovenije mag. Jožkom Čukom ter sekretarjema združenja za energetiko in združenja elektroindustrije. Dobili so vso podporo zbornice za pospešitev projekta gradnje.

za zaščito pred poplavi. 7 za energetske nasipe, 5 za infrastrukturne objekte in 6 milijard tolarjev za zemljišča. Pri tem so se poudarili, da bi država v 30 letih pobrala 18 in v 40 letih 22 milijard tolarjev koncesijskih dajatev.

Od kod koncesionarju Savi denar za naložbo? Savske elektrarne bodo v projekt vložile HE Vrhuvo, ki je brez infrastrukture in spremnih objektov ocenjena na dobrih 12 milijard tolarjev, medtem ko bo avstrijski partner Verbund Gesellschaft primaknil 6,7 milijarde tolarjev. Preostali denar do 60 milijard naj bi Sava zagotovila s posojili.

Priprave na gradnjo verige elektrarn so se začele že leta 1990, pred dobrimi petimi leti pa je bil objavljen razpis za koncesionarja,

ki je bil imenovan šele po 4 letih. Čeprav so se ob padcu cen na trgu elektrike in ob presežkih v krški jedrski elektrarni pri nas pojavili dvomi o potrebnosti gradnje verig na Savi, so jeseni na javni tribuni v Krškem vse strani (politika, stroka, gospodarstvo in lokalna skupnost) zatrjevale, da je gradnja nujna in prednostna.

Vsekakor se bo vladna koalicija morala odločiti, kaj bo s projektom ter kako se bodo elektrarne gradile: s koncesijo ali z domačim kapitalom. Avstrijci že napovedujejo, da bodo zahtevali odškodnino, po drugi strani pa naša stran ni pripravljena pristati, da bi koncesionar prevzel vse projektne izvajanje in sam izdal naročila za delo, ker bi s tem lahko izključil načrtovano sodelovanje domačega gospodarstva.

V novembru so trije poslanci LDS (pobudnika sta Branko Janc in Jože Avšič) v parlamentarni

postopek vložili predlog zakona, po katerem naj bi država vendarle jamčila za najetje posojil za gradnjo hidroelektrarn na Savi od HE Vrhuvo proti hrvaški meji. Omenjeni poslanci menijo, da bi Savske elektrarne z državnim po- roštvom v tujini lahko dobile precej ugodnejša posojila. Izračunali so, da bi tako lahko prihranili 8,7 milijarde tolarjev.

B. D. G.

KAKO ZMANJŠATI KOLIČINO ODPADKOV V GOSPODINJSTVU?

NOVO MESTO - Knjižnica Mirana Jarca in Zavod za varstvo potrošnikov iz Ljubljane sta v avli knjižnice pripravila razstavo "Zmanjšajmo količino odpadkov v gospodinjstvu". Z razstavo, ki bo odprta do konca decembra, želijo opozoriti na možnost ponovne uporabe odpadkov.

NOVI LASTNIKI

BREŽICE - Trgovska družba Posavje Brežice je v ponedeljek sporočila, da je Dolenjska banka Novo mesto postala lastnica dobrih 16 odst. navadnih delnic te družbe.

Beti se spet združuje

Tako naj bi bila lažje kos izzivom na svetovnem trgu - Ivan Malešič glavni direktor uprave - Nezadovoljni z letošnjim poslovanjem

METLIKA - V delniški družbi Beti je bila pretekli teden že druga skupščina delničarjev v tem letu. Na njej so največ pozornosti namenili novi organizacijski strukturi v družbi, zlasti povezovanju odvisnih družb s krovnim podjetjem. Spremembe, ki sta jih po temeljiti proučitvi skupščini ponudila uprava in nadzorni svet, so delničarji sprejeli z veliko večino glasov.

Družbi Trikotažne tkanine in Modna oblačila sta se namreč združili s krovnim podjetjem v Beti, d.d., Konfekcije v Črnomlju, Mirni Peči in Dobovi, ki so bile prej v okviru Modnih oblačil, pa so postale nove odvisne družbe, tako kot sta to že od prej tudi Beti-Preja in Konfekcija Žakanje. "Menimo, da se bomo z združitvijo hitreje in učinkoviteje prilagajali in odzivali na izzive s sve-

tovnega trga, kajti prejšnja organiziranost je preživela. Nova organiziranost nudi tudi racionalnejše poslovanje, hkrati pa smo znova združili kapital. Vse spremembe bodo izpeljane do novega leta, ko bo nova organizacija v Beti tudi v celoti zaživela," je povedal Ivan Malešič, ki je bil doslej, ko so imeli kolektivno upravo, njen predsednik. V prihodnje bo uprava individualna, Malešič pa bo njen glavni direktor. Poleg njega bo še pet izvršnih direktorjev, ki bodo imeli pri delu precejšnjo pooblastila.

Sicer pa tako v upravi Beti kot tudi delničarji s poslovanjem v letošnjem letu niso povsem zadovoljni. Kot je pojasnil Malešič, pri poslovanju niso predvideli tako velikih motenj. Te so se odražale predvsem v manjši prodaji izdelkov v Sloveniji, zlasti zaradi povečane ponudbe cenenejših blaga z Bližnjega vzhoda in padca kupne moči v naši državi. Pri izdelkih, ki so jih izvozili, pa so se znižale prodajne cene. Kljub temu po Malešičevih besedah pričakujejo, da leta ne bodo zaključili z izgubo, saj so z racionalnim poslovanjem in tudi zmanjševanjem zaposlenih precej zmanjšali stroške.

M. B.-J.

IMENIK VREDNOSTNIH PAPIRJEV NA BORZI

LJUBLJANA - Ljubljanska borza in založniška skupina Gospodarski vestnik sta izdali letni imenik vrednostnih papirjev Ljubljanske borze 1998/1999. V publikaciji so prvič na enem mestu in v pregledni obliki zbrane najpomembnejše informacije o večini dolgoročnih naložb na borzi. Dopolnjujejo jih še prispevki strokovnjakov z borze, ki dajejo celovit pregled dogajanja v zadnjem borznem letu.

ISO JE NAVADNA KMEČKA LOGIKA - "Standardi ISO so navadna kmečka logika, ki služi za urejanje podjetja. Starši bi morali teli pravil naučiti vsakega otroka do 7. leta starosti: urediti, pospraviti, počistiti in držati se reda in discipline," je na posavskem posvetu o kakovosti povedala Marija Jazbec (na sliki) iz Inpleta. Prisotnim je opisala težko pot, ki so jo morali prehoditi v podjetju, da so dopovedali zaposlenim vse zapisano. (Foto: B. D. G.)

KMETIJSTVO

NOVI PREDSEDNIK LOVSKE ZVEZE SLOVENIJE

Na izrednem obnem zboru, ki je potekal v petek, 3. decembra, so delegati izvolili novega predsednika Lovske zveze Slovenije. Delo dosedanjega predsednika Jožeta Strle, ki je odstopil iz zdravstvenih razlogov, bo prevzel dosednji podpredsednik Lovske zveze Slovenije magister Stane Krajnc, doktor veterinarske medicine. V svoji predstavitvi programa je novoizvoljeni predsednik poudaril, da bo skušal urediti predvsem nekatera odprta organizacijska vprašanja, ki jih je v tako veliki organizaciji nujno rešiti.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Tudi ta ponedeljek je kar nekaj branjcev na trgu ponujalo svoje skrbno pridelane pridelke. Cene v glavnem ostajajo nespremenjene. Korenje in kolerabo je bilo mogoče dobiti po 200 tolarjev kilogram. Krompir po 70, fižol od 300 do 500, česen po 500, čebulo v rešti po 250, zeljate glave za sarmo po 300, repo po 200, peteršilj po 500, zeleno solato po 250, motovilec po 300, jabolka po 80 do 100, jabolčne krljke pa po 800 tolarjev kilogram. Na voljo je bilo tudi žganje - liter je stal 800 tolarjev, domača ajdova moka - za kilogram je bilo potrebno odšteti 400 tolarjev. Ker se bližajo prazniki, so dobrodošli tudi orehi - kilogram jedre so branjce ponujale po 1100 tolarjev, merica majarona je stala 150 tolarjev, šop bele omele, ki naj bi jo za srečo in ljubezen v hiši na prvi dan v novem letu obesili na vrata, pa je stal 300 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli na prodaj 57 do 3 mesece starih prašičev, 8, starih 3 do 5 mesecev, in 28 starejših. Prvih so prodali 15 po 290 do 300, drugih 2 po 270 do 280, tretjih pa 14 po 240 do 260 tolarjev kilogram.

kmetijsko svetovanje

Knjigovodstvo na kmetijah

Kmetijski svetovalci opažamo, da si na mnogih kmetijah redno zapisujejo veliko podatkov, vendar pa teh podatkov ob koncu leta običajno ne uredijo in obdelajo, ker za to ni časa niti potrebnega znanja. Zato kmetom svetujemo, naj se vključijo v sistem knjigovodstva, ki ga je na državni ravni pred šestimi leti uvedla Kmetijska svetovalna služba in ki jim omogoča brezplačno strokovno obdelavo njihovih podatkov.

Kmetje lahko knjigovodstvo vodijo na obrazcih v knjigah ali na računalniku. Zapisovanje podatkov v knjige je v obliki enostavnega knjigovodstva, ki daje informacije o gospodarski uspešnosti kmetije kot celote. Na računalniku pa je možno voditi enostavno ali analitično knjigovodstvo. Oba računalniška programa lahko dobijo kmetje brezplačno, če prispevajo svoje podatke za skupinske obdelave. Analitično knjigovodstvo pomeni natančno zapisovanje vseh poslovnih dogodkov na kmetiji. Od kmetov terjajo precej truda, daje pa zato natančne in zanesljive podatke o ekonomskem položaju na kmetiji in tudi o gospodarnosti pridelave posameznih pridelkov.

Najpomembnejši ekonomski kazalniki, izračunani v obdelavi knjigovodskih podatkov, so: skupni prihodek, skupni spremenljivi stroški, amortizacija, bruto in neto dodana vrednost in dohodek kmetijske družine, v sistemu analitičnega knjigovodstva pa tudi lastne cene različnih pridelkov. V izpisu knjigovodskih obdelav pa so še številni drugi rezultati. Te rezultate dobi kmetija za vsako obračunsko leto. Poleg podatkov za svojo kmetijo dobi kmetija tudi povprečne rezultate za skupino vseh kmetij, ki sodelujejo v knjigovodstvu, in za povprečje skupine kmetij, ki imajo enako proizvodno usmeritev. S primerjavo z drugimi kmetijami lahko kmetija ugotovi, kje so njene šibke točke in možnosti za izboljšanje gospodarjenja. Podatki, dobjeni v knjigovodstvu, omogočajo tudi boljše načrtovanje razvoja na kmetiji. Če vodimo knjigovodstvo več let, pa lahko ugotovimo, kako se spreminja ekonomsko stanje posamične kmetije.

Kmetom, ki sodelujejo v knjigovodstvu, je zagotovljena anonimnost. Rezultate knjigovodstva je mogoče uporabiti le v strokovne in raziskovalne namene in smejo biti objavljeni le v obliki zbirnih, povprečnih podatkov za večje skupine kmetij. Vodenje poklicnih kmetij je zahtevno vsaj tako, kot je zahtevno vodenje majhnega podjetja. Podjetniki morajo voditi knjige, od kmetov pa država tega ne zahteva, ker so kmetje obdavčeni pavšalno po katastrskem dohodku. Kljub temu pa si kmet, ki je dober gospodar, ne bi smel privoščiti vodenja kmetije, na pamet. Zato je vstop v novo tisočletje morda pravi trenutek, da začnete voditi knjigovodstvo tudi na vaši kmetiji.

mag. TANJA STRNIŠA
Kmetijski zavod Ljubljana,
Oddelek Novo mesto

"Kmetje nismo nikogaršnje ovce!"

Mirko Dimec, kmet iz Dolenje vasi pri Čatežu, ne pristane, da bi namesto njega mislili drugi, če že na odločanje ne more vplivati, kot bi rad - Pomisleki pred vstopom v EU

DOLENJA VAS PRI ČATEŽU - Po pripovedovanju ljudi spada kmetija Dimčevih iz Dolenje vasi pri Čatežu med največje in najbogatejše na tem območju trebanjske občine. Gospodar Mirko (pardon, po papirjih je to še vedno njegova 74-letna mati Julijana, s katero se lepo razume!) se sploh ne obremenjuje s takimi "naj" vzdevki. Značilno zanj pa je gotovo to, da je zelo odkrit sogovornik, celo tako, da koga, nevarnega katškega komuniciranja "brez dlake na jeziku", lahko Dimec kaj hitro spravi v zadrego.

"Ne bojim se nikogar, pa naj bo to Kučan ali Metelko. Ko je bil gospod Metelko izvoljen za župana, se me je tako izogibal, da je šel raje na drugo stran ulice. Včasih pa sem bil dober, ko sem v najboljši veri, da delam v prid kmetu, bil prvi v stranki (SLS) in nagovarjal ljudi za ljudsko stranko!" pripoveduje Dimec. Kmetuje na 30 ha zemlje, približno polovico je gozdov. V njemu ima še 12 ha zemlje. Trenutno redijo Dimčevi 46 glav živine, od tega 20 krav. Mirko poudarja, da gre samo za lastno, domačo rejo, čeprav je član

trebanjske kmetijske zadruge. Pri hiši je bilo pet otrok. Štirje bratje so še živi, edina sestra, nekdanja profesorica na posebni šoli v Šmihelu, pa je žal že pokojna.

Dimec ni bil zadovoljen s pospeševalno službo in svojega mnenja ni spremenil niti, ko se je ta preoblikovala v kmetijsko svetovalno službo. "V njej imajo le eno dobro žensko," pravi. Predvsem kmetije pogrešajo pogostejših obiskov, on letos ni doživel še niti enega. Morda tudi zato, ker mislijo, da tako močan kmet ne potrebuje nasvetov in

Mirko Dimec

pomoči, ali pač nočejo poslušati kritike in neprijetnih vprašanj, kot denimo, zakaj je neki kmet dobil "za štiri golfe nepovratnih sredstev za biko, zdaj pa pravi, da se to ne splača". Boleče je občutek, da tisti, ki odločajo, bolj zgovorne oz. jezikave kmetje kaznujejo, nagrajujejo pa tiste, ki so tihi, bodisi ker si ne upajo nič povedati naravnost ali pa nimajo pravih razlogov za nezadovoljstvo, ker pač spadajo bogsivi do po kakšnem merilu ali ključu med tiste "na pravi strani".

Dimec pravi, da tvega, ko takole govori, da ga bodo že jutri kaznovali, se pravi, da mu bodo slabše plačali mleko. V tej luči opazuje tudi zmanjševanje števila članov upravnega odbora trebanjske kmetijske zadruge, v katerem je bil nedavno tudi on. Prepričan je, da se tako odločijo zato, da bi imel nekdo še večjo moč. Evrope se boji tudi zaradi takšne nestanovitnosti kmetijske politike, kakršna se kaže "na terenu", ne pa v Ljubljani ali Bruslju. Po drugi strani se sprašuje, kako bodo slovenski kmetje zdržali pritisk konkurence iz Evropske unije ob tolikšni posestni razdrobljenosti. Ko je bil z gorejskimi kmeti in četverico Dolenjcev na obisku pri kmetih v Nemčiji, se je prepračil, da tam v resnici cenijo dobre kmete. "Pri nas pa nas cenijo samo takrat, ko so volitve, drugače pa bi z nami najraje delali, kot da smo ovce, kot da nimamo svoje glave zato, da mislimo," se jezi Dimec. Po njegovem bi morala naša država spodbujati višinske kmetije podobno kot v Švici, če hoče, da bo zemlja obdelana. Potem bo tudi sam lažje prepračil 23-letnega sina Tomaža ali hčerko Alenko, ki je bila med najboljšimi na grmški kmetijski šoli, da bo nekdo ostal doma, na kmetiji.

PAVEL PERC

O delu kmetijskih svetovalcev

S predstavitev projektnega dela kmetijske svetovalne službe županom in referentom za kmetijstvo

NOVO MESTO - Konec novembra je bila v prostorih novomeškega oddelka Kmetijskega zavoda Ljubljana predstavitev projektnega dela kmetijske svetovalne službe za župane in referente za kmetijstvo občin Posavja, Dolenjske in Bele krajine. Visoka udeležba vabljenih kaže na veliko zanimanje pristojnih občinskih služb za razvoj kmetijstva in podeželja.

V uvodu sestanka je državni podsekretar na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ervin Kuhar predstavil Zakon o kmetijski gozdarstvi, ki poudarja ob aktivnostih, ki potekajo ob izdelavi volilnega imenika. Predlagal je čimveč izobraževanja kmetov s tega področja, ministrstvo pa je s tem namenom pripravilo tudi tiskovino z osnovnimi informacijami o zbornici. Vodja oddelka za kmetijsko svetovanje Niko Požek je predstavil nujnost projektnih pristopov k posameznim problematikam v kmetijstvu, kar je tudi novost pri delu kmetijske svetovalne službe. Vsebine projektov so izbrane na podlagi analize stanja kmetijstva na celotnem območju ter določene na usmeritve Nacionalnega programa kmetijstva.

Temu projektov so bile sledeče: na področju mehanizacije - preprečevanje nesreč s kmetijskimi stroji, nadaljevanje pri delu s strojnimi krožki in koriščenje biomase; na področju ekonomike kmetijske pridelave se vpelje naloge dograjujejo, vpeljuje

se tehnologija kontrolirane ekološke pridelave, ki zajema vse panoge. Na področju vrtnarstva se vpeljuje integrirana pridelava vrtnin na intenzivnih kmetijah. V sadjarstvu se poleg že vpeljane integrirane pridelave sadja daje večji poudarek obnovi starih kmetijskih nasadov. V vinogradništvu se namerava raziskati optimalna obremenitev trsov za najboljšo kvaliteto vina, katero bi ocenjevali na rednih prerezih letnika za vinorodne okolišje, ki jih pokriva gozd. V živinoreji se bo več delalo na izboru ustreznih tehnologij na vodovarstvenih območjih in analizi stanja obstoječih gnojničnih jam in gnojšč. V prašičereji se bo nadaljevalo izvajanje naloge o kvaliteti mesa posameznih pasem s poudarkom na avtohtoni krškopoljski pasmi. Izboljšanje turistične dejavnosti na kmetijah pa se namerava izpeljati predvsem s poudarkom na ustreznih promocijih.

Predstavniki ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Marko Verbič je za večino vsebin predstavljanih projektov videl možnost sofinanciranja skozi SAPARD, nakazal pa je tudi možnosti financiranja projektov, vezanih na sodelovanje s Hrvaško, ter sprejem posameznih kmetijskih svetovalcev v krog evropskih ekspertov, pristojnih za izdelavo določenih projektov.

MATEJA STRGULEC

Združenje ekoloških kmetovalcev Dolenjske

Ustanovnega občnega zbora se je udeležilo 60 kmetov in svetovalcev - Sedež združenja na Šmihelski cesti v Novem mestu - V prostorih kmetijske svetovalne službe

Minulo sredo je bil v prostorih novomeškega oddelka Kmetijskega zavoda Ljubljana ustanovni občni zbor združenja ekoloških kmetovalcev Dolenjske, Posavja in Bele krajine. Zbor je bil organiziran med potekom 20-urnega uvodnega seminarja o ekološkem kmetovanju, ki je bil prvič na tem območju Slovenije. Velika udeležba na seminarju in občnem zboru, kjer je bilo prisotnih 60 kmetov in svetovalcev, daje upanje, da se bo kontrolirana ekološka pridelava v naslednjih letih širila tudi na območju Dolenjske, Posavja in Bele krajine.

Omenjene pokrajine imajo precej omejenih dejavnikov za kmetovanje, ki ne dopuščajo kmetijam razvoja v konkurenčno intenzivnost pridelave. Takim kmetijam, ki že danes kmetujejo dokaj ekstenzivno (reja krav

doljil, reja drobnice, vzreja avtohtonih pasem zivali), želijo pa še naprej izkoriščati kapital, ki ga kmetija predstavlja, je ekološko kmetovanje prav gotovo priporočljiva usmeritev.

Občni zbor je pozdravil predsednik Zveze ekoloških kmetov Slovenije Janez Turinek in poudaril glavne naloge zveze, ki so predvsem promocija ekoloških kmetij, ustanavljanje blagovne znamke, pogajanja pri vladi, organiziranje oblik sodelovanja s kmetijsko svetovalno službo in druge. Na zboru je bil sprejet sklep o priključitvi združenja v Zvezo. Na ustanovnem občnem zboru je bil izvoljen izvršni odbor, nadzorni odbor in častno razsodišče. Sedež združenja bo na Šmihelski 14 v prostorih Kmetijskega zavoda, članarina za naslednje leto bo znašala 2000 tolarjev. Vabimo vse,

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Nega vina naj bo stalna skrb

Letnik 1999 je "pod streho", toda razvoj vina ni končan. Trgatev, ki so potekale v novembru in decembru, so pa sploh še v "vrenju". Za vina posebnih kakovosti iz grozdja, ki je dosegalo čez 100 Oe° sladkorja, je normalno, da vsebujejo tudi ostanek nepovretega sladkorja. Kljub temu da stroka že nekaj let priporoča prekinitev alkoholnega vrenja z zveplanjem šele po pretoku iz kvasovk, se še vedno prakticira "zveplanje na smrt" ali šokiranje mošta v vrenju in šele nato pretok. Neredko se zgodi, da kljub močni dozi SO₂ (100 mg/l) alkoholno vrenje ni ustavljeno. V takih primerih je vino velik porabnik žvepla in takšna vina niso za dolgo zorenje v steklenici, ker pospešeno oksidirajo.

Prekinitev vrenja se lahko izvede z manjšo količino SO₂, če "vino v vrenju" podhladimo, da se vrenje upočasni in ustavi. Zimske nizke temperature so pri tem dobrodošle, saj se v dveh dneh mlado vino v cisterne ohladi pod 5° C. Čim se vrenje ustavi, se kvasovke začno sesedati na dno posode. Ni treba čakati s pretokom več kot en dan, pretok naj bo brezkraten. Med pretokom zažveplamo z dozo 1,5 del 5-odst. H₂SO₄/hl in vrenje se bo gotovo ustavilo. Po treh dneh določimo prosti SO₂ in po potrebi zveplanje popravimo, da bo prostega SO₂ med 25 do 35 mg/l. Tako zveplano vino posebne kakovosti bo kasneje, do stekleničenja, potrebovalo manj žvepla. Vino ki je dobilo oceno za vrhunsko vino, a vsebuje velike količine skupnega SO₂ (čez 50 mg/l), ne zasluži oznake, ki jo nosi, saj povzroča glavobol.

Vina rednih trgatev, ki so že zdavnaj povrela, zaslužijo še vedno našo pozornost, da jih obvarujemo pred nezaželenimi spremembami. Pisal sem že o neznatnem starikavem tonu (NST), ki se pojavlja predvsem pri belih vinih. Tako vino dobi neznatno vinsko aromo, ki nas spominja na umazano perilo ali naftalin in še na drugačne neprijetne vonjave, ki niso vinske. Omenjajo tudi vonj cvetja akacije v popačeni izvedbi, vonj po loščilu itd. V ustih zaznamo nekaj, kar ni normalna vinska grenčica, to je grenak okus. Ta neljuba napaka je pogosta v vinih s sušnih leg, preobremenjenih trt in tudi iz trajno travljenih vinogradov. V Nemčiji, kjer se največ ukvarjajo s tem problemom, so razvili metodo za testiranje vina takoj po končanem alkoholnem vrenju, ki pove, če je vino nagnjeno k tej napaki. Pri pozitivnem izsledku si pomagajo z dodatkom (10 do 12 g/hl) askorbinske kisline.

Vonj po žveplovodiku, ki je letos pri nas pogosta vinska napaka, se zdravi s pretoki ob močnem zračenju in z dodatkom bakrovega pripravka, ki je sicer učinkovit, toda je težak metal in tudi izzove v vinu motnost. Ugotovili so, da je možno izgnati iz vina to neljubo aromo tudi z vpihavanjem plina CO₂ v vino. Predvsem pri belih mladih vinih osvežujoči plin CO₂ ne moti. Dodajanje naj bi bilo s prekinitvami, sunkovito. Še prvimi pretokom, ko bo vino še na drožeh, bomo seveda najprej pretočili in se tako rešili vsaj nekaj H₂S. Močno zračenje vinu odvzame svežino (CO₂) in vinsko aromo. Tudi mladim rdečim svežim vinom ne bi škodilo, "pranje" s CO₂, da bi pregnali žveplovodik.

(Nadaljevanje sledi)
Dr. JULIJ NEMANIČ

DECEMBRSKI KMETOVALEC

SLOVENJ GRADEC - V zadnji številki Kmetovalca, glasila društva kmetijskih svetovalcev, bodo bralci lahko brali o pogajanjih v svetovni trgovinski organizaciji, o gradnji hlevov, potem poročilo z letošnje mednarodne razstave kmetijske tehnike AgriTechnica 99 v Hannoveru pa o novostih v sejmov in ne nazadnje tudi o stroških pridelave grozdja in vina.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Napotki za uspešno peko

Vsako pecivo bo uspelo le, če bomo vse potrebne sestavine natančno odmerili in stehali. Kdor želi pripraviti dobro pecivo, mora razen sestavin in postopkov za pripravo različnih vrst testa dobro poznati štedilnik in njegovo pečico. Glede na to, da so pečice različne, je lahko tudi čas pečenja daljši ali krajši od časa, ki je naveden v posameznem receptu. Najbolje je, da se sami prepračimo, ali je pecivo že pečeno, še preden ga vzamemo iz pečice. Ko postavimo pecivo v ogreto pečico, vedno pazimo na to, da leži pekač ali model povsem vodoravno, saj bo sicer bolj tekoče testo steklo na eno stran.

Vsako testo, ki ga pečemo v modlih, postavimo vedno na rešetko v pečici, nikoli ne na pekač ali dno pečice. Pri peki velja pravilo, da vrat pečice ne smemo odpirati pre zgodaj, saj nekatere vrste testa zaradi znižanja temperature upadejo. Preden vzamemo pogače, kolače, pletence in podobno iz pečice, se najprej prepračimo, ali je že pečeno. Leseno palčico zabodemo v sredino peciva in jo takoj spet izvlečemo. Če na njej ni vlažnih drobtin, je pecivo pečeno. Če nam delo ne gre ravno od rok, je prav, da si znamo iz zadrege pomagati. Če na primer pečeni

keksov ne moremo ločiti od pekača, je najbolje, da pekač postavimo na vlažno krpo in nekaj minut počakamo. Če pa so se piškoti na pekaču že ohladili in se čvrsto prilepili na podlago, pekač postavimo za kratek čas v vročo pečico in jih nato takoj pobereemo z lopatico. V ta namen je priporočljivo uporabljati "peki" papir.

Biskvitno testo se med peko rado na sredini izboči, kar je ovira pri oblikovanju torte ali biskvitnih rezin. Pomembno je, da pri pravi upoštevanju navodila in da testo zgostimo s polovico moke in polovico škrobne moke ali praškom za pudling. Tortnega modla nikoli ne namastimo po obodu, sicer testo med peko zdrsne proti dnu in se dviga le na sredini. Da se biskvitna rulada ne bo med zvijanjem lomila, jo pečemo le 10 minut, da se ne izsuši. Kolač iz umešanega testa se sesede iz dveh vzrokov: testu smo dodali več tekočine, kot jo navaja recept, ali pa smo ga predolgo stekali z električnim mešalnikom. Če gnetenega testa ne moremo razvaljati, je vzrok premešana maslačica. Testo pokrijemo in za nekaj časa postavimo v hladilnik. Pri umešanem testu bodo kosčki sadja enakomerno razporejeni po masi, če jih pred tem povajamo v moki.

SLADKORNA PESA Z BREGA - Med kmeti v sevniški občini je vse več zanimanja za pridelovanje sladkorne pese. Na Bregu so samo od dveh kmetov takole z nakladalce naložili na vagone okrog 80 ton pese, ki jo bodo predelali v ormoški tovarni sladkorja. (Foto: P. P.)

Stotere odprte kamrice spominov

Izšla je še tretja knjiga reportažnih zapisov Toneta Jakšeta Iz takih korenin - Iz posameznih življenjskih usod spletena podoba časa - Likovno obogatena

NOVO MESTO - Čeprav so časopisi v zavesti ljudi zapisani kot simbol kratkotrajnosti in minljivosti dogajanja, pa je vendar na njihovih straneh zajet in shranjen utrip življenja, marsikdaj zapisan tudi z žlahtnejšo besedo in poglobljenim občutkom. Kljub temu stari časopisi niso ne priljubljeno in ne pogosto branje, zato se z njimi pozabljeni pravišji v knjižnicah tudi prispevki, ki bi si zaslužili trajnejšo pozornost bralcev. Taki usodi je nekdanji novinar Dolenjskega lista Tone Jakše iztrgal svoje reportažne zapise o moških in ženah iz krajev širše Dolenjske, ko se je odločil, da prispevke izda v trajnejši in bralcem bolj priljubljeno knjižni obliki.

Prva knjiga Dolenjski obrazi je izšla že leta 1996, lani ji je sledila knjiga Naše korenine, pred kratkim pa se je dvojici pridružila še tretja z naslovom Iz takih korenin, ki prinaša več kot sto novih sto reportažnih zapisov, objavljenih v Dolenjskem listu od januarja 1996 do decembra letos. V vseh treh knjigah je tako zbranih več kot petsto zapisov, ki govorijo o naših zvečin preprostitih ljudeh, ko se iz globoke sta-

rosti ali z njenega praga ozirajo na svoje življenje, ko prijaznemu in potrpežljivemu, za sočloveka odprtemu novinarju, kakršen je Tone Jakše, odpirajo svoje kamrice spomina, v katerih hranijo zdaj že skoraj pozabljene običaje in navade, trenutke radosti in zanosov, a tudi trpka spoznanja in izkušnje zlih časov vojn, nasilja, zatiranja, lakote in bede. To-likšna množina zabeleženih osebnih usod, življenjskih izkušenj

in naziranj se, združena in pove-zana v celoto v treh knjigah, iz osebnega razraščanja v splošno, posamezni kamenčki življenjskih usod pa se spajajo v živopisno podobo pravkar minevajočega stoletja. Res, pritrdimo lahko misli, zapisani v uvodni besedi knjige, da "v Sloveniji najbrž ni pokrajine..., ki bi bila predstavljena na tak način".

Vse tri knjige so po vsebinski zasnovi enake, tretja pa ima neko posebnost, ki je delo dodatno obogatila. Jakše je k sodelovanju povabil štiri slikarje: Danjo Bajc, Dirka Hejja, Jožico Škof in Franca Železnika, da so s svojimi slikami opremili knjigo. Gre za realistične upodobitve naših krajev in vasi, za upodobitve krajin, ki so ji rod za rod pridni ljudje oblikovali obraz, za podobe ljudi in spomenikov ljudskega stavbarstva od kozolcev do zidanic. Tako ob besedni pripovedi na straneh knjige teče tudi slikovna, obe skupaj pa zgovorno pričata, iz kakšnih korenin smo.

M. MARKELJ

RAZSTAVA O BLEIWEISU

NOVO MESTO - Jutri, 17. decembra, bodo ob šestih zvečer v galeriji Dolenjskega muzeja odprli zgodovinsko razstavo Dr. Janez Bleiweis in njegov čas, ki so jo pripravili v Gorenjskem muzeju. Odprl jo bo Rafko Križman, občinski sekretar za vzgojo, izobraževanje, šport in mladino, v glasbenem programu pa bodo nastopili profesorji Glasbene šole Marjana Kozine.

KONCERT DEŠKEGA ZBORA

NOVO MESTO - V veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine bo danes, 16. decembra, ob 19.30 koncert za glasbeni abonma in izven, na katerem bo nastopil deški zbor zborovske šole M. I. Glinke iz Sankt Petersburga pod vodstvom Vladimira Begletzova.

KONCERT V ŠMIHELU

NOVO MESTO - V soboto, 18. decembra, bo ob 19.30 v šmihelski župnijski cerkvi koncert komornega ansambla Srednje glasbene in baletne šole Ljubljana, ki deluje pod mentorstvom prof. Tomaža Lorenza.

ZDRAVILEC ZEMLJE

BREŽICE - Knjižnica Brežice vabi danes, 16. decembra, ob sedmih zvečer na srečanje z Markom Pogačnikom, tudi preko meja domovine znanim zdravilec zemlje in avtorjem knjige Zdravljenje zemlje - zdravljenje sebe.

Slikarkine podobe duha

Likovna govorica znakov in simbolov na slikah "živega uma" Neve Vranešič Virant iz Ljubljane

NOVO MESTO - V razstavišču restavracije Splošne bolnišnice Novo mesto je na ogled štirinajst slik, akvarelov, akrilov in olj ljubiteljske slikarke Neve Vranešič Virant iz Ljubljane. Razstavo, ki ji je avtorica dala naslov Podobe duha, so odprli prejšnjo sredo, 8. decembra, zvečer. O avtorici in njenem delu, ki smo ga že imeli priložnost videti na naših manjših razstaviščih, je govoril višji kustos Dolenjskega muzeja Jožef Matijević, v glasbenem programu pa so nastopili učenci zasebne novomeške glasbene šole Rauch.

Neve Vranešič Virant se ukvarja z likovnim ustvarjanjem, ki ga ne jemlje v običajnem pomenu, ampak mu pripisuje posebne duhovne razsežnosti. Kot je povedala v kratkem razgovoru pred odprtjem razstave, gre pri njenih slikah za vzpostavljane čutnih stikov s celovitostjo vsega stvarstva, za čutno doživetje prave resničnosti, kar je prednost umetnosti pred znanostjo oziroma razumskim doživetjem. Slike so po njenem mnenju "živi um", ki je človeku na ta način čutno neposredno dojemljiv, s slikami pa se tudi "širi človekova zavest". Večina njenih slik na prvi pogled de-

Neve Vranešič Virant ob svoji sliki na razstavi v restavraciji novomeške splošne bolnišnice.

luje kot dekorativno slikarstvo, saj se na vseh platnih pojavljajo vzorci, ki jih sestavljajo različni znaki in simboli. Nekateri so znani in obični, kot je denimo oko, križ, srce in podobno, drugi so manj znani, saj gre tudi za simbole starih civilizacij Egipta, Indije, Kitajske. Na nekaterih slikah so v središču cvetlični motivi ali upodobitve sadja, druge so grajene le iz znakov na barvnih podlagah.

MIM

PREDPRAZNIČNI KONCERT POMLADI - Mešani pevski zbor Pomlad je pod vodstvom prof. Jožice Prus v soboto, 11. decembra, zvečer pripravil predpraznični koncert v frančiškanski cerkvi v Novem mestu. Številnim ljubiteljem zborovskega petja se je predstavil z izborom pesmi domačih in tujih skladateljev, med njimi so bile tudi tri sakralne pesmi, s katerimi je zbor oktobra letos nastopil na mednarodnem tekmovanju v Rivi del Garda in osvojil zlato plaketo, Prusova pa nagrado za najuspešnejšo zborovodkinjo. Na koncertu so kot gostje nastopile pevke komornega zbora Iskra iz Bovca pod vodstvom prof. Ambroža Čopija, slovenskega skladatelja mlajše generacije. Njegovo pesem Pie Juse poje tudi Pomlad, in to v zares dobri izvedbi, kot je na koncertu pohvalno dejal skladatelj. (Foto: M. Markelj)

Likovni izziv golega telesa

V kavabaru Pri slonu v Novem mestu odprli razstavo Vita Šaruga, novince na domačem likovnem prizorišču

NOVO MESTO - Na novomeškem likovnem prizorišču se je letos pojavilo novo ime, ki dopolnjuje dokaj številno vrsto ljubiteljskih slikarjev, resneje predanih likovnemu ustvarjanju. Gre za Vita Šarugo, komercialista Droge, ki se javnosti predstavlja na razstavi v kavabaru Pri slonu. Odprl so jo v četrtek, 9. decembra, zvečer. Avtorja in njegovo delo je predstavil višji kustos Dolenjskega muzeja Jožef Matijević, otvoritev pa sta z nastopom popestrila glasbenika Tokac in Tučo.

Vito Šaruga se predstavlja s ciklom slik velikega formata, ki ga je domiselno naslovil Aktualno. V naslovu je združil pomen cele besede, da se pač nekaj dogaja, hkrati pa s prvim delom besede (akt) nakazal poglavitni motiv svojih likovnih prizadevanj, to je golo človekovo (žensko) telo, motiv, ki že od nekdaj privlači slikarje in očito ostaja še naprej neizčrpen vir ustvarjalnega navdih. Šaruga slika akte sproščeno, brez obremenjenosti, da bi lahko zašel v pornografske vode, in se ne ogiblje upodabljanja tudi takih položajev telesa, ki bi bili lahko sami po sebi kočljivi. Z barvo, črto in kompozicijo prenaša golo telesnost v polje estetskega, kjer seveda ne more več učinkovati prostaško ali poceni. Barvno je zadržan, nekatere slike so skoraj monokromatske, prav tako premišljena je tudi črta. Vse skupaj kaže pretehtan likovni okus in pa seveda na skrbno mentorjevo usmerjanje.

Vito Šaruga se je s slikanjem začel resno ukvarjati šele letos. Kot je povedal, je dobil "strašno voljo do slikanja". Lotil se ga je tako teoretično z branjem literature kot praktično s slikanjem pod vodstvom mentorja Jožefa Matijeviča. Resno še tudi razmišlja o šolanju na Sovretovi slikarski šoli.

MIM

Vito Šaruga ob svoji sliki na razstavi v kavabaru Pri slonu.

Ivankin Vikend sredi vasi

Nova četrta knjiga pisateljice Ivanke Mestnik o rodni Suhi krajini - Avtobiografsko delo - Prijetna predstavitev

NOVO MESTO - Upokoje-na novomeška učiteljica Ivanka Mestnik, ki je predvsem v t.i. tretjem življenjskem obdobju in ga po lastni oceni živi zelo polno, je te dni pri Dolenjski založbi izdala svoje novo delo z naslovom Vikend sredi vasi. To je njena četrta knjiga o rodni Suhi krajini - V dedovi grapi, Medvedek na obisku in Korak s poti - s katero zaključuje ta ciklus.

"Suho krajino imam izredno rada in očitno mi spomini o otrostvu v eni od njenih vasic niso dali miru. V Vikendu sredi vasi, ki je v glavi nastajal deset let in je v veliki meri avtobiografski roman, saj opisujem življenje treh mojih Kovačevih rodov, hočem ohraniti čas zadnjega stoletja, ko smo tako težko živeli: brez elektrike, vodovoda, strojev, kulture itd., da nam danes to mladi težko verjamejo. Predvsem pa želim pokazati, kako pomembni so dobri odnosi med ljudmi," je na predstavitvi knjige v četrtek, 9. decembra, pred številno publiko v Kulturnem centru Janeza Trdine povedala pisateljica, ki je tudi sama ena od oseb v knjigi. Naslovniko Vikenda sredi vasi je zanimivo oblikovala Ana Guštin.

Literatura o Suhi krajini in njenih ljudeh je tako bogatejša še za eno knjigo, česar so v prvi

PREDSTAVITEV - S pisateljico Ivanke Mestnik je prijetno klepetal Darko Pucelj.

vrsti veseli domačini, na kar so tudi po besedah žužemberškega župana Franca Škufce Mestnikovi zelo hvaležni. Predstavitve knjige so popestrili Janez Gliha in pevke turističnega društva Suha krajina s starimi ljudskimi pesmimi, ter Vlado Kostevc in Ljuba Šenica z uprizorjenim skečem. O delu je spregovoril tudi vodja Dolenjske založbe Franci Šali, ki pravi, da "je Mestnikova doseglja zgleden nivo pisateljske tvornosti".

Knjigo lahko naročite z dopisnico na naslov: Ivanka Mestnik, Nad mlino 29, Novo mesto, po 2.500 SIT, ki jih boste plačali po položnicah.

L. MURN

V KNJIGI IN NA FILMU - Zvone Šeruga na predavanju v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu, kjer je prejšnji teden predstavil svojo šesto potopisno knjigo.

Poti v neznano

Šesta potopisna knjiga Zvoneta Šeruga

Zvone Šeruga, svobodni novinar po poklicu in svetovni popotnik po prepričanju, po rodu pa Dolenjec s Sel pri Ratežu blizu Novega mesta, je izdal svojo že šesto potopisno knjigo. Od prve, Potovanja k ljudem, do najnovejše, Poti v neznano, ki jo je pred kratkim izdal v samozaložbi, je minil kar lep čas. Iz zagnanega avanturističnega mladeniča se je na popotovanjih in v srečanjih z vsemi mogočimi ljudmi in razmerami ter seveda z življenjskimi odločitvami, kot so poroka in rojstva otrok, prekalil v zrelega moža, še vedno z nemirno popotovalno žilico, vendar pa tudi s kančkom krize srednjih let, ki mu v potopise vse pogostejše vpisuje razmišljanja o smiselnosti človeških početij ter hkrati zapisuje, kako se bolj ali manj (ne)uspešno otepa čustvenih pasti, ki spremljajo sestop iz mladosti.

Še ena bolj zunanja sprememba je opazna. Šeruga svojih potopisnih predavanj, ki jih marljivo prireja po vseh večjih slovenskih krajih, poslej ne spremlja s projekcijami diapozitivov, ampak s filmom. Njegova zvesta spremljevalka je ob nepogrešljivem fotoaparatu že nekaj časa tudi digitalna videokamera, navdušeni fotograf pa postaja prav tako zavzet filmski snemalec. Predavanja so tako postala dodatno zanimiva, ohranjen pa je stik občinstva z avtorjem, saj Šeruga film v živo spremlja z besedo. Odveč je povedati, da vse počne s preskušenim občutkom za potrebo in okus širšega občinstva, ki presliši ali ne zazna cvetk, kot je ta, da je nekod v tropskih gozdovih "ljudožertstvo še vedno način življenja".

V knjigi in filmu Poti v neznano je Šeruga zabeležil šest potovanj, ki so ga z večjo ali manjšo skupino potovanjskih doživitelj željnih Slovencev in predvsem Slovenk v zadnjih dveh letih vodila v Vietnam, Etiopijo, Kenijo, Indonezijo, Bolivijo, Indijo in Burmo. Popisuje doživljanje s turistično zahtevnih poti, na katerih se je seznanjal z za nas eksotičnimi deželami in ljudmi, tudi takimi, ki živijo v odmaknjenih območjih in jih civilizacija še ni povsem preobrazila. Ob tem pa je v knjigi veliko pozornosti posvetil osebnim razmišljanjem in čustvovanjem. Vzporedno s potovanji po deželah sveta teče in se v neznano izteče ljubezenska zgodba, ki daje knjigi svojevrsen čar ter jo močno vleče iz risa potopisa v pravo literaturo. Z nekaj posegi bi prav lahko nastal dober in zanimiv roman.

M. MARKELJ

AVTOR IN SODELAVCI - Tone Jakše (na sredi) in slikarji Dirk Heij, Jožica Škof, Danja Bajc in Franca Železnika na predstavitvi knjige Iz takih korenin v gostilni Hrib pri Novem mestu.

Obrazi ljudi in krajine

Komeljev pregled slovenskega slikarstva 19. stoletja skozi 50 izbranih mojstrov in 18 slikarjev

LJUBLJANA - Dr. Milček Komelj, umetnostni zgodovinar, likovni kritik, publicist in prof. za zgodovino slovenske umetnosti na Filozofski fakulteti ljubljanske univerze, po rodu Novomeščan, je pred kratkim pri založbi Nova revija izdal še drugo od načrtovanih treh likovnih monografij, v katerih na živren, esejistično pronicljiv način piše o pomembnih likovnih stvaritvah slovenskih slikarjev v posameznih obdobjih. V prvi knjigi Poteze, ki je izšla lani, piše o izbranih mojstrovih 47 slikarjev 20. stoletja, druga, z naslovom Obrazi, ki je izšla te dni, pa je

godili bolj umirjenemu bidermajerskemu načinu. Tudi zadnja desetletja ostajajo portretni obrazi ljudi in narave motivno jedro slikarjev realistov, ki so se usmerili v slikanje realnosti z vsem žarom in z večjo ustvarjalno močjo. To in še marsikaj drugega o slikarstvu 19. stoletja zvemo iz Komeljevih propiljivih in eruditivnih interpretacijah petdesetih izbranih slik, s pomočjo katerih potujemo skozi likovno 19. stoletje od Janševih Gorske krajine do Vavpotičeve Dvojne lastne podobe.

Obrazi so izšli v dvojezični izdaji, prevod izvirnega Komeljevega besedila v nemščino sta pripravili Christiane Leskovec Redek in Andrea Leskovec. Z obema dvojezičnima knjigama se vednost o slovenski likovni umetnosti širi v srednjeevropski prostor, z njo pa tudi slovenska istovetnost, kar je ob drugem nedvomno tudi vrednost Komeljevih knjig.

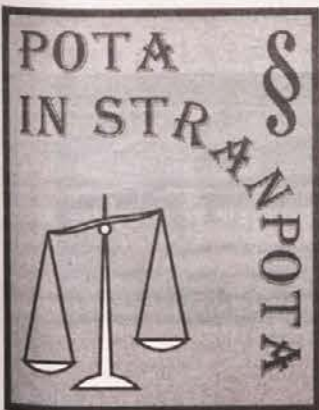
M. MARKELJ

Prof. dr. Milček Komelj

posvečena 50 slikam 18 slikarjev iz 19. stoletja.

Z naslovom knjige in z uvodno študijo Življenjska realnost v slovenskem slikarstvu 19. stoletja avtor podaja okvirje, v katerih se giblje njegovo doumevanje in razglabljanje o likovni ustvarjalnosti tega obdobja. Govori o obrazih-slikah kot podobah človeške in krajinske zunanosti in hkrati kot zrcaljenju in dokumentiranju resničnosti. Vloga slikarjev v prvi polovici 19. stoletja je bila največkrat res dokumentarna, njihove posvetne slike dojemamo najprej kot pričevanje o ljudeh in krajih, umetniško polnokrvna pa so le tista dela, v katerih je ob likovnem prizadevanju čutili ustvarjalni impulz, ki portretirance oživlja in jih uveljavlja tudi kot individualnosti z enkratnim duhovnim obrazom, prikaz pokrajine pa nadgrajuje v podobo avtorjevega čustvenega doživljanja ali simbol. Slednjega je v slovenskem slikarstvu prve polovice in sredine 19. stoletja bolj malo, saj so tudi najkvalitetnejše slike usmerjene predvsem v zunanji prikaz. V cerkvenem slikarstvu tega obdobja se nadaljuje baročno izročilo, ki pa so ga slikarji postopoma slogovno pril-

dežurni poročajo

SAMOPOSTREŽNA - V trgovini na Velikem Trgu pri Krškem je v noči na 7. decembra vlomil neznanec ter s policjo ukradel večjo količino cigaret različnih znamk, nekaj steklenic žganih pijač ter iz blagajne nekaj gotovine. Lastnik je oškodovan za 200 tisoč tolarjev.

ALARM GA JE PRESTRAŠIL - Neznane, ki je 7. decembra ob 23.30 v Svibniku pri Črnomlju vlomil v gostinski lokal, je hotel na silo odpreti registrsko blagajno. Vključil se je alarm, zato je zbežal, lastniku R. W. pa je vseeno povzročil za 50 tisoč tolarjev škodo.

KRADEL V TRGOVINI - Med 9. in 10. decembrom je neznanec iz metliške trgovine Mercator Dolenjska PC STP s policjo odnesel za preko 50 tisoč tolarjev vreden avtoradio s cedecjem in walkman.

PREREZAL STREHO - 10. decembra je neznanec na parkirnem prostoru pred Srednjo kmetijsko šolo na Bajnoftu z neznanim predmetom D. P. iz Novega mesta prerezal pomično platneno streho na osebnem avtu znamke Peugeot 306 cabrio. Škoda je za 300 tisoč tolarjev.

ODNESEL NIČESAR - Med 8. in 9. decembrom je neznanec vlomil v zidano hišo v Semicu, last A. K. iz Ručetne vasi, odnesel pa ni ničesar.

VRTNA KOSILNICA - Okrog 60 tisoč znaša škoda, ki jo je neznanec povzročil lastniku B. J. z Velike Cikave. Iz odklenjene dvoranice poleg hiše mu je namreč ukradel vrtno kosilnico, znamke Briggs.

OB AVTORADIO - D. D. iz Črnomlja od 11. decembra v avtu nima več avtoradia. Ukradel mu ga je neznanec, ki je vlomil v avto na parkirnem prostoru v Ulici 21. oktobra.

Vinjen voznik policista z lučjo po obrazu

DOLNJA PREKOPIA - Krška policista sta 13. decembra doživela neprijetno izkušnjo, ko sta zvečer opravljala kontrolo prometa v Dolnji Prekopi. Ob 20.30 je eden izmed njiju z rdečo lučjo ustavljal voznika avta znamke Golf, ki pa je odpeljal naprej. Policista sta peljala za njim, dajala zvočne in svetlobne signale, a zaman. Voznik, za katerega se je pozneje izkazalo, da je vinjen 43-letni J. C. iz okolice Sentjerneja, je policistoma z vožnjo po levi strani vozišča preprečil, da bi ga prehitela, v bližini naselja Mihovce pa ju je prisilil, da sta zapeljala s ceste na njivo.

Eden od policistov je nato stekel za njim in ga skušal s strokovnim prijemom za davljenje umiriti, toda J. C. mu je iz rok iztrgal luč "megalite" in ga z njo vsaj dvakrat udaril po obrazu. Oba policista sta kršitelja nato s plinskimi razpršilcem in sredstvi za vklepanje le obvladala. Čaka ga sodnik za prekrške, zanj je podana tudi kazenska ovadba. Poškodovanemu policistu so pomoč nudili v novomeški bolnišnici.

Ženo umoril s kolebnico

Po hudem prepiru naj bi 75-letni S. Kožar najprej davil svojo 62-letno ženo, nato pa ji okoli vratu zavil še kolebnico

SENOVO - Ravno je minila enomesečna akcija "Kaj ti je, deklica?", v kateri smo tudi mediji opozarjali na nasilje, predvsem nad ženskami in otroki, že se je pretekli teden na Senovem zgodila družinska tragedija.

V sredo, 8. decembra, zjutraj je med zakonca Kozar prišlo do spora in hujšega prepira. Povod naj bi bilo ljubosumje. Spor se je stopnjeval, tako da je osumljeni 75-letni Slavko Kozar okrog 6.30 zbil ženo na tla in jo pričel z rokami daviti. Ko je 62-letna žena Milena obledela na tleh, ji je okoli vratu zavil še kolebnico in močno zategnil, da je umrla.

Pokajoče veselje brez joka in žalosti

Policija znova opozarja na nevarnost petard in pirotehničnih izdelkov - Omejena uporaba - Navodila! - Letos na novomeškem območju ena hujša kršitev - Preventivne akcije

NOVO MESTO - Pred vrati so prazniki in žal jih mnogi ne morejo preživeti brez petard, čeprav izkušnje kažejo, da so povzročile že veliko poškodb in so tudi smrtno nevarne. Slovenija, kar se tiče petard, ostaja sicer ena varnejših dežel v Evropi, vendar so pri nas policisti lani zabeležili kar 50-odstotkov več tovrstnih kršitev: 20 oseb se je pri tem lažje ali huje poškodovalo, v 74 primerih pa je bilo poškodovano premoženje. Ob nastopu novega tisočletja je pričakovati še več pokajočega veselja, zato velja policijska opozorila vzeti zelo resno.

V Sloveniji se je letos prva nesreča s pirotehničnimi izdelki zgodila novembra v Izoli, ko se je nekemu osnovnošolcu petarda aktivirala kar v žepu. Na srečo jo je fant odnesel le z ožgano hlačnico in veliko mero strahu. Po besedah **Janeza Ogulina**, inšpektorja za posebne naloge na PU Novo mesto, je na novomeškem območju letos prišlo doslej do ene hujše kršitve, ko je mladina metala petarde kar v vlak! "Treba se je zavedati, da neprevidna in nepremišljena uporaba pirotehničnih izdelkov pogosto povzroči telesne poškodbe - opekline, raztrganine rok, poškodbe oči itd., vznemirja ljudi in živali ter onesnažuje okolje. Naši policisti bodo ukrepali proti vsem, ki bodo metali petarde, kjer to ni dovoljeno," je povedal Ogulin.

Uporaba pirotehničnih izdelkov je po dopolnitvi pravilnika o kategorizaciji in preizkusu pirotehničnih izdelkov omejena na čas med 26. decembrom in 2. januarjem, toda tudi v teh dneh je izrecno prepovedana v strnjanih stanovaljskih naseljih, zaprtih prostorih, v bližini domov za ostarele, vrtcev, šol, cerkva, kinodvoran, na stadionih, v javnih prevoznih sredstvih, na javnih prireditvah in povsod, kjer je zbrano večje število ljudi. Mladostniki do 16. leta starosti lahko uporabljajo sredstva za mali ognjemet le v navzočnosti staršev, otroci pa naj bi uporabljali le izdelke prvega razreda, ki so manj nevarni. Kot je povedal prodajalec v novomeški trgovini Rojal, gre tu za metulje, komarje, vulkančke, pokajoče žabice ipd...

"Za nakup izdelkov drugega razreda, kot so rakete in petarde, pa morajo mladi z dokumenti dokazati, da so stari nad 16 let, sicer jim jih ne prodamo. Strankam povem, da se morajo pri uporabi strogo držati navodil," je povedal prodajalec trgovine Rojal, ki je ena izmed petih na območju PU Novo mesto, ki ima za prodajo pirotehničnih izdelkov dovoljenje ministrstva za notranje zadeve. "Od prodajalca zahtevajte dokaz, da je izdelek vpisan v listo eksplozivnih snovi, ki so dovoljene za prodajo, in da je navodilo za uporabo v slovenskem jeziku. Upoštevati je treba tudi, da se izdelek ne obnaša vedno tako, kot to zagotavljajo navodila," je poudaril inšpektor Ogulin. V organizaciji PU Novo mesto te dni že potekajo preventivne akcije v šolah. Otroke od 1. do 4. razreda so povabili k izdelavi risb in plaka-

tov na temo pirotehničnih izdelkov, januarja leta 2000 bodo najboljše nagradili. Osnovnošolcem od 5. do 8. razreda pa vodje policijskih okolišev predstavljajo nevarnosti, ki pretijo ob nepravilni uporabi petard in drugih pirotehničnih izdelkov. "Ne smemo pa pozabiti, da na tem področju lahko največ naredijo prav starši z dobrim zgledom," meni Ogulin.

L. MURN

NEPREMIŠLJENO PO LEVI STRANI - Nepremišljeno prehitevanje kolone vozil v karteljevskem klancu na hitri cesti Brežice-Ljubljana se je konec tedna za voznika osebnega avtomobila zagrebške registracije končalo s telesnimi poškodbami in gmotno škodo. Na poti proti Ljubljani je voznik začel prehitevati, tedaj pa se je nasproti pripeljalo drugo vozilo. Da bi preprečil trčenje, je zavil v stran. Vozilo se je prevrnilo in obstalo na strehi. Sopotnik in šoferja so odpeljali v novomeško bolnišnico, vendar voznik ni bil huje ranjen. (Foto: M. Markelj)

Super zakladnica daril

do 24. 12. '99, oz. do prodaje zalog

Brivnik-depilator PHILIPS HP 6414 + fen PHILIPS HP 4349

Super cena 11.900 SIT

Kavni avtomat PHILIPS HD 7140

Super cena 6.990 SIT

moč: 550 W, 400 ml

Ožemalnik PHILIPS HR 2791

Super cena 4.590 SIT

Velika izbira smrek

Gotovinski popusti s kartico Kovinotehna

KOVINOTEHNA

Podaljšani delovni časi v decembru!

KONEC TEDNA POOSTRENE KONTROLE

NOVO MESTO - Novomeški policisti glede na dejstvo, da se prometne razmere v cestnem prometu ne izboljšujejo, za ta konec tedna najavljajo poostrene kontrole prometa. V petek in soboto, 17. in 18. decembra, bodo v popoldanskem času še budne pazili na hitrost in alkohol.

CENTER ZA ZDRAVLJENJE TUDI V NOVEM MESTU

Za dolenjske odvisnike zdaj vendarle poskrbljeno

Septembra je začel delovati Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog - Število odvisnikov narašča - Od 16 do 44 let - "Do drog ni težko priti" - V modi kokain in ecstasy - Metadonsko vzdrževanje - Osveščanje mladih

Problematika uživanja drog je vsak dan bolj pereča tudi v Sloveniji, in kot kažejo izkušnje, žal predvsem med mladimi, ki postajajo vse bolj odvisni. Toda čeprav mnogi mislijo, da je to le problem Ljubljane in drugih večjih mest, Dolenjska ni nikakršna izjema. To se je pokazalo že v kratkem času, odkar od septembra v Zdravstvenem domu Novo mesto deluje Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog, kjer z zasvojenici delata **Damijan Gazvoda, dr. med.,** in medicinska sestra **Violeta Krampelj.**

Trenutno je pet odvisnikov na vzdrževalnem metadonskem programu, redno pa jih prihaja enajst. Še zdaleč ne gre le za mladostnike, saj so stari od 16 do 44 let. "Novomeški center je eden izmed petnajstih tovrstnih v Sloveniji, in kot se je zelo kmalu pokazalo, je tu zelo potreben. Do zdaj se v Novem mestu nismo posebej ukvarjali z odvisniki, ki so jih obravnavali drugje. Izjema so prostovoljci. Zdaj pa imamo to možnost in trudimo se po najboljših močeh," je povedal **Damijan Gazvoda**, ki z odvisniki od najrazličnejših drog že sedem let dela tudi v zaporih.

Center deluje štiri mesece

V Centru za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog v novomeškem zdravstvenem domu se ukvarjajo predvsem zasvojenici s heroinom, kokainom, marihuano, raznimi vrstami poživili, kot je ecstasy, pa tudi z zdravili, predvsem pomirjevali. "Tudi razširjenost kajenja tobaka in pitja alkohola je velika, toda zaenkrat se s tovrstnimi zasvojenici še ne ukvarjamo. Se pa izobražujemo tudi na tem področju," je povedal **Gazvoda**.

Za začetek je napomembnejši pogovor. V centru se z zasvojenici najprej spoznajo, posvetujejo s svojci, potem pa se skupaj odločijo za nadaljnjo terapijo. Ena od možnosti je vzdrževalni metadonski program, s katerim odvisniki s heroinom sicer prekinajo, vendar se brez njega ne morejo vključiti v normalno življenje. "Odvisniki morajo podpisati dogovor, da se vsak dan ob določen uri javijo pri nas, kjer dobijo ustrezno raztopino metadona. Pomen tega progra-

ma je, da zasvojenec potem nima potrebe po drogi in lahko normalno deluje. Žal to lahko traja vse življenje," je pojasnil **Gazvoda**.

Z dolenjskimi zasvojenici se ukvarjata **Damijan Gazvoda, dr. med.,** in medicinska sestra **Violeta Krampelj.**

Ambulantna detoksikacija je primernejša za kratkotrajne odvisnike. Pri nekaterih je čas jemanja metadona kratek, pri bolj zasvojenih pa se zmanjševanje odmerka lahko začne šele po nekaj letih. Hujše primere napotijo v ljubljanski Detoksikacijski center. Nepogrešljivo je seveda testiranje za hepatitis B, C, HIV, tuberkulozo in ostale laboratorijske preiskave. Pogoj, da se nekdo zdravi v centru, je, da ima urejeno zdravstveno zavarovanje in osebnega zdravnika.

Pravočasno reči: "Ne!"

Zasvojenec skuša obpravnavati čimbolj psihosocialno, kar pomeni individualno tako s strani psihiatra (dr. Cveto Gradišar) kot medicinske sestre. Nepogrešljivo je sodelovanje s starši pa socialno službo, lokalnimi prost-

voljnimi skupinami, ki se ukvarjajo s problematiko odvisnosti, z ljubljansko ustanovo Odsev se sliši in drugimi.

Med pomembnejše načine dela spada tudi preventivno delo po šolah. "Začenjamo z grmsko osnovno šolo, nadaljevali bomo z ostalimi. Organiziramo predavanja za manjše skupine, za osnovnošolce od 7. in 8. razreda in za srednješolce. V načrtu imamo

"Treba je vedeti, da je metadon v osnovi zdravilo, namenjeno preprečevanju bolečin. Ugotovljeno je, da preprečuje abstinenco krito pri odvisnosti od heroina. Odvisnik namesto mamila tako jemlje metadon, ki nima učinkov mamila, kot sta na primer lagodje in občutek vznemirjenosti. Zdjaj čakamo, da bo metadon registriran še kot zdravilo za zdravljenje odvisnosti od opijatov," je povedal **Gazvoda**.

Jasno je tudi, da metadonski program močno izboljša zdravstveni in socialni položaj zasvojenca, mu omogoči običajno življenje, obenem pa prinese tudi korist širši družbi, saj zmanjšuje stopnjo kriminala in širjenje nalezljivih

• Tel. št. novomeškega Centra za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog je 068/39-16-871. Ambulanta v 2. nadstropju zdravstvenega doma deluje v ponedeljek in četrtek med 8. in 16. uro, v torek, sredo in petek med 7. in 14. uro, zdravnik je dosegljiv ob ponedeljkih in četrčkih med 13. in 16. uro, psihiater pa po dogovoru.

bolezni, kot sta aids in hepatitis. Končna ozdravitev pač ni edini, ampak le eden od ciljev zdravljenja, tako kot pri vseh kroničnih boleznih.

Zagovorniki metadonskega zdravljenja trdijo tudi, da je ta program za družbo najcenejši način spopadanja z odvisnostmi in njihovimi posledicami. Celotna oskrba pacienta v metadonskem vzdrževalnem programu stane 300 tisoč tolarjev na leto - povprečni dnevni 50-mililitrski odmerek metadona stane okrog 500 tolarjev, kar je po besedah dr. Andreja Kastelica, koordinatorskega centra za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti, zanemarljiv znesek v primerjavi z zdravljenjem hepatitisa C ali aidsa.

LIDIJA MURN

DOLENJSKI LIST

Zvonovi slavijo in se veselijo...

Spoštujemo preteklost.
Zaupamo v prihodnost.
Pritrkujemo za božični mir in
srečo vseh ljudi v novem stoletju.

Veselimo se...
Veselimo se...

TERMOTEHNIKA

več kot trgovina

tuv
CERT ISO 9002

Največji salon kopalniške opreme na Dolenjskem!

- široka ponudba različnih priznanih proizvajalcev
- brezplačno svetovanje in ogledi na objektu
- možnost kreditiranja pri različnih bankah
- gotovinski popust
- brezplačna dostava blaga
- lastna moneterska ekipa, ki vam naredi ali prenovi kopalnico v nekaj dneh

**Posebna prednovoletna ugodnost v času
med 25.11. in 31.12.1999:**

brezplačna montaža pri nas kupljenih pip!

- prednovoletni popusti na montažo in material

Termotekhnika, Pod Trško goro 83, 8000 Novo mesto, telefon: (068) 371 800, fax: (068) 322 050

www.termotekhnika.si, e-pošta: termotekhnika@siol.net

Srečno

2000

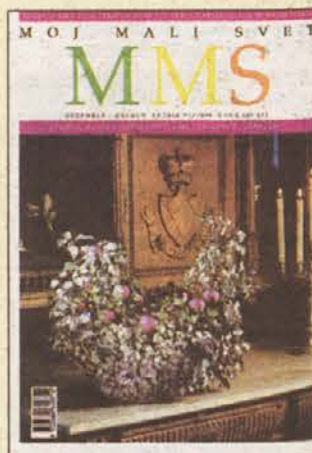
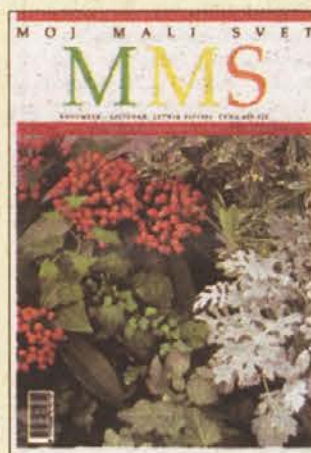
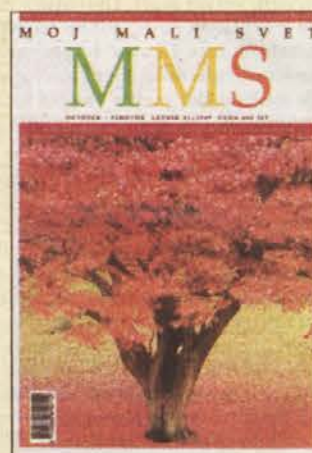
Vesel božič in srečno novo leto.

POŠTA SLOVENIJE

www.posta.si // info@posta.si

MOJ MALI SVET

REVIJA ZA LJUBITELJE UREJENIH DOMOV IN VRTOV, NARAVE,
CVETJA IN MALIH ŽIVALI

Iz pisem naših bralcev

Naročnica sem že približno 30 let. Moj mali svet mi veliko pomeni in da je tako, sem hvaležna vsem, ki ga ustvarjate.

Marica H., Portorož

Z revijo Moj mali svet sem prišla v stik veliko prepozno. Letos pa imam vsaj to zadoščenje, da mi je bila vse poletje »velika prijateljica«. Skoraj vse nasvete, ki sem jih potrebovala pri vrtnarjenju, sem našla v njej...

Vida Z., Ljubljana

Zahvaljujem se vam za zelo lepo in dobro revijo z željo, da bi z njo še naprej poučevali vse ljubitelje malega sveta. Hvala vam tudi za drobna darila, s katerimi razveseljujete naročnike.

Posebej sem vesela avgustovskega darila, to je motovilec žličar, ki je obilno vzkalil in zrasel v izredno okusno solato.

Minka D., Ljubljana

V DECEMBRSKI ŠTEVILKI
PREBERITE:

- BOŽIČNA ZVEZDA
- ZLATA POMARANČA KOT LONČNICA
- KAKO RAZMNOŽUJEMO PALME
- ŽIŽULA
- VSE GOBE NE GREDO SPAT

Če ga še ne poznate, pokličite za brezplačni izvod na telefon

(061) 173 53 59 ali 137 75 57.

ZDRAVILIŠČE DOLENJSKE TOPLICE

IMATE BOLEČINE V KRIŽU?

Obiščite fiziatrično ambulanto!

VAS PESTI REVMA?

Pomagajo vam lahko v revmatološki ambulanti!

VAS BOLIJU KOLKI?

Poiščite ortopedsko ambulanto!

IMATE MRAVLJINČASTE ROKE?

Pomoč boste našli v nevrološki ambulanti!

Rešitev za vse naštetе težave vam ponuja Zdravilišče Dolenjske Toplice, kjer visoko usposobljena zdravstvena ekipa, v šestih specialističnih ambulantah, poskrbi za vaše zdravstvene težave.

Za pregled se lahko dogovorite na telefonski številki 068/65-230, 66-012 vsak dan med 15. in 16. uro.

ZDRAVILIŠČE DOLENJSKE TOPLICE – Zavetje vašega zdravja!

KRKA ZDRAVILIŠČA

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje

Postregli vas bodo s:

- picami
 - hamburgerjem
 - giricami
 - pomfritom
 - sladoledom
 - ledeno kavo
 - sadnimi kupami
- in raznovrstnimi pijačami.

☎ 068/321-878

Vabljeni

DOLENJSKI LIST

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

2000

LB Leasing

BESEDO IMA ZDRAVNIK

Masaža za sprostitvev in dobro počutje

Masaža je najnaravnejši način lajšanja bolečine in nelagodja, je eden najlažjih načinov za pridobivanje trdnega zdravja. Ima verjetno tako dolgo zgodovino kot človeštvo. Je najstarejša oblika zdravljenja in so jo skozi zgodovino uporabljale vse kulture. Naša raba besede je razmeroma nova in je verjetno izpeljana iz arabske besede "masah" (gladiti z roko).

Močne korenine ima v tradicionalni kitajski, indijski in perzijski medicini in zaradi kulturnega izročila so se nekatere tehnike masaže ohranile vse do danes in so vedno bolj priznane v svetu. Masaža je danes del ročne terapije in je učinkovita, če jo izvajamo smiselno, ob upoštevanju vseh terapevtskih učinkov in njenih omejitev ter kontraindikacij. Z masažo izboljšamo krvni in mezgovni obtok, sproščamo mišice, pospešimo regeneracijo tkiva, zmanjšamo oteklino, zmehčamo zatrdline, pozitivno delovanje centralnega in perifernega živčevja, izboljšamo psihofizično počutje ter lajšamo bolečine.

Tehnike masaže, kot so glajenje, gnetenje, otiranje, udarjanje in tresenje, se med seboj razlikujejo po pritisku, smeri gibanja in uporabi dela roke za določen masažni prijem. Tako tudi z dodatkom različnih masažnih olj in krem izvajamo anticelulitno, relaksacijsko, športno in frikcijsko masažo brezgotin. S pomočjo aparata za vibracijo in tapotoma ročne tehnike masaže v drenažnih položajih izvajamo vibromasažo prsnega koša. Ta tehnika nam pomaga k lažjemu izkašljevanju ter izboljšuje pljučno funkcijo.

Masaža je odličen dodatek telesnemu razgibanju: vrača

mišično moč in gibčnost in odpravlja mišične krče. Poleg tega spodbuja mezgovni obtok in tako pomaga pri odstranjevanju odpadnih snovi, ki se kopičijo med razgibanjem. Lahko dopolni in popestri program telesnega razgibanja. Lahko se uporablja pred razgibanjem za ogrevanje in sproščanje telesa ali pa po razgibanju, da preprečite togost v mišicah in kopičenje odpadnih snovi. Masaža je idealen način za zmanjšanje stresa, bodisi telesnega ali čustvenega. S sprostitvijo togih mišic omogoča telesu in duševnosti, da se v celoti sprostita.

Dr. David Sobel, vodja oddelka za preventivno medicino v Kaiser-Permanente Medical Centru v San Joseju (Kalifornija), je pri delu s pacienti prišel do spoznanja, da je ravno dotik tisto, kar mnogi potrebujejo. "Občutek imam, da bi marsikomu med njimi veliko bolj pomagali z dobro masažo kot pa z običajno zdravniško pomočjo. Eden največjih problemov, s katerim se mnogi spopadamo, je ta, da smo se napetosti tako privadili, da sploh ne vemo, kaj se pravi biti sproščen. Kako pogosto slišim iz ust pacientov s pogrbljenimi, napetimi rameni in stisnjenimi čeljustmi: 'Saj sem sproščen!' Masaža ne nudi samo takojšnjega ugodja in olajšanje, ampak tudi priložnost, da spoznamo globljo sprostitvev. To pomeni, da masaža lahko krepi zdravje in da je dragocena pomoč tako pri zdravljenju kot pri utrjevanju zdravja. Tisti, ki mislijo drugače, najbrž še nikoli niso bili deležni dobre masaže."

ZDENKA SOKOLIČ, dr. med., specialistka fizikalne in rehabilitacijske medicine, Zdravilišče Dolenjske Toplice

Nakupovalni center MAJA

Ljubljanska 80, Novo mesto
Tel./fax: 068/321-520

Trgovina gorenje

Ugoden nakup bele tehnike in akustike:

pralni stroj WA442	55.235,40 SIT
hladilnik R141B	35.289,50 SIT
zm. skrinja FME30B	63.199,60 SIT
(economic, 300 l, dvojna izolacija)	
sušilni stroj WT741	48.684,20 SIT
TV 20MT 51 cm	39.900,00 SIT
(3 leta garancije)	

V cenah je vključen gotovinski popust!

Vabljeni ste tudi v trgovino z živili, kjer vam pri nakupu nad 4.000 SIT priznamo 5 % popusta!

Vse ostane v družini.

OD 1. 1. 2000 V MOBITELOVIH OMREŽJIH ZA
NAROČNIKE GSM 20 % NIŽJE CENE POGOVDOROV.

REDNI NAROČNIKI BOSTE V DNEVNIH TARIFAH GLEDE NA NAROČNIŠKO

RAZMERJE DELEŽNI NIŽJIH CEN POGOVDOROV,

VSI Z MOBIJI PA BOSTE IMELI POPUST PRI NAKUPU VREDNOSTNIH KARTIC.

INFORMACIJE NA BREZPLAČNI TELEFONSKI ŠTEVILKI

080 70 70

mobitel

SLOVENSKI OPERATOR NMT & GSM

svoboden kot ptica

WWW.MOBITEL.SI

SEVNIŠKI ZMAGI V AVSTRIJI

SEVNICA - Mladi tekači atletskega kluba Sevnica še niso končali letošnje sezone. V nedeljo, 5. decembra, so nastopili na zimskem krosu v Leobnu v Avstriji. Med deklicami do 8. leta je na 700 m dolgi progi zmagala Ana Sotošek, med dečki do 10. leta pa je na 1000-metrski progi Alija Mehic zmagal. Lucijan Sinkovič pa je bil četrti. Dečki do 12. leta so tekli na 1800 m, med njimi pa je bil Mario Droždan tretji. Med mlajšimi mladinci je bil na 3.600 m dolgi progi Gregor Vodenik tretji, med starejšimi mladinci pa Roman Pepez drugi in Bojan Berdač tretji.

Krki Telekomu gre vse po načrtih

Novomeški košarkarji so si z zmago nad Sakalajem v predzadnjem kolu skupine H pokala Saporta zagotovili 1. mesto - Na prvenstvu do zmage s Heliosom s polovično močjo

NOVO MESTO - Košarkarji novomeške Krke Telekom so v 9. kolu pokala Saporta premagali litovski Sakalai s 95:62 ter se košarkarjem iz Vilne tako maščevali za poraz na prvi tekmi, obenem pa so se povzpeli na prvo mesto v skupini H. V soboto Novomeščani v Domžalah s Heliosom niso imeli težkega dela, z mislimi pa so bili že pri torkovi tekmi pokala Saporta z Mlekarno Kunin iz Jičine.

Tekma s Sakalajem je bila odločilna za prvo mesto v skupini H, saj je Krki Telekomu po tej zmagi preostala le še tekma z zadnjeuvrščeno Mlekarno Kunin, ki pa naj ne bi bila pretežek zalogaj, čeprav je na prvi tekmi zmagala. Če se je v torek vse razpletlo po načrtih tudi v skupini G, se bo Krka Telekom v šestnajstini finala pokala Saporta srečala s četrtouvrščenim iz te skupine Adecom iz Milana, ki je za Novomeščane tudi finančno najugodnejši

VISOKA ZMAGA NA KEGLJIŠČU DOLENJSKEGA LISTA

NOVO MESTO - Kegljari Novomeškega mesta so v 9. kolu tekmovanja v tretji ligi zahod na kegljišču Dolenjskega lista v Novem mestu s 7:1 premagali Pivko in se s skupno 12 točkami še uvrstili na 3. mestu prvenstvene lestvice. Trebanjke so v 1. B-ligi igrale 4:4 z Eto Kamnik, Ribničani so s 6:2 premagali Kovinotehno, v drugi ligi so Kočevke v Novi Gorici izgubile z 0:8, Črnomaljke pa doma z 2:6 z Gradisem. V tretji ligi so Črnomaljci v gosteh z 0:8 izgubili s Triglavom, Srečič Krško pa je igral z Impolom 4:4. (N. G.)

DOLENJSKI LIST vaš četrtikov prijatelj

Tomič, Gorenc in Veber v sredini

Naši tekači so nastop na evropskem prvenstvu v krosu v Velenju opravili v skladu s pričakovanji - Gorenc in Veber najboljša med slovenskimi mladinci

VELENJE - Evropsko prvenstvo v krosu na progi ob Škalskem jezeru pri Velenju je minilo v znaku tekmovalcev velikih tekaških dežel: Portugalske, Francije, Velike Britanije in Romunije, mednje pa so se uspešno vrnili le redki posamezniki, kot je Švicarka Weyermanova, ki je zmagala med članicami, in Belgijec Janssens, ki je kot za šalo opravil s tekmeči med mladinci. Žal med posamezniki iz tekaško manj razvitih držav, ki bi jim uspelo vrniti se med velike, ni bilo slovenskih tekačev. Njihove uvrstitve v sredino in drugo polovico uvrščenih so pač odraz dejanskega stanja, kar velja tudi za Tomiča, Gorenc in Vebera, od katerih pa nihče ni veliko pričakoval, so pa svojo nalogo kljub vsemu dobro opravili.

Aleš Tomič, tekač novomeškega kluba Portovald, se pripravlja na sezono zimskih tekmovanj v dvorani, kjer bo nastopal v svoji pravi disciplini 1500 m, zato se na prvenstvu v krosu ni posebej pripravljaj. Na blatni velenjski stezi je na 9750 m dolgi progi zasedel zadovoljivo 56. mesto. Po prihodu na cilj je povedal, da ni bil utrujen, a ko je hotel pospešiti, ni šlo.

Novomeški Portovald je imel na prvenstvu dva tekača. Med mladinci je nastopil Marko Gorenc, ki se je uvrstil na 62. mesto, za Janssensom pa je zaostal z 1 minuto in 51 se-

kund. S trenerjem sta sicer načrtovala uvrstitev okoli 30. mesta z zaostankom 1:45, a ju je izenačena konkurenca presenetila. Marko se s tekmo resneje ukvarja šele drugo leto, medtem ko imajo njegovi boljši tekmeči že 4. do 5-letni staž.

Mladi Sevnčan Borut Veber, ki bo med mladinci nastopal še dve leti, se je v Velenju dobro boril s starejšimi tekmeči. Večji del tekme se je držal v sredini in bil med slovenskimi mladinci celo najboljši, v zadnji četrtini pa ga je prehitel Gorenc. Za Janssensom je zaostal 2 minuti in 23 sekund in za sekundo

prehitel celo državnega prvaka, domačina Boštjana Buča, od katerega so v slovenskem taboru pričakovali največ, potihem celo medaljo.

Trener tekačev novomeškega Portovalda Borut Retelj je uvrstitve naših tekačev na evropskem prvenstvu v krosu označil kot realne glede na kakovost slovenskih tekačev, pripomnil pa je, da v krosu nastopajo vsi tekači, ki sicer tečejo v različnih dolgoprogaških disciplinah, od 3000 m z zaprekami do maratona, le redki med njimi pa so specialisti za tek na 800 in 1500, kar sta Tomič in Veber, zato je njuna uvrstitev relativno dobra. Med pogovorom s tujimi trenerji je zvedel, da nacionalne atltske zveze v tekaško razvitih državah posvečajo precejšnjo pozornost razvoju mladih in nadarjenih tekačev, ki jim plačajo tudi kakovostne skupne priprave, medtem ko je njihov napredek pri nas na plečih klubov in klubskih trenerjev.

I. V.

NAKIČ POD KOŠEM - Na tekmi s Salajem so se novomeški košarkarji predstavili v najlepši luči in tudi Ivo Nakič (na sliki z žogo) je pod košem dokazal, da si je opomogel od operacije hrbtnice in da bo lahko še veliko prispeval k uspehu Krke Telekom. (Foto: I. V.)

I. V.

Poškodbe krojijo rokometne izide

Ribničani brez petih igralcev, Dobovčani pa brez Đapa - Trebanjci so šele v drugem polčasu pokazali, da znajo - V soboto posavsko-dolenjski derbi v Dobovi

TREBNJE, DOBOVA, RIBNICA - Trebanjci so bili tokrat veliki favoriti tekme s poprečnimi Radečani, a včasih je tako vloga težko upravičiti, saj se športniki za take tekme nemalokdaj težko motivirajo. Prav temu gre pripisati poprečno igro trebanjskih zvezdnikov v prvem polčasu, ki so ga gostje celo dobili. Očitno trebanjski trener Mišo Toplak med obema polčasoma v garderobi ni molčal, njegove besede pa so zalegle in Trebanjci so v nadaljevanju tekme stvari le postavili na svoje mesto.

V Dolu pri Hrastniku, kjer so se Velenjčani po treh težkih zaporednih tekmah in treh porazih s Trebanjci pomerili z Dobovo, edini od nekdanjih treh posavskih prvoligašev ni imel lahkega dela. Dobovčani so tekmo začeli bolje in prvi vodili, a po poškodbi Đapa, enega svojih najboljših mož, ki je igrišče zapustil v 9. minuti in se do konca tekme ni več vrnil v igro, zanje ni bilo rešitve, kljub temu pa so zadržali visoko šesto mesto.

V ribniški športni dvorani se je tokrat na tekmi med Inlesom Rikom in tretjeuvrščeno Preventom zbralo skoraj toliko gledalcev kot na vseh ostalih v prvi ligi. Očitno so gledalci še vedno pomemben dejavnik, saj se je zaradi odsotnosti petih poškodovanih igralcev prve postave precej pomlajeno moštvo izvrstno upiralo boljšemu nasprotniku. Ribničani so sredi prvega polčasa celo vodili z 11:10, a tako hudega tempa niso zdržali do konca tekme, kljub

temu pa niso doživeli hudega poraza. Če bi tako igrali v prejšnjem kolu, bi zlahka ugnali Izolo in bi bili na lestvici za dve mesti višje.

V soboto čaka Ribničane tekma v Dobovi, kjer bo marsikaj odvisno tudi od hitrega okrevanja poškodovanih igralcev obeh moštev. Slaba predstava Dobovčanov v Dolu in dobra Ribničanov proti Preventu napovedujeta izenačeno srečanje, zmagovalac pa bo najverjetneje zasedel ali ostal na šestem mestu. Čeprav so Trebanjci do sedaj zbrali več kot še enkrat toliko točk kot njihov naslednji nasprotnik, bi morali tekmo s Slovanom na Kodeljevem vzeti zelo resno, saj so se tam že opekli.

I. V.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ATLETIKA

6. Evropsko prvenstvo v krosu, Velenje (zmagovalci in uvrstitve Slovencev), člani (9750 metrov, uvrščenih 80 tekmovalcev) - 1. Paulo Guerra (Portugalska) 32:50... 52. Jože Čeh (Slovenija) +3:27... 56. Aleš Tomič (Slovenija, Portovald Novo mesto) 3:46... 60. Roman Kežar 4:10... 63. Igor Šalamun 4:30, 64. Tone Kosmač 4:36, 65. Robert Kotnik 4:36 (vsi Slovenija); članice, (4950 metrov, uvrščenih 58 tekmovalcev) - 1. Anita Weyermann (Švica) 18:53... 47. Silva Vivod 2:25... 51. Veronika Zupanc 2:45, 56. Anica Živko (vse Slovenija) 3:33; mladinci (6550 metrov, uvrščenih 100 tekačev) - 1. Hans Janssens (Belgija) 23:00... 62. Marko Gorenc (Slovenija, Portovald Novo mesto) 1:51... 81. Borut Veber (Slovenija, Sevnica) 2:23... 82. Boštjan Buč 2:24... 88. Boris Špes (vsi Slovenija) 2:48; mladince (3350 metrov, uvrščenih 82 tekmovalcev) - 1. Ines Monteiro (Portugalska) 12:48... 64. Nataša Oset 1:36... 73. Mateja Hojs 1:52... 77. Mateja Šimic (vse Slovenija) 2:19.

Ekipni vrstni red, člani (15 ekip): 1. Velika Britanija 35, 2. Portugalska 41, 3. Francija 58, 4. Italija 71, 5. Irska 94... 13. Slovenija 231 itd.; članice (12 ekip): 1. Francija 34, 2. Romunija 35, 3. Portugalska 39; mladinci (26 ekip): 1. Velika Britanija 26, 2. Francija 38, 3. Irska 43... 25. Slovenija 225 itd.; mladince (18 ekip): 1. Turčija 27, 2. Portugalska 32, 3. Belgija 34... 18. Slovenija 214.

KOŠARKA

Pokal Saporta, skupina H, 9. kolo - KRKA : SAKALAI 95:62 (45:28); KRKA: Jevtović 4, Petrov 18 (50-odst.), Smodiš 20 (1:2, 80-odst., 7 skokov), Deschryver 7 (3:4, 7 skokov), Grum 6 (5 skokov), Drobňjak 9 (67-odst., 5 skokov), Ščekić 9 (2:2, 7 skokov), Nakič 22 (2:2, 57-odst.); SAKALAI: Rich 4 (0:2), Priudokas 13 (0:1), Salenga 8 (1:2), Sirvydis 24 (9:10), Matulis 5 (3:4), Jarutis 4 (4:6), Budzinauskas 4 (2:2). Prosti meti: Krka Telekom 8:10, Sakalai 19:27. Odstotek meta: Krka Telekom 58, Sakalai 32. Met za tri točke: Krka Telekom 13:26 (Petrov 4, Smodiš 3, Drobňjak 1, Ščekić 1, Nakič 4), Sakalai 7:19 (Priudokas 3, Salenga 1, Sirvydis 3). Skoki: Krka Telekom 37, Sakalai 21. Osebnih napake: Krka 23, Sakalai 14.

LESTVICA: 1. Krka Telekom 15, 2. Skyliners Frankfurt 15, 3. Sakalai Vilna 15, 4. Radnički Jugopetrol 13, 5. Teamware Helsinki 12, 6. Mlekarna Kunin 11. V zadnjem kolu (torek, 14. decembra) je Krka Telekom igrala doma z Mlekarno Kunin, Frankfurt doma s Helsinkii in Vilna doma z Radničkim.

Liga Kolinska, 12. kolo - HELIOS : KRKA TELEKOM 72:84 (41:39); KRKA TELEKOM: Dražović 3, Petrov 14, Smodiš 27 (5 trojk), Grum 12, Drobňjak 3, Ščekić 2, Nakič 23.

LESTVICA: 1. Union Olimpija 24, 2. Pivovarna Laško 22, 3. Krka Telekom 22, 4. Triglav 19, 5. Slovan 19, 6. Savinjski Hopsi 18, 7.

Zagorje 18, 8. ZM Maribor 16, 9. Helios 16, 10. Rogla Atras 15, 11. Loka kava 14, 12. Kraški zidar 13. V soboto, 18. decembra, bo Krka Telekom ob 20. uri igral doma s Triglavom.

1. B SKL, 11. kolo - KEMOPLAST : TEN KRŠKO 98:68 (48:29); TEN KRŠKO: Zaturiski 21, Rozman 12 itd.

LESTVICA: 1. Bežigrad 20, 2. Nova Gorica 19, 3. Kemoplast 18, 4. Radenska Creativ 18, 5. Ten Krško 18, 6. Banex 17 itd. V 12. kolu bo Ten Krško v soboto, 18. decembra, igral v gosteh z zadnjeuvrščeno Simpom Radovljico.

ROKOMET

1. SRL, 13. kolo - TREBNJE : RADEČE 30:23 (11:12); TREBNJE: Torlo, Ostanek 1, Hribar, Radelj, Begović 4, Blagojevič, Šavrič 3, Stojaković 7, Likavec 12, Pekolj, Žitnik, Gradišek 3, Žvižej, INLES RIKO : PREVENT 27:31 (14:17); INLES RIKO: Grm, Lassar 4, G. Ilc 7 (3), M. Hojč 4, Ivanec 4, Zbačnik 2, Pajnič 1, Bartol 3, Ne. Hojč 1, Djukič, Milulin, Mihelič, Košir 1, J. Ilc.

GORENJE : DOBOVA 30:17 (15:10); DOBOVA: Đapa 1, M. Urbanč 3, Martinčič 2, Bogovič, Voglar 1, Barišič, Deržić 3, D. Urbanč 3, Vertovšek 1 (1), Kranjc, Škof, Kukavica 1, Kranjčič 2, Alajbegović.

LESTVICA: 1. Celje P. Laško 26, 2. Prule 67 24, 3. Prevent 22, 4. Trebnje 20, 5. Gorenje 14, 6. Dobova 11, 7. Radeče 10, 8. Inles Riko 10, 9. Slovan 9, 10. Termio 7, 11. Izola HM 2, 12. Jadran 2.

V 14. kolu bo v soboto, 18. decembra, Dobova igrala doma z Inlesom Rikom, Trebnje pa v gosteh s Slovanom.

1. SRL, ženske, 10. kolo - VEGRA : Gramiz Kočevje 16:17 (13:7); Lestvica: 1. Robit Olimpija 20, 2. Krim Neutro Roberts 16, 3. Zalec 14, 4. M-Degro Piran 11, 5. Vegrad Velenje 10, 6. Jelovica 10, 7. Gramiz Kočevje 8, 8. Bajc Daevo Izola 7, 9. Branik 2, 10. Burja 0.

ODBOJKA

1. DOL, moški, 11. kolo - ASICS TABOR : ŽUŽEMBERK 1:3 (19, -29, -23, -20); ŽUŽEMBERK: Babnik, Gotenc, Petkovič, Drobnič, Obrstar, Smrke, Pucelj, Lazič, Kump.

LESTVICA: 1. Bled 25, 2. Žurbi Team Kamnik 23, 3. Fužinar GOK Igem 22, 4. Salonit Anhovo 21, 5. Maribor Stavbar IGM 21, 6. Olimpija 15, 7. Pomurje 11, 8. Žužemberk 9, 9. Granit 9, 10. Astec Triglav 0. V 12. kolu bo Žužemberk 8. januarja igral doma z Granitom.

1. DOL, ženske, 9. kolo - TPV NOVO MESTO : MARSEL PTUJ 3:0 (18, 16, 22); TPV NOVO MESTO: Muhič, Čoralich, Vernig, Rajak, Grabič, Horvat, Guštin, Kopilova, Radak, Nemceva.

LESTVICA: 1. Infond Branik 27, 2. Kemiplas Koper 20, 3. HIT Nova Gorica 20, 4. ZM Ljutomer 15, 5. TPV Novo mesto 14, 6. Formis Bell Rogoz 13, 7. Sentvid 13, 8. Marsel Ptuj 7, 9. Asics Tabor 3, 10. Jeti Sport Bled 0. V 9. kolu bo TPV Novo mesto 8. januarja igral doma s Hitom Novo Gorico.

2. DOL, moški, 10. kolo - KRKA NOVO MESTO : KOVINAR KOČEVJE 2:3; LESTVICA: 1. Brezovca 29... 10. Kovinar Kočevje 6, 11. Krka Novo mesto 6 itd. Krka bo v soboto, 18. decembra, igrala v gosteh s Šempetrom, Kovinar Kočevje pa doma s IGM Hočami.

3. DOL, zahod, moški, 10. kolo - BOHINJ : PNEUMA CENTER MOKRONOG 1:3; LESTVICA: 1. Salonit Anhovo II... 6. Pneuma Center Mokronog 18 itd. V soboto, 18. decembra, bo Mokronog igral doma s Kamnikom II.

3. DOL, zahod, ženske, 10. kolo - PIRAN : ČRNOMELJ 3:1, ASTRA TELEKOM : BRESTANICA 0:3, BOHINJ : KOČEVJE 3:1, TPV NOVO MESTO II : PARTIZAN ŠKOFJA LOKA 3:2, VIMPRO IZOLA : SEMIČ 3:1; LESTVICA: 1. Kočevje 26... 4. Črnomelj 21... 8. Brestanica... 10, 9. TPV Novo mesto II 8, 10. Semič 6 itd. V soboto, 18. decembra, bo Semič igral doma s Piranom, TPV Novo mesto II v gosteh s Kemiplasom Koper II, Kočevje doma z Grosupljem, Brestanica doma z Bohinjem in Črnomelj doma z Astro Telekomom.

Če plačate samo pol Škode, lahko dobite do 5 let!

Kredita. Kaj ste pa vi mislili?

Pri nakupu katerega koli modela Škode vam ponujamo posebno ugodnost! Polovico vrednosti avtomobila plačate takoj, plačilo druge polovice pa vam odložimo za vsaj eno leto! Potem se s svojim prodajalcem pogovorite o načinu odplačevanja druge polovice Škode. Lahko jo plačate takrat, lahko pa se dogovorite za kredit! Kar vam pač bolj ustreja. Ponudba velja za vse modele vozil Škoda. Oglasite se v najbližjem salonu vozil Škoda in izberite svojo Škodo!

V METLIKI VODI DABI

METLIKA - Metliški nogometaši so v soboto in nedeljo igrali četrti in peto kolo obične zimske lige v malem nogometu. Izidi: 4. kolo - Podzemelj: Zidarstvo Begič 5:3, Krasinec Štukelj: Rojal 6:0, Grabrovec Kamnosežstvo Stojnič: Okrepčevalnica Kučar 2:1, Lokvica: Policija 4:2, Hami: Antikristi 1:1, Dabi: Krok 4:1, Svib: Big Boss 2:2, Gradac Suhor 3:0, 5. kolo - Svib: Gradac 2:1, Dabi: Policija 8:0, Ok. Kučar: Krasinec Štukelj 6:4, Hami: Suhor 1:0, Zidarstvo Begič: Antikristi 8:3, Krok Royal 8:4, Big Boss: Grabrovec Kamnosežstvo Stojnič 2:0, Lokvica: Podzemelj 4:3, Vrstni red: 1. Dabi 13, 2. Big Boss 10 in Krasinec Štukelj 10 itd. Tekmovanje bodo nadaljevali 8. januarja.

Kolesarji se predstavijo v Italiji

Poklicno moštvo Krke Telekom se je predstavilo v Senigalliji - Mešano moštvo z italijanskimi kolesarji in pokrovitelji - Uroš Murn še naprej prvi mož moštva

NOVO MESTO, SENIGALLIA - Poklicno moštvo novomeške Krke Telekom je začelo priprave na sezono 2000 nekoliko nenavadno, s predstavitvijo v italijanskem obmorskem turističnem središču Senigallia. Vzrok, da so moštvo predstavili najprej v Italiji, je le eden - Krka Telekom bo v naslednji sezoni mešano slovensko-italijansko moštvo.

Jedro moštva bodo še naprej tvorili domači kolesarji z Urošem Murnom na čelu. Od lanske ekipe so v moštvo ostali Novomeščani Boštjan Mervar, Milan Eržen in Sandi Papež, ki se jim je po učnih letih v italijanskem amaterskem moštvu Fior spet pridružil Martin Derganc. Poklicni kolesarski kruh si bo v Novem mestu še naprej služil odlični Hrvat Vladimir Miholjevič, v moštvo pa ne bo več Bogdana Finke, ki si po predlanskem zlomu steg-

nenice ni več opomogel in se bo posvetil zaključku študija na Fakulteti za šport in trenerskemu delu z mladimi novomeškimi kolesarji. Nova v slovenskem delu moštva Krke Telekom sta izkušeni ljubljancin Boris Premužič (do sedaj Perutnina Ptuj - Radenska Rog) in obetavni Novogoričan Kristijan Mugerli, ki je zadnje leto podobno kot Martin Derganc nastopal za italijansko amatersko moštvo De Nardi.

Tuji del moštva tvorijo italijanski kolesarji Giuseppe Bracci, Paolo Ciciani, Lorenzo Di Lorenzo, Christian Leone, Michele Marinozzi in Davide Tonucci. Moštvo Krka Telekom si je z italijanskimi kolesarji pomagalo že v preteklih letih, a je tokrat sodelovanje drugačno. Italijanska občina Senigallia, kjer bo sedež italijanskega dela moštva, bo tudi novi pokrovitelj kluba. Planirani proračun moštva znaša 1,2 milijona nemških mark, Italijani pa naj bi k temu primaknili tretjino. Tessa

• **Predstavitve moštva Krke Telekom je v Italiji pritegnilo izjemno pozornost, saj sta se je udeležila tudi selektor italijanske poklicne reprezentance Antonio Fusi in predstavnik italijanskega olimpijskega komiteja. V soboto je novomeške kolesarje med vožnjo na cesti in v pogovoru za posebno oddajo posnela televizija Monte Carlo, kolesarsko-motoristična revija Route e Motori pa je Krki Telekomu oziroma mešanemu moštvu posvetila 13 strani. Novomeška delegacija se je ob tej priložnosti še enkrat prepričala, kakšen ugled si je v treh letih pri Fioru ustvaril Novomešan Martin Derganc, ki ga poznavalci kolesarstva v Italiji zelo dobro poznajo.**

povezava z Italijani pa novomeškemu moštvu ne bo prinesla le italijanskih pokroviteljev, pač pa si bodo Novomeščani z novimi zvezami zagotovili nastope na nekaterih dirkah najvišjega kakovostnega razreda v Italiji, kamor so se do sedaj prerinili le stežka. Trener italijanskega dela bo Mario Bolletta.

Zadnji trenutek se je Krki Telekomu pridružil obetavni španski kolesar 23-letni Joaquim Lopez. Z njegovim prihodom se se Krki Telekomu obetajo nastopi na številnih dirkah v Španiji, morda celo na Vuelti, direktor moštva Mirko Fiolto pa že navezuje stike s pokrajino Galicijo, ki bi bila pokrovitelj nastopov Krke Telekom v Španiji in bi v moštveno blagajno kot drugi pokrovitelj prispevala pol milijona nemških mark. Kljub povezavam s tuji bo tudi v prihodnji sezoni prvi kolesar moštva Uroš Murn, ki ga v letu 2000 čaka tudi nastop na olimpijskih igrah v Sydneyju.

KRKO TELEKOM PREDSTAVILI V ITALIJI - Novo mesto in novomeški šport, kolesarski klub Krka Telekom in slovenski del poklicnega moštva so v Italiji predstavili (z desne): predsednik kluba Franci Berlan, predstavnik mestne občine Novo mesto Rafko Krizman in tržaški Slovenec Saško Kalc, ki je najbolj zaslužen, da je do koristnega sodelovanja in združitve moštev sploh prišlo. (Foto: M. K.)

Zužemberk srečno, TPV zlahka

Zužemberčani so se z zadnjevrščenimi Kranjčani kar precej namučili - Novomeščanke so zlahka opravile s Ptujčankami - Zanimivo tudi nižjih ligah

ŽUŽEMBERK, NOVO MESTO - Žužemberški odbojkarji so v soboto v Kranju dobili za obstanek v 1. ligi zelo pomembno tekmo s kranjskim Astrom Triglavom, ki do sedaj ni osvojil niti točke, a se je kljub temu izkazal za trdoživga nasprotnika, saj so Kranjčani začutili priložnost, da na tekmi z do tedaj predzadnjevrščenimi Suhokranjci pridejo do prve in najverjetneje edine zmage v prvi ligi. Lažje delo so imela novomeška dekleta, ki so Ptujčankam le v tretjem nizu dovolila, da se jim nekoliko bolj približajo.

Tekmo s Kranjčani so žužemberčani morali dobiti vsaj z 3:1, saj so se po točkah le na ta način lahko izenačili z Granitom, s katerim bodo v naslednjem kolu 8. januarja doma igrali odločilno srečanje za obstanek v družbi najboljših. Kljub temu so tekmo v kranju začeli neodločno in domačinom dovolili, da so dobili prvi niz, ki je bil zanje šele tretji v sezoni. Po zmagi v prvem nizu so imeli Kranjčani zaključno žogo tudi v drugem nizu, vse do izida 29:28 za Žužemberčane nobeno od moštev ni prišlo do prednosti dveh točk, na koncu pa je športna sreča nagnila

tehtnico na stran Suhokranjcev. Domačini niti v tretjem in četrtem nizu niso popustili, a je tekmo le odločilo večje znanje in izkušnje Žužemberčanov, ki jih zdaj čaka dober mesec priprav na odločilno tekmo z Granitom, med katerimi se jim bo morda spet priključil izredno močni Gregor Novak.

Novomeščanke so v soboto igrale s Ptujčankami, ki so jim lani v končnici prekrizale pot do tretjega mesta, letos pa Ptujčanke ne bodo ponovile lanskega uspeha, saj so le blede senca lanske ekipe. Odbojkarice TPV-ja so jih tokrat v slabši uri

ugnale s 3:0. Le v tretjem nizu so nekoliko popustile in gostjam dovolile, da se jim približajo.

Zanimivo je tudi v nižjih ligah. Odbojkarji novomeške Krke se v drugi ligi borijo za obstanek, v dolenskem derbiju pa so na domačem igrišču neposrednim tekmečem za obstanek, Kočevcem, odščitili le točko in tako sta dolenski ekipi zamenjali mesti na lestvici. Še bolj vroče je v tretjih ligah. Med moškimi so se Mokronožani že zelo oddaljili od boja za napredovanje med drugoligaše, kar je bil po lanskem uspehu (2. mesto) njihov letošnji cilj, je pa letos zahodna skupina tretje lige očitno precej močnejša. V ženski tretji ligi v zahodni skupini mrgoli ekip z našega konca. Kar nekaj časa so vodile Črnomaljkam, vendar so jih kasneje nadomestile Kočevke, ki so zdaj na najboljši poti k vrnitvi v boljšo družbo. Črnomalke in Semičanke so v tretji ligi novinke, boljše pa kaže Črnomaljkam. Tudi Brestaničanke so dobro držijo, trenutno so osme, sledita pa jim TPV II in Semič, nobeni od teh ekip pa se očitno ni treba bati za obstanek, saj letos za uvrstitev v ligo ni bilo kvalifikacij, ampak so dobile priložnost vse ekipe, najbrž pa bo tako tudi prihodnje leto.

I. V.

Radijski glasovi Globočanom

V Brežicah sta po menju poslušalcev radia Brežice najboljša športnika Vanja Preskar in Gorazd Kostevc

BREŽICE - V Brežicah so športnika leta 1999 izbrali na petkovi gala prireditvi v športni dvorani pri osnovni šoli, kamor je prireditelj, Občina Brežice v sodelovanju z občinskimi športnimi organizacijami ter domačo radijsko postajo, uspešno pripeljati zares veliko število športnikov in nastopajočih, med katerimi velja omeniti nekdanjo gimnastičarko in novo zvezdo slovenskega popevkarskega neba Nušo Derendo, doma iz bližnjih Artič.

Gledalcem, ki so zasedli vse sedee v dvorani, so svojo večšino najprej pokazali atleti, gimnastičarji ter predstavniki borilnih športov in športov z žogo, katerih najuspešnejši predstavniki so za uspehe v iztekajočem se letu prejeli priznanja. Finale prireditve pa je bila uradna razglasitev najboljšega športnika, športnice in športnega kluba v občini, o katerih so s svojimi glasovi odločili poslušalci Radia Brežice. Ti so se med dekleti odločili za Vanjo Preskar iz društva za borilne veščine Katana Ten Globoko, med fanti pa za Gorazda Kostevca iz istega kluba, oba skupaj pa sta letos na evropskem prvenstvu v ju-jitsu v Leedsu v Angliji osvojila bronasto kolajno, kar po vrednosti mednarodnih odličij res predstavlja letos

najvišji dosežek brežiškega športa. Ker je najvišje občinsko priznanje pripadlo tudi njenemu klubu, se je tokrat prvič zgodilo, da so prav vsi naslovi odšli na podeželje, v krajevno skupnost Globoko, ki resnično živi s svojimi športniki in je to dokazala tudi z udeležbo pri glasovanju. Do tod lahko kljub vsemu rečemo, da so bili radijski poslušalci pri svoji presoji objektivni, medtem ko uvrstitev športnikov na naslednjih mestih ne kaže takšne slike. Zato bi za prihodnje leto veljalo razmisliti o drugačnem modelu izbora športnika leta.

Izidi glasovanja, ženske: 1. Vanja Preskar (DBV Katana Globoko) 319 glasov, 2. Nuša Hribar (Orientacijski klub Brežice) 210, 3. Vita Preskar (Katana Globoko) 111, 4. Simona Kozmus (Atletski klub Fit Brežice) 85, 5. Anita Strgar (Katana Globoko) 84; moški: 1. Gorazd Kostevc (Katana Globoko) 307, 2. Sandi Barkovič 156, 3. Tomo Vukosavljevič (oba Nogometni klub Brežice) 127, 4. Sandi Hotko (Katana Globoko) 123, 5. Primož Kozmus (Atletski klub Fit Brežice) 102; klubi: 1. DBV Katana Globoko 391, 2. Rokometni klub Dobova 269, 3. Nogometni klub Brežice 178, 4. Atletski klub Brežice 176, 5. Sokol Brežice 44.

Vanja Preskar in Gorazd Kostevc sta proglašena za brežiška športnika leta.

TREBANJKE USPEŠNO ZAKLJUČILE

NOVO MESTO - Trebanjske kegljavke so v 9. kolu 1. B-lige na kegljišču Dolenjskega lista v Novem mestu s kamniško Eto igrale 4:4 in so z 9 točkami osvojile šesto mesto. Novomeščani so v 3. ligi-zahod s 7:1 premagali Pivko in z 12 točkami zasedli za novince visoko 3. mesto. (N. G.)

REVIJA KEGLJAČEV NA KEGLJIŠČU DOLENJSKEGA LISTA

NOVO MESTO - V soboto in nedeljo bo na kegljišču Dolenjskega lista v Novem mestu Revija kegljačev, ki bo odločalo o izboru najboljšega kegljača za leto 1999. Glede na do sedaj zbrane točke imata največ možnosti Milena Veber in Gojko Mišura. (N. G.)

TRIMO IN SLONČEK

TREBNJE - V trebanjski športni dvorani se je začela občinska liga v malem nogometu, po prvem kolu v posameznih skupinah vodita Trimo in Slonček iz Šentlovrenca, v dveh ligah pa nastopa skupno 12 moštev. (N. G.)

TURNIR V MALEM NOGOMETU

ŠENTJERNEJ - Nogometni klub Tabor Zidaki bo 26. in 27. decembra v dvorani osnovne šole Šentjerneje pripravil novoletni turnir v malem nogometu. Rok prijave je 21. december, dodatna pojasnila pa dobite po telefonu (041) 581 642 (Marjan). Turnir se bo začel ob 8. uri.

Urška Salpsak v finalu evropskega prvenstva

Krčanka sedma na 50 m hrbtno v Lizboni

KRŠKO - Med slovenskimi plavalci, ki so uspešno nastopili na evropskem prvenstvu v kratkih bazenih v Lizboni, je odlično nastopala tudi Krčanka Urška Slapšak, ki si zadnja leta plavalni kruh služi pri trenutno najuspešnejšem slovenskem plavalnem klubu v Radovljici. Urška je nastopila v finalu na 50 m hrbtno, kjer je zasedla sedmo mesto. Po polfinalu je Krčanki kazalo še bolje, saj je s časom 28,83 sekunde, kar je njen osebni rekord, dosegla četrty polfinalni čas in se tako znašla celo med favoriti-njani za medalje.

V finalu je plavala nekoliko slabše in z 29,13 sekunde zasedla sedmo mesto, po nastopu pa je povedala: "Dva rekorda sta se mi tesno izmuznili, kljub temu pa ne morem biti nezadovoljna. V finalu na 50 m hrbtno, kamor sem šla s četrty časom iz polfinala sem bila preveč zakrčena in nisem odplavala, tako kot znam." V polfinalu na 50 m prosto je Slapšakova dosegla čas 25,62 sekunde, kar je bilo dovolj za 10. mesto.

Bralci ste izbrali Jano, Matjaža in košarkarje

Bralci Dolenjskega lista ste za najboljšo športnico Novega mesta za leto 1999 izbrali odbojkarico novomeškega TPV-ja in državno reprezentantko Jano Vernig, ki pa to jesen že nastopa za špansko ekipo Albacete, med fanti je največ točk zbral košarkar Krke Telekom in državni reprezentant Matjaž Smodiš. Oba sta se izkazala tako v klubskem dresu v državnem ligaškem in evropskem klubskem tekmovanju kot tudi med nastopi državne reprezentance, kjer sta letos v izbranih ekipah Slovenije igrala zelo pomembno vlogo.

Med športnimi kolektivi ste največ naklonjenosti namenili košarkarjem, ki zadnje tedne na mednarodni sceni ne poznajo poraza, doma pa so morali priznati premoč le Unionu Olimpiji. Drugo mesto ste prisodili kolesarjem, tretje pa atletom. Očitno imajo pri Krki in pri Telekomu dober občutek, kdo je najuspešnejši in kdo si res zasluži njihov pokroviteljski denar, saj vsa tri moštva na vrhu lestvice nosijo isto ime - Krka Telekom.

Glasove bralcev Dolenjskega lista bodo danes pripisali h glasovom, ki so jih športnikom namenili športni strokovnjaki in poslušalci novomeških radijskih postaj

ter novomeške televizije. Kdo je zmagovalac skupnega glasovanja, bo uradno razglašeno na prireditvi Športnik leta v športni dvorani Marof ob 18. uri. 20-im izzrebanim bralcem Dolenjskega lista, ki ste z glasovnicami izbirali športnika leta, smo že poslali po dve vstopnici za prireditev.

Izidi glasovanja bralcev Dolenjskega lista za športnika Novega mesta za leto 1999 - ŽEN-SKE: 1. Jana Vernig 197, 2. Katka Jankovič 116, 3. Tanja Klemenčič 92, 4. Nina Janžekovič 74; **MOŠKI:** 1. Matjaž Smodiš 135, 2. Igor Prime 100, 3. Uroš Murn 95, 4. Toni Turk 76, 5. Aleš Tomič 66, 6. Gašper Cajner 19, 7. Andrej Markovič in Jure Juhász 16, 8. Sergej Faleskini 10, 9. Simon Petrov 5; **ŠPORTNI KOLEKTIVI:** 1. Košarkarski klub Krka Telekom 179, 2. Kolesarski klub Krka Telekom 129, 3. Atletski klub Krka Telekom 63, 4. Ženski odbojškarski klub TPV 36, 5. Nogometni klub Elan 30, 6. Andi 99 - Dolenjska alpinistična odprava 13, 7. Karateklub Novo mesto, 8. Smučarsko društvo Krka Rog 9, 9. Lokostrelski klub Novo mesto 5, 10.-11. Raftingklub Gimpex 3, 10.-11. Ženski rokometni klub Novo mesto 3.

I. V.

Šport iz Kočevja in Ribnice

• **KOČEVJE** - Rokometašice Gramiza so z odlično igro v drugem polčasu, v katerem se je kar s 15 obrambami izkazala vratarica Barbara Gorski, nekoliko nepričakovano premagale favorizirani Vegrad. Velenjčanke so v drugem polčasu dosegle le štiri zadetke, Kočevke pa deset. Trener Ciril Andoljšek je za veliko borbenost in željo po zmagi pohvalil prav vse igralke, poleg Gorski je pa sta se izkazali tudi sestrji Mira in Lili Dragičević, ki sta bili s po tremi zadetki najboljši strelki na tekmi.

Predgrada pri Ilirski Bistrici s 74:66. Kočevci so bili boljši celo tekmo. Največ točk za Snežnik (23) je dosegel Severin Lušin.

• **RIBNICA** - Keglači Ribnice so končali jesensko tekmovanje v 1. B-ligi na petem mestu, kar je več, kot so načrtovali, saj so morali pred sezono okrepiti svoje vrste s Pajničem in Kajfežem, nekdanjima igralcema Kočevja. Prav slednja sta veliko pripomogla, da so Ribničani prijetno presenetili. Tako kot kegljačice Kočevja, ki tekmujejo v prvi ligi, tudi Ribnica prvenstvene tekme kot gostitelj igra v Cerknici, saj v Ribnici sploh nimajo kegljišča.

• **RIBNICA** - Na današnji prireditvi v športnem centru, ki se bo začela ob 19. uri, bodo razglasili najzaslužnejše osebnosti Ribniške doline v iztekajočem se letu in hkrati podelili priznanja in plakete Športne zveze Ribnica za delo v športnih organizacijah in za športne dosežke. (M. G.)

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Anarhija v Drgančevju brez konca?

DL, 9. decembra

V Dolenjskem listu je bilo 9. decembra objavljeno mnenje gospoda Tomaža Levičarja pod naslovom "Anarhija v Drgančevju brez konca?", v katerem opozarja na neustrezno uporabo Drgančevja in na apetite obrtnikov, ki sedaj uporabljajo nekdanje vojaške objekte v tem delu mesta. Glede na to, da sem v članku omenjena in da sem kot svetnica v občinskem svetu (v njem zastopam interese obrtnikov in podjetnikov, ne pa interese političnih strank) od leta 1996 sodelovala pri urejanju odnosov med obrtniki v Drgančevju in mestno občino, želim prispevati k končni ureditvi teh odnosov in pričakujem, da bo sedanje vodstvo občine končno uredilo status teh obrtnikov glede njihove lastništva teh vojaških objektov.

V območju Drgančevja je bilo zgrajenih 14 vojaških skladiščnih objektov, od tega imajo na podlagi najemnih pogodb z Mestno občino Novo mesto 7 objektov v najemu obrtniki, 7 objektov pa Tovarna zdravil Krka. Obrtnikom je občina dala v najem objekte v letih 1993-1995, obrtnici Mariji Novak pa že leta 1988. Izvršni svet je pred tem pozval obrtnike, naj se v svojih vlogah opredelijo do naslednjih treh vprašanj: ali so pripravljene objekte tudi na svoje stroške sanirati, ali so pripravljene sofinancirati komunalno opremo in infrastrukturo in če ali pripravljene objekte pozneje odkupiti.

Vsi obrtniki, ki so kasneje sklenili najemno pogodbo, so seveda na navedena vprašanja odgovorili "da". Ta vprašanja in sklepi takratnega Izvršnega sveta občine kažejo na to, da je takratno vodstvo občine razmišljalo o Drgančevju kot možni lokaciji za razvoj malega gospodarstva. Odgovori obrtnikov pa kažejo na to, da so bili pripravljene dolgoročno vlagati v ureditev Drgančevja.

Obrtniki so po prevzemu objektov vlagali v nujno adaptacijo obstoječih objektov in delno dozdavajo zato, da so pridobili potrebne površine za zaokrožitev tehnološkega procesa, v asfaltiranje dvorišč in parkirišč in v izgradnjo nujne komunalne infrastrukture. Leta 1996 je problem neurejenih najemnih odnosov s temi obrtniki postal ponovno aktualen. Tako je Občinski svet 11.4.1996 obravnaval problematiko obrtnikov v Drgančevju in sprejel večino glasov, da se območje Drgančevja v prostorskih sestavinah dol-

goročnega plana za obdobje 1986-2000 opredeli kot proizvodno-storitvena cona za okolju neškodljive in za sosednje stanovanjsko sosesko nemoteno proizvodne dejavnosti manjših in srednjih zmogljivosti, drobno obrt, trgovino, gostinstvo, turizem, dejavnost osebnih storitev ter dejavnosti komunalne in energetske oskrbe. Takšna namembnost območja naj se upošteva ob pripravi urbanističnih zasnov Novega mesta. Istočasno pa je pristojni sekretariat zadolžil, da pripravi program priprave za izdelavo ureditvenega načrta proizvodno-storitvene cone za Drgančevje.

Tega programa sekretariat za okolje in prostor nikoli ni pripravil. V istem letu se je občina lotila izdelave svojega temeljnega prostorskega dokumenta "Urbanistične zasnove Novo mesto", v katerem je opredelila območje Drgančevja kot bodoče regijsko univerzitetno središče. To namembnost je v javni razpravi podprlo tudi veliko strokovne javnosti. Obrtniki in podjetniki občine smo se aktivno vključili v obravnavo osnutka tega dokumenta. Opozorili smo na problem lokacij za proizvodno dejavnost malega gospodarstva in na cestno območje Novega mesta kot osnovno namensko rabe prostora. V zvezi s tem smo podali predlog cestne ureditve in predlog novih površin za proizvodne, storitvene in trgovske dejavnosti na območju Cikave, Gotne vasi, Mačkova, Bršljina in Češče vasi. Vse nove površine smo predlagali ob predvidenih mestnih obvoznikih tako, da bi čim manj obremenjevali mesto.

V zvezi z Drgančevjem smo predlagali, da se v prehodnem obdobju 25 let nameni potrebam malega gospodarstva: dopusti naj se možnost koriščenja sedanjim najemnikom - obrtnikom in podjetnikom - s tem, da se jim pomenijo najemni pogoji in omogočijo načrtovane investicijske naložbe. Predlog je bil kompromis. Razumljivo je, da želijo najemniki glede na obljube izvršnega sveta občine in glede na dosedanja vlaganja v same objekte in komunalno infrastrukturo še vedno odkupiti te objekte in zemljišča. Mestna občina Novo mesto pa še do danes ni sprejela svojega temeljnega urbanističnega dokumenta in ni uredila statusa obrtnikov in podjetnikov v Drgančevju.

Na podlagi navedenih dejstev trdim, da problema obrtnikov v Drgančevju niso povzročili obrtniki sami, ampak nosi vsaj enak delež krivde tudi občina, ker je oddala obrtnikom objekte z nerealnimi obljubami, do sedaj pa ni poskrbela za veljaven prostorski dokument niti za ureditev poenotenih najemnih pogodb. Glede na to, da obrtniki in podjetniki uporabljajo le polovico nekdanjih vojaških objektov, tudi ne gre za celo Drgančevje. Problem uporabljanja Drgančevja pa bo ostajal toliko časa, dokler Mestna občina Novo mesto ne bo sprejela svojega temeljnega urbanističnega dokumenta in uredila najemnega ali lastniškega razmerja s prizadetimi obrtniki in podjetniki.

DARINKA SMRKE,
svetnica v občinskem svetu

Mokronožani niso dovolj obveščeni

DL 49, 9. decembra

Te dni mineva tretje leto, odkar so se krajanji na referendumu odločili za uvedbo samoprispevka za sofinanciranje programa del v KS Mokronog za obdobje naslednjih petih let. Program del je bil oblikovan na osnovi potreb, ki so jih krajanji izrazili na predhodnih sestankih, "va-

skih skupnostih", potrjen na zboru krajanov, 8. decembra pa izglasovan na referendumu. Program del, ki naj bi bil sofinanciran s sredstvi samoprispevka, je bil javno objavljen v UL RS št. 62 8.11.1996.

Javno pa so objavljene tudi vse aktivnosti Sveta KS Mokronog vključno s tistimi, ki so vezane na uresničevanje programa. V KS Mokronog namreč izhaja lično urejeno informativno glasilo z imenom Mokronožar, ki ga redno prejema vsa gospodinjstva mokronoške KS in tudi avtor članka z naslovom "Mokronožani niso dovolj obveščeni". V Mokronožarju so objavljeni vsi sklepi sej Sveta KS. Objavljena so poročila o realizaciji programa del, dosežki pa tudi težave, s katerimi se Svet srečuje. Če bi g. Peter Kolenc prebiral Mokronožarja, se osebno oglašil v pisarni krajevne skupnosti ali pa se morda celo udeležil katere od sej Sveta, saj so te javne, bi znal ločiti hruške od jabolk. Tako morda ne bi mešal izgradnje pločnikov in javne razsvetljave z odprtjem ceste Za zidom, "spalnim naseljem", Marijinim studencem, kjer je menda že v Kraljevini Jugoslaviji tedanji lastnik načrtoval izgradnjo kopališkega bazena, postavitvijo bančnega avtomata, ustanovitvijo občine Mokronog itd.

Gospod Peter Kolenc v članku prosi za jasno obrazložitev, zakaj ti programi še niso realizirani. Svet KS mu je po tej poti dolžan pojasniti, da od prej naštetega razen razsvetljave in pločnikov program del ne zajema prav ničesar. Kar se tiče pločnikov, pa je vredno povedati, da bodo v prihodnjem letu urejeni ob predvideni krajevni in lokalni cesti brez obljubljenega sodelovanja g. Kolenc. Povabilo k sodelovanju je namreč sprejel z navdušenjem, vendar samo to!

Glede namenske porabe sredstev, zbranih iz samoprispevka, pa "civilni družbi Mokronog", kot gospod Peter Kolenc sam sebe imenuje, sporočamo, da so do sedaj vsa sredstva samoprispevka porabljena samo in izključno namensko. Poročilo o zaključnem računu (pregled opravljenih del in porabljenih sredstev) pa je vsako leto objavljeno v poveljni številki Mokronožarja. Tistim, ki to prezrejo, smo in bomo z vsemi podatki, ki se tičejo poslovanja in gospodarjenja s sredstvi KS, postregli vedno, kadar bodo ob obisku na sedežu krajevne skupnosti to želeli.

Za Svet KS Mokronog
ANTON MAVER

Zmanjkalo za prijatelje mladine

Za Zvezo prijateljev mladine Metlika bo v metliškem proračunu prihodnje leto manj denarja

Na izredni seji občinskega sveta občine Metlika dne 8. decembra smo svetnice in svetniki sprejeli predlog proračuna za leto 2000. V njem je za Občinsko zvezo prijateljev mladine, ki skozi vse leto organizira raznovrstne programe, namenjene vsem otrokom v občini, predlagana dotacija le v višini 1.100.000 SIT, kar je za 400.000 tolarjev manj, kot so prejeli v letošnjem letu, ali za ilustracijo: za 400.000 tolarjev manj, kot je predvideno za okrasitev mesta v mesecu decembru. Ker sem bila priča, da tako kot mene tudi večino svetnic in svetnikov bo nizek znesek sredstev za OZPM, sem predlagala amandma, da je dotacija v višini letošnje - torej 1.500.000 SIT. Vsi svetniki iz vrst DeSUS-a, ZLDS in LDS so me podprli (8 glasov), žal pa so proti predlogu glasovali vsi svetniki iz SLS, Liste za Metliko, SKD in SDS (10 glasov), in predlog je bil zavrnjen! Kot pojasnilo naj navedem, da je bilo večina denarnih postavk v predlogu proračuna 2000 povečanih za 6 - 7 % in tako je ostala OZPM ena izmed redkih, ki so ji bila dodeljena (celo za 27 %) manjša sredstva od leta 1999. Žal se je to zgodilo ravno organizaciji, ki opravi v občini največ prostovoljnega dela za otroke in katere člani so poleg odraslih prostovoljcev tudi številni šolarji, dijaki in študentje in od katere pomagajo programe s svojimi prispevki uresničevati vse večje število sponzorjev. Vsi ti so pravi prijatelji mladine, ki jim je resnično mar za naše otroke, tu na "jugu" Slovenije za marsikaj prikrajšane, to so ljudje, ki se zavedajo, da samo mi sami, občanke in občani, lahko veliko storimo za lažje in prijaznejše življenje in sožitje in da tega ne bo naredil nihče namesto nas.

Programi te organizacije so namenjeni vsem otrokom ne glede na poreklo, saj je OZPM neustrankar-

Novinarji pa nič

Ravnateljica podružnične šole gospi Piflarjeva je zjutraj opazila, da je sneg, ki je padal vso noč, zamelel šolsko streho in da ta pušča. Ko ji je hišnik prišel povedat, da zamaka v prvem razredu in da bo vrag vzel parket, se je spomnila, da šola nima denarja. Pa še na to, da skrbi za investicijsko vzdrževanje občine, ki je tudi ustanoviteljica vzgojno-izobraževalne ustanove. Sedla je v avto in vidno zaskrbljena odbrzela v mesto naravnost h gospodu županu, ki je bil kot vedno zaposlen do vrata in čez, zato je s Piflarjevo opravil kar na hodniku. V razkošni pisarni so ga namreč čakali lovci njegovega lovškega revirja, da bi se dogovorili za nedeljsko hajkanje za divjadjo.

"Če mislite, da vam bom streho popravil jaz, se zelo motite," ji je razbil sen o prelivu proračunskega denarja z občinskega tekočega računa na šolskega. Navrgel ji je še, naj pokliče novinarja, kot je to storila ob stoletnici šole, ko je na slovesnost povabila vse, le na občinske veljake z njim na čelu je pozabila. Sedma sila je res v velikem številu prišla v šolo. Ko je Piflarjeva zbranim novinarjem povedala, čemu jih je povabila, so ostali odprti ust.

"Mi znamo pisati," je hitel pojasniti Franc, prvo pero Zapozelega glasu, "prav nič pa se ne spoznamo na popravilo streh."

Čez nekaj dni je v prvem razredu voda privzdignila parket.

TONI GAŠPERIČ

ŠTIRI PRIZNANJA NA DOB

DOB PRI MIRNI - Minister za pravosodje Tomaž Marušič je v torek, 14. decembra, podelil priznanja 13 najzaslužnejšim delavcem, ki so se z dolgoletnim uspešnim delom ali s posameznimi dejanji še posebej izkazali na področju izvrševanja kazenskih sankcij. Med njimi so priznanja prejeli tudi delavci Zavoda za prestopanje kazni zapora Dob: pooblaščen uradni osebi Alojz Hočevar in Andrej Tratar, pedagoginja Vanda Gorenjc in vodja 2. oddelka Ivan Kramer.

sko organizacija. V njej so kot redkokje vključeni tudi mlade članice in člani, ki aktivno sodelujejo pri pripravah in izvajanju programov. Ob tem se učijo prijetno in koristno izrabljati svoj prosti čas, in kar je najpomembnejše - razvijajo prijateljske medsebojne odnose. Župan, svetnice in svetniki v občinskem svetu bi se morali tega še posebej zavedati in delovati (beri glasovati) tako, da bi podpirali programe za otroke, dajali še nove predloge in ideje in iskali možnosti za uresničevanje in širjenje dela za otroke, ne pa se truditi, da se celo že utečene dejavnosti OZPM Metlika zmanjšujejo.

MINKA KOČEVAR

Kaj je z Agendo 21 v Novem mestu?

Nujnost spremembe načina življenja svetovne družbe

Vse več držav, regij, mest po svetu je že pripravilo oz. pripravlja tako imenovano Agendo 21, programe za omogočanje trajnostnega razvoja. Še najbolj so v tem pogledu dejavne skandinavske države ter Kanada. Ideja o trajnostnem razvoju je že stara, v novi preobleki in določene definiranosti pa stopa v zavest obstoječe človeške družbe nekako po obdobju svetovne energetske krize. Pretirano izkoriščanje neobnovljivih oz. težko obnovljivih energijskih virov, soočenje z entropijo, splošna degradacija človekovega življenjskega okolja in temu podobno, nas je pripeljalo v strah pred koncem lastne eksistence, v tesnobo in do nje iztrežnitve, nakazala se je nujnost spremembe življenjskega načina svetovne družbe. Svet je zatorej vsaj v besedah zaključil svojo pot odmi-

Proti spolnemu nadlegovanju

S strokovnega srečanja medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v Ljubljani

Na nedavnem strokovnem srečanju Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana, ki je bilo posvečeno temi nasilja in spolnega nadlegovanja na delovnem mestu, so ob spoznanju, da je nasilje in spolno nadlegovanje nad medicinskimi sestrami in zdravstvenimi tehnikami vse bolj očitno, zaključili, da je treba o teh pojavih glasno spregovoriti in opozarjati nanje. Uveljaviti je treba ukrepe, ki bi te pojave lahko preprečili, in ukrepe za ravnanje, če do teh pojavov že pride.

V skladu s Pravili ravnanja Evropske komisije za ukrepanje proti spolnemu nadlegovanju, ki so nastala v skladu z Resolucijo Ministrskega sveta o varovanju dostojanstva žensk in moških na delovnem mestu, so za preprečevanje teh pojavov dali nekaj predlogov: Sindikatu delavcev v zdravstveni negi Slovenije so predlagali, naj ustanovi institut ombudsmana, ki bo zagotavljal dokumentiranje, pravno zaščito in javni

O tem, kako so poskrbeli za nas v Vili Rakar

S sodelavci smo se odločili, da se bomo poslovlili od leta v gostišču, ki je na dobrem glasu - v Vili Rakar. Družba šestih nas je začela v dobrem razpoloženju in se pustila sreči. Bilo je vse lepo in prav, dokler se nismo odločili, da bi zaplesali. Že po prvi glasbi je glasbenik prenehal igrati in povedal v mikrofon, naj tisti, ki nismo od te družbe, zapustimo plesni prostor.

Vzelo nam je sapa, a smo odšli k svoji mizi in zahtevali vodjo gostišča, ki se je delal, kot da se ga to ne tiče, čeprav so nam pred tednom dni obljubili večerjo in živo glasbo. Organizatorica zabave v drugi sobi nam je razložila, da je njihova družba (100 ljudi) naročila ansambel zase in ga tudi plačala. Skupina se nam je opravičila in nas povabila na plesišče.

Razumeli smo jih, še vedno pa nismo vedeli, kje je tista glasba, ki so jo obljubili nam. Tako je našo družbo že minil apetit do hrane, pijače in plesa v Vili Rakar. Okrog 22.30 smo se odpravili v zdravilišče Dolenjske Toplice, kjer je igral ansambel in so nas lepo sprejeli, tako da smo plesali do jutranjih ur.

Razočarani gostje (ime in naslov v uredništvu)

RAZOČARAN NAD POLICISTI

Zanima me, kakšna pooblastila imajo slovenski policisti. Zgodilo se je 27. novembra letos okrog 17. ure na Kajuhovi 8 v Sevnici. Zaradi družinskega spora so prišli trije policisti. Ne da bi slutili, sem odprl vrata. Takoj so me zgrabili, butali ob zid in na tla ter se nato vsi trije s kolenski spravi name. Eden od njih me je držal za usta, da ne bi kričal in bi ljudje slišali. Naj še omenim, da sem tistega dne imel zaradi zloma gips do kolen. Sprašujem vas, ali se kaj takega lahko dogaja v demokratični državi Slovenija?

JOŽEF GRILC
Sevnica

vpliv; vodstvom zdravstvenih zavodov, naj sprejmejo pravila obnašanja zaposlenih ter postopke ravnanja ob takih primerih in zaščitijo prijavitelja. Zbornici zdravstvene nege Slovenije - Zvezi društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije, naj izvaja akcije preventivnega delovanja ter usposabljanja; in pa regionalnim društvom medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov, naj v svoje aktivnosti vključijo usposabljanje članic in članov za ravnanje v primerih, ko so žrtve nasilja ali spolnega nadlegovanja.

Poudarili so tudi, da je treba v izobraževalne programe vseh zdravstvenih šol, od srednjih do fakultet, vključiti vsebine s preventivno tematiko proti nasilju in spolnemu nadlegovanju.

16 VOZILO PIJANIH

KRŠKO - V okviru poostregega nadzora prometa v akciji Promil so krški policisti v soboto, 11. decembra, ustavili 175 voznikov motornih vozil. Od 72 jih je kar 16 vozilo pod vplivom alkohola, dva sta preizkus odklonila. Najvišja stopnja alkoholiziranosti je znašala 2,23 promila pri vozniku na območju krške občine, sicer pa je kar pri šestih voznikih bila nad 1,6 g/kg.

Lovci preprečili odstrel medvedov

Do dokončne odločbe sodišča

Lovska zveza Slovenije je preko svojega pooblaščenca, odvetniške pisarne Miro Senica & odvetniki, na Upravnem sodišču Republike Slovenije začela preprečevanje uveljavljanja odločbe Ministrstva za kmetijstvo, ki dovoljuje odstrel medvedov. Tako je Lovska zveza Slovenije do končne odločbe sodišča glede vlozene tožbe preprečila po njenem mnenju prevelik odstrel medvedov.

Lovska zveza Slovenije meni, da je s tem storila še en pomemben korak k varovanju medvedov. Izvajanje odločbe bi namreč lahko imele škodljive posledice za populacijo medveda na celotnem območju Republike Slovenije. Prepričani smo, da bo tudi sodba sodišča potrdila, da bi z izvajanjem odločbe Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano lahko škodovali naravnemu ravnotežju.

Lovska zveza Slovenije se zaveda, da je potrebno v vsakoletnem odstrelom uravnavati trenutno dokaj stabilno populacijo medveda. Vendar pa mora odločitev o odstrelu medvedov temeljiti na mnenjih strokovnjakov, ki medveda in njegove navade dobro poznajo. Upoštevati je tudi treba rezultate raziskav o življenju medvedov, ki so bile v Sloveniji opravljene v zadnjih desetih letih. Odstrel 70 medvedov, kot ga je odredilo Ministrstvo za kmetijstvo, bi po mnenjih mnogih strokovnjakov pretirano posegel v populacijo medveda v Sloveniji.

MILAN JENČIČ
predsednik izvršnega odbora
Lovske zveze Slovenije

• Kar ne boli, ni življenje, kar ne mine, ni sreča. (Ivo Andrič)

Po 20 letih nova dializa

Srečanje Društva kroničnih ledvičnih bolnikov Dolenjske - Opozorili na prostorsko stisko in nehumano nočno dializo

NOVO MESTO - 7. novembra pred dvajsetimi leti je v prenovljenih kletnih prostorih Pljučnega oddelka novomeške bolnišnice začel delovati odsek za hemodializo. Začeli so s štirimi dializnimi mesti, v dializiranje pa so prevzeli bolnike iz Bele krajine in širše Dolenjske, ki so se pred tem dvakrat tedensko vozili na dializo v Ljubljano. Kljub temu da so kasneje število dializnih mest povečali, je število bolnikov naraščalo hitreje in tako so že od leta 1983 prisiljeni dializirati tudi ponoči.

Na začetke dializiranja v Novem mestu in na težave, s katerimi se srečujejo, je na prijetnem sobotnem srečanju Društva kroničnih ledvičnih bolnikov Dolenjske v gostišču Na prepihu na Gornji Težki Vodi opozorila dr. Sonja Cimerman Steklasa, ki dializni odsek prizadevno in zagnano vodi

že od samega začetka. Bolniki in zdravstveno osebje že dalj časa opozarjajo, da delajo v neustreznih in premajhnih prostorih, predvsem pa na nehumano in za bolnike kot tudi svoje obremenjujočo nočno dializo. Direktorica novomeške bolnišnice Mira Retelj je okrog 150 ledvičnih bolnikov, ki so se udeležili srečanja, povedala spodbudno novico, da se pripravljajo na ureditev novega dializnega centra z 18 do 20 dializnimi mesti na 760 m² površine. V ta namen so imenovali poseben projektni svet, v katerega so povabili številne vplivne ljudi, da bi skupaj z njimi zbrali denar za novo dializo. Z deli naj bi začeli spomladi aprila, končana pa naj bi bila do konca septembra. V novih prostorih naj bi se našel prostor tudi za delovanje društva.

J. D.

S SREČANJA - Omenjeni jubilej je Društvo kroničnih ledvičnih bolnikov Dolenjske obeležilo minulo soboto na Gornji Težki Vodi s prednovoletnim srečanjem. Ob tej priložnosti se je društvo zahvalilo tudi dr. Sonji Cimerman Steklasi, dolgoletni vodji dializnega oddelka, na fotografiji poleg Tonija Gašperiča, ki je povezoval program, od spomladi pa je tudi član društva. Za zabavo so brezplačno poskrbele Vesele Stajerke, slavnostno torto pa so jim podarile Grajske pekarnice iz Žužemberka. (Foto: J. D.)

INVALIDI SILVESTROVALI NA GRMU - Na predzadnjem silvestrovanju v tem tisočletju se je v telovadnici osnovne šole Grm zbralo več kot 150 članov društva invalidov Novo mesto. Večer jim je popestrila folklorna skupina Kres, za zabavo in ples je poskrbel trio Breza, za presenečenje pa s svojim obiskom tudi dedek Mraz.

SPOMNILI SO SE USTANOVITELJEV - Območna Obrtna zbornica Novo mesto je v ponedeljek, 13. decembra, v gostišču na Bregu pripravila sprejem za ustanovitelje Obrtnega združenja za Dolenjsko oziroma njegovega naslednika Območne obrtne zbornice Novo mesto. Združenje je bilo ustanovljeno pred tridesetimi leti ravno tako na Bregu, in sicer 27. februarja 1969. Srečanja so se udeležili: Jože Črtalič, Ivan Bobič, Matija Wachter, Andrej Peric, Roman Doljak, Vinko Novak, Anton Merlin in Miro Vavžik. Na sliki: osmerica od sedemnajstih podpisnikov ustanovne listine pred tridesetimi leti (Foto: S. D.)

MOST MED GENERACIJAMA - Na pobudo ge. Milene Matoh, stanovalke Doma starejših občanov Novo mesto, so stanovalce našega doma obiskali otroci dveh skupin iz VVO Kekec in Ostržek. Skupaj s stanovalci so zapeli in izdelovali novoletne okraske, s katerimi bodo okrasili novoletno jelko, ob zaključku pa jih je lahko vsak izmed otrok nekaj odnesel tudi s seboj. Gospa Matoh jim je napisala kratko pesem, ki je namenjena bližajočim se praznikom. Otroci se je bodo v vrtcu naučili. Navdušenje je bilo obojestransko in sklenili smo, da se srečamo tudi drugo leto. (Barbara Čutuk, delovna terapevka Doma starejših občanov Novo mesto)

ZVESTOBA TABORNIŠTVU

NOVO MESTO - Leto je naokoli in novomeški taborniki so 10. decembra pripravili v sejni sobi zavajovalnice Tilia redni občni zbor. Vodil ga je starešina Andrej Kotnik, poročilo o delu v preteklem letu pa je podal načelnik Jure Habjančič. Tako je v letošnjem letu 240 članov imelo več krajsih in daljših izletov, letni tabor v Zelebeju ob Kolpi in zimovanje na Resi. V Portovalu so začeli z urejanjem hišice, ki so jim jo podarili gozdarji, udeleževali so se tečajev taboriške Gozdne šole v Bohinju, mlajše člane so peljali na Skomarje pod Roglo, pripravili so piknik s starši in še marsikaj. Ne petkovem zboru so najdelavnejši članom rodu podelili precej bronastih in srebrnih znakov Zveze tabornikov Slovenije, pa priznanj in spominskih značk za 10, 20 in 40 let zvestega dela v organizaciji. Srečanje so popestrili taborniki iz Mengša, Kuteževega pri Ilirski Bistrici, Trebnjega ter iz pobratenege Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice. Za konec so si ogledali še predavanje o diapozitivu, ko je v januarju 16 novomeških tabornikov obiskalo Jamboree, mednarodno srečanje skavtov vsega sveta v Čilu.

M. G.

RAZGRAJALA IN GROZILA

TREBNJE - 11. decembra zvečer so policisti do iztreznitve pridržali vinjenega 37-letnega F. S. iz okolice Trebnjega, ker je doma razgrajal in se pretepel. Podobno se je 12. decembra zgodilo tudi vinjenemu 32-letnemu S. B. iz okolice Trebnjega, ker je doma razgrajal in grozil, da bo ljudi pobil in razstrelil hišo. Oba se bosta morala zagovarjati pred sodnikom za prekrške.

ZAHVALA

Vsem, ki so karkoli pomagali pri organizaciji in predstavitvi zbirke pesmi "Dolenjska zemlja" na predmikulazev večer: nastopajočim, ki so obogatili program, donatorjem za moralno in materialno pomoč, zlasti pa krajanom, ki so napolnili dvorano, svojim prijateljem in sorodnikom ter medijem, se lepo zahvaljujem.

JOŽE GRGOVIČ
Gorenja Brezovica pri Šentjerneju

Praznik v znamenju Frana Jakliča

Dobrepoljci slavili občinski praznik v spomin na pisatelja Frana Jakliča s ponatisom njegove knjige Vaška pravda

DOBREPOLJE - Osrednja svečanost ob letošnjem prazniku občine Dobrepolje je bila 4. decembra. Na njej so predstavili Jakličovo ponatis "Vaške pravde", ki je izšla pri Mohorjevi družbi, spremeno besedo je zanj napisal dr. Milček Komelj, ilustrirana pa je z reprodukcijami del dobrepoljskega slikarja Franceta Kralja. Na svečanosti, ki je bila v Jakličevem domu na Vidmu, je knjigo predstavil profesor Milan Suštar. V

V SENCI OSVETLJENIH

Duška Vlašič

Nastopilo je prednovoletno vzdušje. Društvo prijateljev mladine pripravlja prihod dedka Mrza. Za to je potrebno marsikaj: darila, priložnostni program, lučke... Skratka, pripraviti in izdelati je treba sceno, se pravi: okrasiti bo treba prizorišče. Za zamisel bodo zaprosili likovno učiteljico Duško Vlašič, ki bo potem s skupino osnovnošolskih otrok izdelala vse potrebno.

Dedek Mraz s spremstvom bo prišel v praznično okrašeno okolje, da bodo otrokom sijale oči. Tako je bilo že vrsto let, gotovo letos ne bo nič drugače. Prvič zato ne, ker ob takih priložnostih Duška Vlašič ne zna reči ne, in drugič zato, ker v Metliki le ni toliko likovnih pedagogov, ki bi imeli tudi smisel za postavljanje scen. Pa ne samo smisel, temveč tudi voljo in pripravljenost narediti kaj v veselje otrok in njihovih staršev. Le-ti znajo biti še kako kritični in največkrat težko zadovoljni, čeprav morda vedo, da je treba včasih narediti kaj domala iz nič. Glede tega je Duška Vlašič prava mojstrica: njena prizorišča so okrašena s poceni, a učinkovitimi materiali.

TONI GAŠPERIČ

KOSTELCI ZA TURISTIČNO ZVEZO

KOSTEL - Na območju zahodne Dolenjske deluje več medobčinskih in drugih zvez: gasilska, lovska, ribiška, športna itd. Kostelci predlagajo, naj bi ustanovili za območje zahodne Dolenjske še turistično zvezo, ki bi usklajevala delo turističnih društev na tem območju. Vse občine dajejo namreč vedno večji poudarek razvoju turizma, ki pred desetletjem in več zaradi zaprtega območja Kočevske sploh ni bil zaželen. Po zvozi je čutili vedno večjo potrebo tudi zaradi izobraževanja turističnih kadrov, predvsem turističnih vodnikov.

PREDNOVOLETNO SREČANJE NAŠIH NAROČNIKOV - V soboto se je več kot sto naših naročnikov v organizaciji Dolenjskega lista in Turistične agencije Mana odpravilo na letošnji tradicionalni izlet in prednovoletno srečanje. Letos smo ga pripravili v gostini Storojve v Šentvidu pri Stični. Spontano zabavo s prihodom dedka Mrza in obdaritvijo sta držala pokonci harmonikarja Dejan Hribar in Marko Rifelj, ki sta nas zabavala že na lanskoletnem srečanju in si tako prislužila naslov dua Dolenjskega lista. Na sliki zgoraj: zdravica prihajajočemu novemu letu, spodaj: Dejan Hribar in Marko Rifelj. (Foto: Majda Luzar)

SREČANJE KUPCEV TERMOTEHNIKE - Novomeška firma Termoteknika je letos že osmič po vrsti pripravila prednovoletno srečanje s svojimi večjimi pogodbenimi kupci iz Dolenjske, Bele krajine, Posavja in Ljubljane, ki se ga je v prostorih Kmetijske šole Grm na Bajnofu udeležilo okoli 90 kupcev. V izobraževalnem delu so pomembnejši domači in tuji dobavitelji predstavili novosti na področju instalacij. V družabnem delu pa jim je zapel šentjernejski Vinogradniški oktet, član okteta, Jože Simončič, sicer vodja gospodarstva kartuzije Pletanje, pa je pripravil pokušnjo izvrstnih pleterskih vin. (Foto: A. B.)

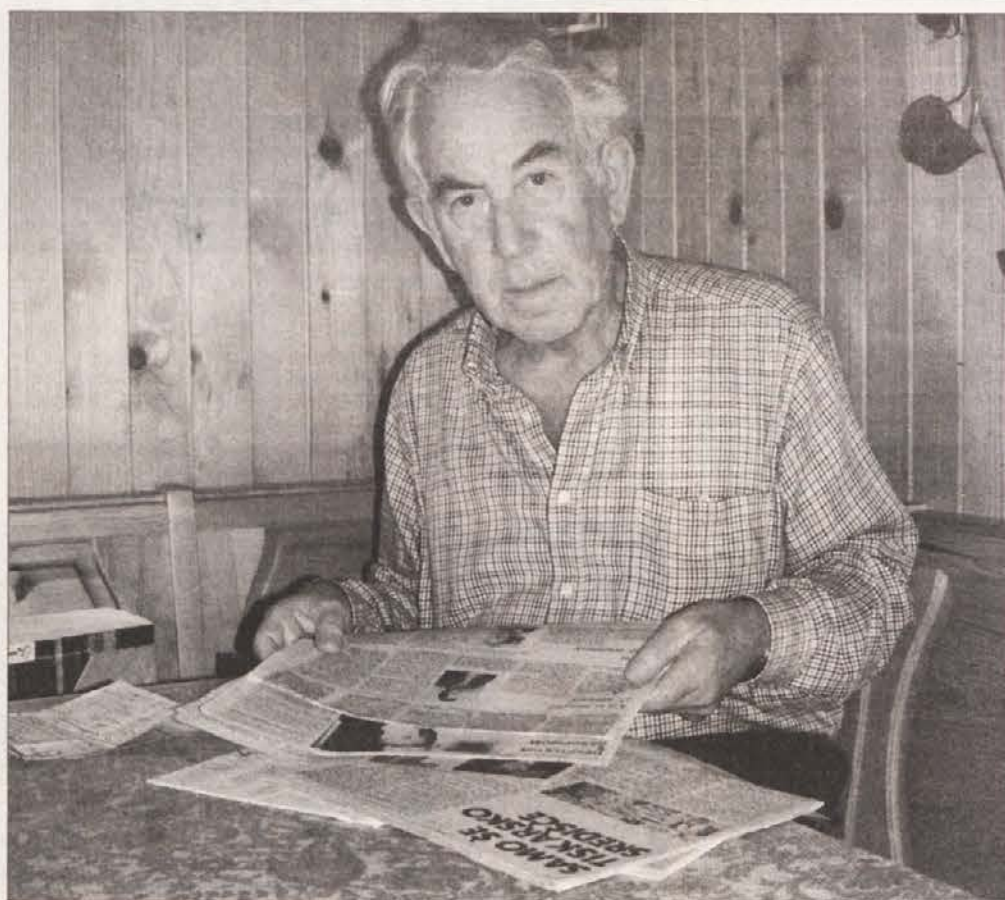
DOGODEK LETA - Posadka Radia Slovenija je s svojo stojnico valovskega dogodka leta v nedeljo obiskala Posavje in Dolenjsko. Dopoldne so sta se valovca Mirko Štular in Barbara Kužnik mudila v Brezicah, opoldne v Šentjerneju, popoldne pa na novomeškem Glavnem trgu. Med pogovorom z gosti, ki so pripovedovali o najpomembnejših dogodkih iztekajočega se leta, se jima je z mikrofonom v roki pridružil novomeški dopisnik Radia Slovenija Jože Žura, kar dobro pa Novo mesto pozna tudi Mirko, saj je prav tako Novomeščan. Na sliki: radijci med pogovorom z novomeškimi srednješolko Iko Jazbinšek, ki je letos izpeljala humanitarno kolesarsko prireditev za Varo hišo, in njenima sodelavcema Martinom in Mojco. (Foto: I. V.)

ZBRALI SO SE UPOKOJENI OBRTNIKI - V sredo, 8. decembra, je Območna obrtna zbornica Novo mesto pripravila sprejem za svoje nekdane sodelavce - upokojene na Prepihu. V sekciji obrtnikov je na območju šestih občin vključenih 240 upokojenih obrtnikov, od tega se jih je kar osemdeset udeležilo prijetnega novoletnega srečanja, ki so ga posvetili tudi tridesetletnici ustanovitve Območne obrtne zbornice Novo mesto. Na sliki: udeleženci srečanja, ki jih je pozdravil tudi predsednik Ivan Krajnc, so bili s pogostitvijo in sprejemom zelo zadovoljni (Foto: S. D.)

TURBINA - V Brestanico je prispela tudi druga turbina za Termoelektrarno Brestanica. Potem ko so jo pred dnevi s transporterjem pripeljali blizu elektrarne, od koder je fotografija, so za včeraj napovedali premestitev z manjšo prikolico v elektrarno in postavljanje s hidravličnimi dvigali na temelji. Turbina je še zadnji velik tovor opreme, ki jo bodo v naslednjih mesecih vgradili v brestaniški elektroenergetski objekt. V elektrarni bodo gradbena dela, povezana s posodobitvijo, končali do konca leta. Po montaži naprav, ki bo sledila, bo Termoelektrarna Brestanica začela poskusno obratovati že sredi prihodnjega leta. (Foto: M. L.)

NAŠE KORENINE

Strojepisje mu je rešilo življenje

Mauthausen. Taborišče je imelo svoj ritim. Ta ritim pa ni bil naravnani za življenje, ampak za smrt. Vsak interniranec je dobil svojo številko. Tone je dobil kovinsko tablico, na kateri je pisalo 1364. "Do konca življenja bo ta številka zabita na dno možganov," pravi še sedaj in jo zdrdra. V nemščini.

Potem je sledilo razvrščanje in čakanje. Končno so pred vsako dolgo vrsto prinesli mizico in pisalni stroj. "Kdo zna nemško in strojepis?" so vprašali. Tudi Tone se je javil. Že v trgovski šoli je odlično tipkal. Tudi nemščino je dobro obvladal. Sedli so za pisalne stroje in popisovanje se je začelo. Medtem ko je zapisoval podatke v formular, je Tone gledal sobesednika. Nemški stražar ga je nadrl in iztrgal list iz pisalnega stroja. A kako se je začudil, ko je videl, da je list pravilno popisan. O slepem desetprstnem tipkanju, ki ga je Tone v celoti obvladal, se mu še sanjalo ni.

Po nekaj tednih, ko so v taboriščni pisarni potrebovali novega strojepisca, so ga ponovno poklicali na preizkus. Tokrat naj bi o sprejetju odločil esesovski oficir. Visok in suh kot smrt se je postavil za fantom in ga motril. Tone je prebral tekst, si ga zapomnil in njegovi prsti so zaplesali po tipkovnici. Esesovec je slišal ropotanje stroja in videl fanta, ki je strmel nekam v prazno. Mislil je, da se Tone norčuje, pa ga je udaril za tilnik, da ga je kar odneslo s stola. A Tone se je zavrnil in pomolil esesovcu papir. "Prepisano je," je dejal. Okoli stoječi so zadržali dih. Vsakdo, ki si je upal nagovoriti Nemca, ne da bi ga ta kaj vprašal, je bil strogo kaznovan. A zgodilo se je nekaj nenavadnega. Oficir je nekaj časa strmel v tekst, ki je bil brezhibno napisan, potem pa dejal vodji pisarne: "Vzemite ga!"

Tone je ostal v taboriščni pisarni. Pisal je najmanj osem ur na dan, včasih tudi dvanajst in več ur hkrati. Največkrat je pisal sezname umrlih. Včasih po nekaj deset pa tudi sto in več imen na dan. Pisarniško delo ga je obvarovalo marsikaterih nevarnosti. Saj je moral kljub temu še ure in ure stati skupaj z drugimi: na dežju, na snegu, na mrazu, da sta mu veter in mraz strojila kožo. A tako je lažje zdržal kot pa njegovi sotrpini, ki so bili ob težkem delu še šikanirani in pogosto tepeni. Ko je potekla šestmesečna policijska kazen, ki jim jo je določil okupator v Mariboru, so jih po skupinah začeli vračati domov. Vendar še zdaleč ne vse. 23. avgusta 1941 so jih iz Slovenije odpeljali 251. Dobra tretjina se jih nikoli več ni vrnila.

Tone Gošnik se je vrnil živ v svoje rodno Celje. Tu se je v začetku dvajsetih let kot prvi v vrsti šestih otrok rodil soboslikarskemu in pleskar-skemu mojstru Antonu, ki je prišel iz Slovenskih Konjic, in materi Mariji, doma iz Srednje vasi v Bohinju. V Celju je končal meščansko in trgovsko šolo. Ko so Nemci zasedli Štajersko, je že delal kot knjigovodja in korespondent. Fant je bil že dolgo aktiven skavt in se z nemško okupacijo ni zlepa sprijaznil. Kmalu je začel delovati v odporu. Nemcem je organizacija prišla na nos in so jo razbili. Dva Toneova prijatelja so ustrelili, večino pa odpeljali v Mauthausen. Tudi njega. Doživetja v taborišču je Tone Gošnik popisal v zgodbi z naslovom Nismo bili poslednji, ki je oktobra in novembra 1993 kot podlistek izhajala v časopisu Delo. Spomladi dvainštiridesetega je bil Tone torej spet doma. A le do konca jeseni. Decembra so ga Nemci prisilno mobilizirali. Določili so ga za mornarico in poslali na Dansko, kjer so ga z ost-

rim urjenjem usposobili. Tako je postal vojak nemške obalne artilerije. Oktobra 1943 so ga poslali v Grčijo na otok Kefalonija. To je največji otok v Jonskem morju. Najprej so ga okupirali Italijani, po italijanski kapitulaciji pa so Nemci pometli s svojimi bivšimi zavezniki in vzpostavili svojo oblast. Nekaj italijanskih vojakov je na otoku ostalo v ujetništvu. Nemci so jih uporabili za delovno silo.

Sem so kot vojaka 617. nemške mornariške obalne artilerije poslali Toneta. Mir na tem grškem otoku je le kdaj pa kdaj zmotila skupina angleških bombnikov, ki je prečkala nebo nad njim. Tedaj so se oglasili zaplenjeni italijanski protiletalski topovi. Sicer pa je vladalo zatišje. Tone med vojaki ni imel slovenske družbe, postal pa je pozoren na nekaj italijanskih ujetnikov, ki so se pogosto sestajali in nekaj šušljali med seboj. Bili so slovenski Primorci. Ker niso bili zanesljivi vojaki, jih je Mussolini s kazenskim bataljonom poslal na ta otok. Seznanil se je z njimi, spoznal pa je tudi nekaj domačinov, ki so bili povezani z odporom. V njem je doživel načrt, kako pobegniti iz nemške vojske. Ko se je ta začela umikati na sever, je nastopil pravi trenutek. Nekemu nemškemu vojaku je smuknil pištolo in si z njo pri grškem zaupniku kupil civilno obleko in skrivališče. Medtem ko so nemški vojaki zapuščali otok, je on že ždel v podzemni jami sredi nekega vinograda.

Zdaj je bil svoboden. Pridružil se je Slovencem med italijanskimi ujetniki in sestavili so četo Primorje. Zbralo se jih je 56. Kot prištabna četa Jonskega odreda 7. brigade ELAS so postali enota grških partizanov. Tone Gošnik in njen komandant Srečko Likar sta leta 1984 popisala boje in avanture te čete v knjigi Boj pod Olimpom, zato povejmo le, da je četa po napornem in nevarnem pešačenju čez Albanske gore marca 1945 prispela v Skopje. Razvila se je v Prvi samostojni slovenski bataljon in postala zbirna baza za Slovence, ki jih je usoda zanesla v jugovzhodni del Evrope. Do junija 1945 se jih je nabralo 480 in premeščeni so bili v Ljubljano. Bili so dobro izurjeni, disciplinirani in opremljeni, vendar so preveč izstopali, zato so bili kmalu po prihodu v Slovenijo razpuščeni.

Prva služba, ki jo je poveljniška oblast dodelila Tonetu Gošniku, ga je pripeljala na okolišni odobor v Novo mesto. Tako je Dolenjska poslej postala njegova usoda. Pa še nekaj ga je tisti čas usodno zaznamovalo. Že takrat je pričel dopisovati v časopise. Najprej za Ljudsko pravico, pri kateri je januarja 1949 postal poklicni novinar in vodja pokrajinskega dopisništva za Dolenjsko. Konec istega leta se je porodila zamisel, da bi tudi tu izdajali svoj časopis. Januarja ali v začetku februarja 1950 so staknili glave njegov prvi urednik Jože Zamljen, Peter Romanič, Gustelj Burger, profesor Janez Kasesnik in on. Tuhtali so, kako naj bo novorojenček ime. Obveljal je Kasesnikov predlog in tako smo dobili Dolenjski list.

Kot se za dolenjski časopis spodobi, je potem njegov urednik zbral rokopise in s pletenko domačega v Ljubljani podmazal tiskarje, da so se za stroji hitreje obrnili. Leto dni zatem je postal urednik Tone Gošnik in pod njegovim vodstvom je časopis zacvetel. Časopis se je vedno živo spopadal z domačo tematiko, za usodo njegovega urednika, za Mauthausen, Dansko, Grčijo, Albanijo in Makedonijo pa je vedel le malokdo.

TONE JAKŠE

OB 55. OBLETNICI

Prvi avstrijski partizanski bataljon

24. novembra 1944 je bil v belokranjski vasi Tribuč z odlokom Glavnega štaba NOV in POS in s podpisom Jake Avšiča in Borisa Kidriča skromno, a svečano ustanovljen prvi avstrijski partizanski bataljon v sestavi slovenske partizanske vojske. Avstrijski partizani in gostje so ob ustanovitvi ponosno pozdravili avstrijsko in slovensko zastavo, pred katerima so prisegli skupno s slovenskimi partizani boj proti nacifašizmu in njegovim pomagačem.

Ustanovitvi v Tribučah so prisostvovali: v imenu GŠ NOV in POS general Jaka Avšič in major Ante Novak, od Avstrijcev pa predstavnika CK KP Avstrije Fridl Fürnberg in Franz Hohen, ki je bil prvi pozdravil. Po pozdravu namestnika Glavnega štaba NOV in POS generala Jake Avšiča so borci prisegli. Gostoljubni domačini Belokranjci so vse udeležence skromno pogostili.

Ob ustanovitvi se je v obeh bataljonih zbralo okrog 120 borcev, 20 se jih je z letalom pripeljalo iz Moskve. Iz seznama borcev bataljona je razvidno, da se je od ustanovitve 24.11.1944 do 26. maja 1945, ob prihodu v Feldbach v Avstriji v bataljonu borilo 159 borcev. Med njimi je bilo 7 Slovencev, ki so vsi znali nemško.

Ob ustanovitvi so štab bataljona sestavljali v bojih preizkušeni borci. Za komandanta je bil imenovan Max Bair, komisar pa je postal Roman Fuchsel, oba borca španske državljanske vojne (1936-1939). Ranjenega komandanta Baierja je zamenjal novi komandant Leopold Stanzel. V vsako četo bataljona sta bila imenovana za operativna oficirja izkušena prvoborec slovenska partizana, ki sta znala nemško: v prvo četo Boris Butina, doma iz Kočevske, in v drugo Leopold Lesnik-Friedl iz Železne Kaplje na avstrijskem Koroškem.

Polletna bojna pot avstrijskega partizanskega bataljona je bila zelo uspešna in težka. Borci so sodelovali v številnih bojih proti domobrancem in Nemcem in v borbi pokazali izredno hrabrost. Opisal bom le nekaj bolj pomembnih težjih bojov. Po dobri oborožitvi v Tribučah in enotnih uniformah z znakom avstrijske trobojnice na levem rokavu so borci po vajah in urjenju krenili na dolgo, naporno pot od Tribuč do vasi Jama pri Dvoru na Krki, kjer so takoj zasedli bojne položaje, da bi preprečili nemško-domobranci skupini prehod čez Krko, ki je prodirala iz Žužemberka. Niso se uspeli še dobro pripraviti, ko so 19. januarja 1945 doživeli prvi ognjeni krst. Sovražnik je zasedel Dvor na Krki in z juriši prek mostu hotel zasedi partizanske položaje nad Jamo pri Dvoru. Najhuje so napadli domobranci pod poveljstvom nemškega polkovnika Niela. Večkrat so silovito jurišali na most. Mitraljezci in bombaši so z ostalimi borci odbili vse juriše, da sovražnik ni mogel priti čez most na desno stran Krke in pregnati partizane z obrežja Krke.

V noči od 19. na 20. januar se je avstrijski bataljon premaknil v Podhosto pri Dolenjskih Toplicah, kjer je dopoldan 20.1. doživel močan topovski ogenj. Tako sta bila prva ranjena borec Schuc ter operativni oficir bataljona Jože Zalezel.

24. januarja je bil bataljon z ukazom štaba 15. divizije vključen v Cankarjevo brigado kot njen IV. bataljon. V bataljonu je bilo dodeljenih še 5 borcev brigade za tolmače, ki so znali nemško, in tako so se lepo spoprazumevali z drugimi borci Slovenci in s prebivalci, koder so potovali. Mnogi pa so se malo naučili slovensko. Omeniti moram, da je ves bataljon nekaj mesecev bojeval hude boje v Suhi krajini, kjer so

nameravali številčno premočni Nemci in domobranci z obkolitvami in napadi uničiti partizanske enote VII. korpusa, da bi tako imeli proste roke in pozneje tudi pot za umik pred partizanskimi armadami, prodirajočimi z juga. Zato so bili borci dobesedno brez počitka vse dneve v bojih ali zasedah do konca vojne, ko je avstrijski bataljon skupaj s Cankarjevo brigado 9. maja 1945 vkorakal v osvobojeno Ljubljano. Prebivalci Ljubljane so borece viharo in prisrčno pozdravili, jih obsipavali s cvetjem in gostili s pecivom ter drugimi dobrotami. Tudi cigaret in vina ni manjkalo.

A vrnimo se v vojno vihar v Suho krajino, kamor je bataljon vnovič prispel v začetku aprila 1945 (v času, ko sta vzhodna in zahodna Evropa slavili zmago, Francozi, Italijani in drugi narodi pa so obračunavali s kolaboranti) in tisti mesec doživel najhujše boje. Pri Sv. Petru nad Ambrusom se je zgodaj zjutraj spopadel z domobranci, ki so ga že poprej nameravali obkoliti in uničiti. Po srđitem spopadu so se borci umaknili in se pred večerom istega dne zbrali na Viseju. Nekateri borci so pokazali neverjetna junaštva. Bili so primeri, ko ranjena borca nista hotela iti v bolnišnico ter zapustiti svojih borcev na položaju. Za zasluge v boju je komandant bataljona v vasi Klopce izročil odlikovanja štirim borecem in poveljnikom. Štab VII. korpusa pa je bataljon začasno vzel iz sestave Cankarjeve brigade in ga poslal v okolico Novega mesta z nalogo, da okrepi enote 18. divizije NOV, ki so blokirale Novo mesto in preprečevale sovražniku dostop v Belo krajino. V tem času je v bataljonu prišlo 11 novih borcev Avstrijcev.

Iz blokade Novega mesta je avstrijski bataljon krenil proti Kočevju in se zopet priključil Cankarjevi brigadi. Zaradi bojev je bilo snidenje s cankarjevci prisrčno, toda kratko, tako rekoč med pohodom. Borci so 3. maja sodelovali v napadu na Kočevje s celotno 15. divizijo. Držali so položaje in zvezo med Cankarjevo in 12. brigado, ki sta napadali mesto iz smeri Klinja vas-Rudnik. Boji za Kočevje so trajali ves dan 3. maja, v noči na 4. maj pa so partizanske enote vdrle v mesto. Nemci in domobranci so se v varstvu tankov umikali proti Ljubljani. Tako je šel avstrijski bataljon skupaj s Cankarjevo brigado 5. maja prek Male gore in Sv. Ane (tu je bila domobranci postojanka, ki so jo v naletu zavzeli) ter prispel 6. maja pred Grosuplje, ki ga je napadla Cankarjeva brigada in v celonočnem boju sovražnika pregnala proti Ljubljani. V boju za Kočevje so sodelovale tudi druge enote XV. divizije VIII. korpusa NOV in POS.

Čeprav je nacistična Nemčija 7. maja 1945 podpisala brez-pogojno vdajo, ki je začela veljati 8. maja 1945 ob 23. uri, se Nemci in njihovi pomagači domobranci še niso hoteli vdati Titovim partizanom, ampak so

z orožjem hoteli proti Angležem v Avstrijo in Italijo in se hoteli njim predati z orožjem, kar je večini tudi uspelo. Toda kot je znano, so angleški poveljniki v maju in juniju 1945 vse kolaborante vratile matičnim državam.

Druga svetovna vojna se je v Evropi končala na slovenskih tleh 15. maja 1945 s popolnim porazom in vdajo Nemcev ter njihovih do zadnje ure zvestih po narodnosti tujih kolaborantov: ustašev, domobranov, vlašev, četnikov, domobrancev, čarkežev in drugih.

Avstrijski bataljon je odšel v Avstrijo in prišel šele 7. junija 1945 na Dunaj, kjer so bili drugi štirje avstrijski bataljoni prostovoljcev že od 12. maja.

Borci vseh petih bataljonov so se prostovoljno prijavili v varnostne sile takratne začasne avstrijske vlade. Se pravi, da so tudi na Dunaj že s Sovjeti vkorakali drugi štirje avstrijski partizanski bataljoni in ga nekaj časa varovali kot edina oborožena sila Avstrije za vzdrževanje reda in varnosti.

Tako se je v bojih zelo bogata bojna pot avstrijskega partizanskega bataljona končala v Sloveniji 15. maja 1945. Od tega dne so bili avstrijski borci še v raznih krajih Slovenije do 29. maja 1945. V času od 23.5. do 29. maja, ko so bili borci v Ljubnem, so se jim pridružili še Ludwig Weibel, Franz Iro, Ernest Marx, Josef Englerin, Josef Wimmer. V polletnih šestmesečnih bojih je padlo 11 borcev, 20 jih je bilo težje ali lažje ranjenih. Poveljnik NOV in PO Jugoslavije Josip Broz Tito je odlikoval 8 borcev z redom hrabrosti, 18 borcev pa z znakom hrabrosti. Bataljon so sestavljali borci skoraj iz vse Avstrije: Salzburga, Dunaja, Raabe, Graza, Innsbrucka itd. Najstarejši avstrijski partizan v bataljonu je bil Ferdinand Chum, rojen 20. avgusta 1890 v Neubergu, najmlajši pa Hornig Josef, roj. 11. marca 1927 v Völkermarktu Kärnten, star komaj 18 let. Vseh borcev, rojenih med leti 1919 in 1927, je bilo 58. Ostali so bili večina rojeni med leti 1900 in 1918, številni so bili veterani iz prve svetovne vojne.

ZDRAVKO TROHA

Nekateri poglavitni viri:
Metod Mikuž: Pregled NOB v Sloveniji, IV. knjiga, str. 109, 110, 180, 666, 667 in 668.

Lado Ambrožič-Novljan: 15. divizija, str. 319-321, 466-468, 470, 472, 475 in 489. Cankarjeva brigada, str. 721, 725, 740, 742, 745, 757, 761, 770, 781, 782.

Seznam poveljniškega kadra 1. in 2. čete avstrijskega bataljona. Zgodovinski arhiv inštituta za novejšo zgodovino.

Boris Butina: Prvi avstrijski bataljon, Borec 1982, št. 8/9.

Opomba: Boris Butina, znani prvoborec Kočevske, doma iz Morave pri Kočevju, je zelo vestno in kronološko nadrobno opisal avstrijski partizanski bataljon, tudi kot operativni oficir tega bataljona od nastanka od 24.11.1944 do 29. maja, ko je borec pospremil na pot v Avstrijo in se tam od njih poslovil po 6-mesečnem skupnem bojevanju.

PRVI AVSTRIJSKI PARTIZANSKI BATALJON - Komandant bataljona Leopold Stanzel (levo) govori z odlikovanima najmlajšima borecema.

Profil

iskanje in selekcija kadrov

Kardeljeva pl. 1, 1000 Ljubljana

Tel. 061 1653 680, 1684 132

Faks 061 1684 472, 1681 585

home page: <http://www.profil.si>

Partner of AIMS
Associates for International Management Search

PRODAJNI ZASTOPNIK

Naš naročnik, ugledno trgovsko podjetje, uvaja na slovenski trg nov – zelo obetaven prehrambeni proizvod. Zato vabi k sodelovanju mlajše in ambiciozne osebe iz vse Slovenije, ki bi na podjetniški način pristopile k prodaji tega proizvoda.

Pričakujemo, da imajo kandidati najmanj V. stopnjo izobrazbe in nekaj let izkušenj na komercialnem področju. Zaželeno je, da imajo kandidati možnost ali namen delati kot podjetnik. Pri tem bodo dobili vso potrebno pomoč.

Vse kandidate, ki jih zanima nov izziv, vljudno vabimo, da pošljejo svoj življenjepis (CV) v osmih (8) dneh po objavi na naš naslov.

ZA VESELI DECEMBER

Od 3. do 13. decembra so na žiro račun DPM 'Mojca' Novo mesto št. 52100-678-80209 za Veseli december prispevali: Branko Koračin, s.p., Novo mesto, 10 tisoč tolarjev; Bradač, s.p., Novo mesto, 5 tisoč; Osnovna šola Mirna Peč 20 tisoč; Etos Novo mesto, d.o.o., 10 tisoč; Osnovna šola Bršljin 30 tisoč; Monter Novo mesto, d.o.o., 30 tisoč; Krajevna skupnost Mali Slatnik 30 tisoč; PGD Ajdovec 5 tisoč; Feronika, Novo mesto, 5 tisoč; Trac Sentjernej, d.o.o., 10 tisoč; Jožefa Kovarčič, s.p., Sentjernej, 10 tisoč; Hipot - P & EMS, d.o.o., Sentjernej, 20 tisoč; Slavko Kos, s.p., Novo mesto, 5 tisoč; Andrej Avsenik, s.p., Novo mesto, 5 tisoč; Tatjana Sitar, s.p., Novo mesto, 10 tisoč; Sandi Škedelj, s.p., Sentjernej, 5 tisoč; Galerija Kralj, Novo mesto, 10 tisoč; Osnovna šola Otočec 20 tisoč; Krajevna skupnost Regra vas 20 tisoč; Krajevna skupnost Bršljin 10 tisoč; Krajevna skupnost Gotna vas 5 tisoč; RIC Novo mesto 30 tisoč; Krajevna skupnost Bela Cerkev 30 tisoč; SMC Industrijska avtomatika, d.o.o., Žužemberk, 15 tisoč; Splošna bolnišnica Novo mesto 100 tisoč; Mirko Majcen, s.p., Novo mesto, 10 tisoč; Željko, s.p., Novo mesto, 30 tisoč; Optika Wachter 5 tisoč; Zofka Cvelbar, s.p., Sentjernej, 6 tisoč; Zvonka Bratkovič, s.p., Sentjernej, 5 tisoč; Ladislav Prešeren, Novo mesto, 2 tisoč; Nemocom Novo mesto, d.o.o., 30 tisoč; Društvo Novo mesto 50 tisoč; Podjetniški center Novo mesto 20 tisoč; ZLSD Novo mesto 30 tisoč; FS, d.o.o., Novo mesto, 10 tisoč; Bevec Gomilšek, s.p., 50 tisoč; Slavko More, s.p., 3 tisoč; Terezija Skube, Novo mesto, 3 tisoč; Jože Fink, s.p., 3 tisoč; Miran Štih, s.p., Novo mesto, 2 tisoč; M & MM, d.o.o., 10 tisoč; Lidija Jenškovec, s.p., Sentjernej, 5 tisoč; Arex, d.o.o., Sentjernej, 30 tisoč; Koda, d.o.o., Novo mesto, 10 tisoč; Marija Armič, Ljubljana, 2 tisoč; Cvetka Eršte, Otočec, 3 tisoč; Osnovna šola Grm 10 tisoč; Trg commerce, d.o.o., Mirna Peč, 10 tisoč; Rozalija Kafol 2 tisoč; PGD Zagrad 10 tisoč; Olga Turk 4 tisoč; Dragica Rozman 2 tisoč; Jožica Adamlje 2 tisoč; Pavla Skok 2 tisoč; Meri Sušnik 5 tisoč; Vera Jugovec 2 tisoč; Ivana Buble 3 tisoč; Štefka Humljan 3 tisoč; Anica Pavlina 5 tisoč; Jože Lihteneger 5 tisoč; Pepca Blažič 2 tisoč; Marija Slivnik 4 tisoč; Stane Cebašek 2 tisoč; Jožica Pogačar 2 tisoč; Dragica Lamut 2 tisoč; Štefka Nučič 2 tisoč; Janez Pavlenič 2 tisoč; Janez Deke 3 tisoč; Marjan Zehar 3 tisoč; Majda Laznik 2 tisoč; Janez Prosen 2 tisoč; Marta Malič, s.p., Novo mesto, 20 tisoč; Anton Gorišek, s.p., Sentjernej, 2 tisoč; Jože Luzar, s.p., Skočjan, 5 tisoč; Dragica Znidaršič, s.p., Sentjernej, 5 tisoč; Alenka Zaman, s.p., Sentjernej, 5 tisoč; Samex, Novo mesto, d.o.o., 10 tisoč; Stador AC, d.o.o., 20 tisoč; Berus, Novo mesto, d.o.o., 30 tisoč; Karlex Novo mesto, d.o.o., 5 tisoč tolarjev. V imenu na darila čakajočih otrok vsem darovalcem iskrena hvala!

“Vsak dan nekaj novega.”

Vsi otroci imajo pravico do izobraževanja.

Pridružite se kampanji Amnesty International ob 10. obletnici sprejetja konvencije Združenih narodov o pravicah otroka.

Amnesty International Slovenije
Komenskega 7, 1000 Ljubljana
tel.: 061/139 38 20
faks: 061/131 91 34
e-pošta: amnesty.slo@guest.arnes.si

TEŽAVE Z NEPORAVNANIMI OBVEZNOSTMI

KOČEVJE - V teh dneh se na območju kočevske občine pravne osebe in tisti, ki vodijo poslovne knjige po določbah predpisov o gospodarskih družbah, že pripravljajo na popis sredstev po stanju konec decembra. Že vnaprej pa pričakujejo, da jim bodo delale težave neporavnane obveznosti, od katerih so mnoge že zastarale. Ob tem se upniki zavzemajo, da bi s predpisi uredili to že vrsto let pereče vprašanje. Vodstvo območne obrtne zbornice Kočevje želi to vprašanje razrešiti tudi preko Obrtne zbornice Slovenije, zato je na omenjeni naslov poslalo nekaj predlogov, kako pripraviti dolžnike, da bi pravočasno poravnali svojo zakonsko obveznost do upnika.

Kako doseči več ljubezni?

Razmišljanje o odnosu do starejših

Ob obiskih starejših ljudi doživim in vidim marsikaj. Ljudje na podeželju živijo v glavnem, hvala Bogu, kar lepo jesen življenja. Marsikje pa ni vse tako, kot bi moralo biti. Mladi si neradi vzamejo čas, da bi mam ali očeta peljali k zdravniku ali v trgovino. Videla sem, kako so popolnoma obnemoglo mam pustili samo čakati v ambulanti. Poznam mam, ki je tako rekoč zgorela za otroke, in vedno govorila "Vse vam bom dala, otroci, samo ne dajte me v dom, ko bom obnemogla." Ob prvem zlomu roke je že bila v domu.

Opazujem svoje starše. V januarju bosta praznovala 60-letnico skupnega življenja. Kako doseči, zdravih, 86 ali 84 let? Ljubezen in vedno pozitivna naravnost sta tista, ki prinašata zdravje in dolgo življenje. Čeprav živita sama, nista nikoli osamljena. Otroci ju pridno obiskujemo, jima pomagamo in vsak dan se vsi oglasimo po telefonu. Med vsemi otroki vlada velika ljubezen in to mam in očeta neizmerno osrečuje.

In kako sta nas vzgajala? Otroci nismo bili nikoli tepeni. Mama nas je zjutraj budila s pesmijo: "Vstanite, zaspanci, se kukav'ca glasi..." Vse nas je naučila delav-

nosti. Skrbno je spremljala naše domače naloge in nam pomagala. Zvečer smo vsi kleče molili rožni venec. Preden smo šli spat, je vsakega otroka objela, poljubila in pokrižala. V hiši ni bilo nikoli alkohola in nikdar nisem slišala nobene kletve, ne iz očetovih ne iz maminih ust.

KATARINA TINCA KUHELJ
Šmarje 9
Sentjernej

TRADICIONALNI NOVOLETNI KONCERT

LOŠKI POTOK - Koncert bo 26. decembra (dan samostojnosti) ob 18. uri v telovadnici osnovne šole dr. Antona Debeljaka na Hribu. Nastopili bodo: otroški pevski zbor pod vodstvom Jožeta Lovka, mladinski PZ, ki ga vodi Marija Montanič, Ave verum, ki ga prav tako vodi Marija Montanič in mešani PZ Planinskega društva pod taktirko Štefke Debeljak. Nastopilo bo tudi nekaj mladih recitatorjev. Organizatorji koncerta so: KUD Loški Potok, osnovna šola in področna izpostava Sklada za ljubiteljsko kulturo iz Ribnice.

ZAHVALA

Kje si, ljubi mož in očka,
kje tvoj mili je obraz,
kje so tvoje pridne roke,
ki skrbelo so za nas?

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 56. letu starosti tragično zapustil naš dragi sin, mož, oče in brat

JANEZ IVAN OBERČ

Slavka Gruma 38, Novo mesto

Ob neizmerni in boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih slovesa pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče, sv. maše in ga v tako velikem številu pospremili na poslednji poti. Posebno zahvalo izrekamo Revozu - vodstvu in delavcem SLI, kolektivu Splošne bolnišnice Novo mesto in Laboda, stanovalcem iz Ulice Slavka Gruma 38 in sovaščanom iz Osrečja. Iskrena zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred, govorniku Nikoli Badovincu za čudovite besede slovesa, pvcem iz Šmihela, pogrebni službi Oklešen in godcu za odigrano Tišino. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

NOVOTEKS TKANINA, d.d.
izdelovanje preje in tkanin
Foersterjeva 10, Novo mesto

OBJAVLJA
prosto delovno mesto

PRAVNIKA

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Pogoji:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe pravne smeri, lahko je tudi pripravnik
- 3 leta delovnih izkušenj
- 5-mesečno poskusno delo
- znanje programskega jezika windows

Kandidati naj v 8 dneh po objavi oglasa pošljejo pisne prijave z dokazili in kratkim življenjepisom na naslov:

Novoteks Tkanina, d.d., Foersterjeva 10, 8000 Novo mesto.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

NAGRAIDA ZA LIKOVNA DELA

V začetku novembra se nas je trideset učencev osnovne šole Metlika s spremljevalkami odpravilo na enodnevn izlet v Postojno, kjer smo si ogledali lepote Postojnske jame. To je bila kolektivna nagrada, ki sta si jo sodelovanjem na likovnem natečaju Slovenskih železnic pridobili dve skupini učencev, in sicer: učenci 4. b razreda pod mentorstvom Minke Omerzel in nekaj učencev iz 5. razreda z mentorico Duško Vlašič. Naša nagrada likovna dela v tehniki kolažnega tiska in računalniške grafike si boste lahko ogledali na nekaterih vlakih Slovenskih železnic.

M. O.

“SIJAJ DRUGAČNOSTI”

LJUBLJANA - Ekološko-kulturološko društvo Jasa iz Ljubljane je pred kratkim izdalo zanimivo in neobičajno knjigo z naslovom "Sijaj drugačnosti". Izbor likovnih in literarnih del, ki so jih prispevali z drugačnostjo zaznamovani ljudje iz domače Slovenije, je naredil Anej Sam. Med prispevki so objavljena tudi dela varovancev črnomaljskega Varstveno delovnega centra. Omenjena knjiga le še potrjuje, da imajo tudi drugačni, duševno in telesno moteni ljudje, pravico do samouresničitve, predvsem pa pravico do drugačnosti, ki jo je treba spoštovati.

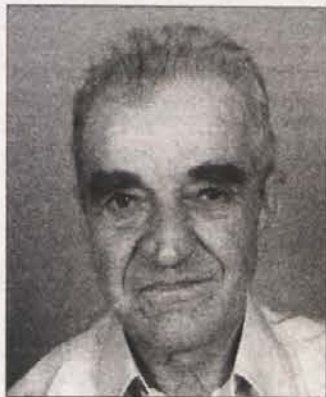
Alojzu Florjančiču v slovo

loval tudi z lovsko družino Padež. Alojz je bil vseskozi zelo navezan na naravo in poznal je precej njenih zdravilnih moči. Ko njegova noga ni mogla več stopiti v gozd, je v visoki starosti posedal na stolu pred domačim pragom in njegove oči so objemale zeleno bogastvo roških gozdov. Takega bomo ohranili v spominu. Alojz je zutil sina in dve hčerki, sedem vnukinj in tri pravnuke.

T. JAKŠE

Lado Blas

Rodil se je 15. septembra 1927 na Velikem vrhu nad Šentjanžem v številni kmečki družini. Kot štiriinajstleten fantič je okusil grenko izgnanskega življenja na tujem, kjer je moral opravljati težakša dela na kmetiji in žagi. A mladost prenese vse in tudi konec vojne je prišel. Ko takole listamo podobe iz svojega spomina, se pogled ustavi na obledeli fotografiji. Urejen, postaven mladenič, ki ponosno zre na svojo skupino, s katero je opravil toliko udarniških ur v delovnih brigadah.

Verjetno je najlepše obdobje svojega življenja pričel kot matičar in vodja krajevnega urada v Trzinu, kjer je zavezoval sorodne duše k skupnemu bivanju in kjer je spoznal tudi svojo družico, s katero sta si ustvarila skupni dom. Ko mu je bilo najlepše, je doživel prometno nesrečo. Bil je hudo bitko, toda z močno voljo in optimizmom jo je izbojeval. Deset let kasneje se je upokojil kot invalid.

Najtežja preizkušnja ga je šele čakala. Počasi, a vztrajno mu je bolezen razjedala telo. A duh je bil neupogljiv in kljub boleznim ni miroval. Rad se je družil z ljudmi in za vsakogar je imel dobro besedo. Skrbel je za nešteto drobnih stvari, ki so mu prinašale veselje v življenje. Blasovega dedota ni več, ostale pa nam bodo podobe njegove poti.

RADO KOSTREVC

IZŠEL JE DRUGI REGRAT

LITJA - V Litiji je pred kratkim izšla druga številka mladitvinskih literatov Regrat. Na predstavitvi so poleg 11 avtorjev, ki so predstavili vsak svoje delo, nastopili glasbeniki in plesalci, na ogled pa so postavili tudi razstavo mlade likovnice. Revijo je sponzoriral klub litijških študentov, izdala in založila pa jo je Matica knjižnica Litija. (K. Š.)

V SPOMIN

Solza, žalost in bolečina te zbudila ni, ostala je le praznina, ki tako boči.

19. decembra mineva 10 let, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustila naša draga

VIDA RODIČ

Pod Trško goro 23, Novo mesto

Hvala vsem, ki se je spominjate, postojite ob njenem grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njeni

ZAHVALA

Življenje s seboj te žene, z njim se boriš in veš, da mu ne ubežiš, da ni rešive nobene, da te bo gnalo s seboj, dokler se mu zdi, in da te odloži morda že nocoj.
(M. Bor)

V 96. letu starosti smo izgubili našega ljubega očeta, dedka in pradedka

LOJZETA FLORJANČIČA

z Laz pri Uršnih selih

Iz srca se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem ter sokrajanom, ki so se v tako velikem številu posloviili od pokojnega in nam pomagali v hudi stiski in težavah. Hvala tudi za podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala velja dobrim sosedom Porebrovim, lovskim tovarišem LD Dolenjske Toplice za sodelovanje pri zadnjem slovesu, patronažni sestri Jelki Pirc za pogoste obiske in pomoč na domu, pevcem z Ruperčevrha, govornikom g. Mojci Zupančič in g. Franciju Sajetu. Hvala tudi KS in OOZB Uršna sela, LD Padež ter ostalim posameznikom, ki smo jih morda pozabili omeniti, pa so nam bili v veliko pomoč. Vsem še enkrat iz srca hvala!

Njegovi žalujoči: Joža, Pavle in Marta z družinami

Z MINISTROM O TEHNOLOŠKEM RAZVOJU

LITJA - Poslanec državnega zbora Franci Rokavec je v Litiji pripravil poslanski večer s pogovorom o možnostih tehnološkega razvoja gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov, na katerega je povabil ministra za znanost in tehnologijo dr. Alojza Marinčka in državnega sekretarja z tehnologijo dr. Ceneta Babca. Med pogovorom z litijškimi podjetniki so se se strinjali, da je treba poudariti postopke za pridobitev denarja, zbrana s tehnološkim tolarjem, kritično pa so ocenili delo občine pri opremljanju stavbnih zemljišč, ki jih le-ta ne namenja podjetniški dejavnosti. (K. Š.)

ZAHVALA

Kadar vse luči ugasnejo, ti boš še svit, in ko vsi študenti usanejo, tvoj bo še živ.
(Gradnik)

V 57. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil ljubljani mož, oči, stari ata, tast, brat, svak in stric

JANEZ TOMŠE

Turopolje 10, Šentjernej

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje in našega draga očija pospremili na zadnji poti. Vsem, ki ste ga imeli radi, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njegovi
Šentjernej, december 1999

ZAHVALA

Življenje celo si garal, vse za dom, družino dal, sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

V 65. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi mož, oče, tast, dedek in brat

STANISLAV KRAMARIČ

iz Rosalnice 38, Metlika

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Zahvala sosedom, prijateljem, ZD Metlika, GD Rosalnice in gospodu župniku. Hvala za darovano cvetje, sveče in mašo ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti k večnemu počitku.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in teta

MARIJA ŠENICA

Blatnikova mama

iz Podhoste 37, Dolenjske Toplice

Ob izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, pokojni darovali vence, cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo Zdravstvenemu domu Novo mesto, dr. Francu Koklju in dr. Darji Vrevec Pavlin, patronažni sestri Jelki Pirc, gospodu župniku za opravljen obred. Hvala tudi pogrebni službi Oklešen, pevcem in gasilec iz Soteske.

Žalujoči: vsi njeni

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Peter Blatnik
Hrastulje 48, Škocjan
tel.: 068/770-013
mobitel: 0609/651-554
delovni čas: NONSTOP

Nudimo vam kompletne storitve, opravljamo pa tudi prevoze iz tujine in v tujino ter uredimo vse potrebne papirje.

Prevzamemo celoletno oskrbo pokopališča.

ZAHVALA

Ljubezen, skromnost in poštenje - tvoje kratko je bilo življenje. V naših srcih ostal bo spomin in bolečina.

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi brat in stric

MILAN KOZJAN

z Božakovega

Ob neizmerni boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, njegovim sodelavcem iz Ljubljanskih mlekar, čebelarstvu in gasilskemu društvu, ki ste nam bili v pomoč v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje ter nam kakorkoli pomagali. Zahvaljujemo se tudi cerkvenemu pevskega zboru za zapete pesmi, obema g. župnikoma za opravljen obred in vsem, ki ste našega draga brata pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

A dan je črni moral priti, bridkosti dan, o dan solzan, težko bilo se je ločiti, a solze vse, ves jok zamen.

Mnogo prezgodaj nas je v 42. letu starosti zapustil dragi oče, mož, sin, brat, stric in zet

MARJAN KUPLENIK

iz Ul. Slavka Gruma 66

Ob neizmerni bolečini se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence, sveče in svete maše ter nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem Dolenjke, Hotelom Otočec, KSS Grm, Babor s.p., Pošti Slovenije, Ljubljanskim mlekarjam, ključavničarstvu Črtalič, pevskega zboru iz Šmihela, govorniku za besede slovesa, gospodu župniku za lepo opravljen obred in pogrebni službi Oklešen. Hvala tudi vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi prerani zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 67. letu nas je zapustil dragi brat in stric

FRANČ KOCJAN

iz Zaboršta 13

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče, darovane sv. maše in vsem, ki ste pokojnega spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi g. duhovniku za lepo opravljen pogrebni obred, gasilec, pevcem, trobentaču in pogrebni službi. Še enkrat hvala vsem imenovanim in neimenovanim.

Žalujoči: vsi njegovi
Kranj, Ljubljana

ZAHVALA

Bolečine hude si prestal, zdaj boš v grobu mirno spal a v srcih naših vedno boš ostal. Zdaj za vedno je utihnila tvoja ljubljena harmonika.

V 72. letu starosti nas je po težki in neozdravljivi bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ALOJZ FRANČIČ

iz Čadraž pri Šentjerneju

Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom, posebno Zorkovim, prijateljem in znancem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče in ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Urološkemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, ZD Šentjernej, govorniku Slavku Gregorčiču, PGD Bela Cerkev in vsem gasilec, govornici Tinji Kuhelj za poslovljene besede, Šentjernejskemu oktetu za lepo zapete pesmi, pihalni godbi Šentjernej, pogrebni službi Oklešen ter gospodu župniku za obiske na domu in lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki se ga boste radi spominjali.

Žalujoči: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 16. decembra - Albina Petek, 17. decembra - Lazar Sobota, 18. decembra - Teo Nedelja, 19. decembra - Urban Ponedeljek, 20. decembra - Julij Torek, 21. decembra - Tomaž Sreda, 22. decembra - Mitja

LUNINE MENE
16. decembra ob 1.50 - prvi krajec
22. decembra ob 18.31 - štip

kino

BREŽICE: 16. in 17.12. (ob 18. uri), 18. in 19.12. (ob 18. in 20. uri) ter 20. in 21.12. (ob 20. uri) komedija Prvi poljub. 16. in 17.12. (ob 20. uri) kriminalka Medeni mož. 22.12. (ob 20. uri) kriminalka Kocka.
DOBREPOLJE: 17.12. (ob 19.30) komedija Inšpektor Gadget. 19.12. (ob 15. uri in 19.30) pustolovski film Instinkt.

GROŠUPLJE: 17.12. (ob 19. uri) pustolovski film Instinkt.
IVANČNA GORICA: 16.12. (ob 19. uri) pustolovski film Instinkt.
KOČEVJE: 18.12. (ob 18. in 20. uri) komedija Inšpektor Gadget. 20.12. (ob 17. in 19. uri) pustolovski film Instinkt.
KRŠKO: 17.12. (ob 20. uri) ter 18. in 19.12. (ob 18. uri) drama Mogočni par.
METLIKA: 17. in 19.12. (ob 20. uri) komedija Zvezdniki.
NOVO MESTO: Od 17. do 22.12. (ob 16.30) risani film Tarzan. Od 16. do 22.12. (ob 18. uri) komedija Očka po sili. Od 16. do 22.12. (ob 20. uri) kriminalni film 13. bojovnik.
RIBNICA: 18.12. (ob 21. uri) pustolovski film Instinkt.
TREBNJE: 17.12. (ob 20. uri) in 19.12. (ob 17. uri) komedija Divji, divji zahod. 22.12. (ob 17. uri) risani film Življenje žuželk. 22.12. (ob 19. uri) komedija Moj najljubši maršovec.
VELIKE LAŠČE: 18.12. (ob 19. uri) pustolovski film Instinkt.

film

• MALO MEŠANO IN POKVARJENO

V zadnjem mesecu in pol se na tem mestu namerno nismo ukvarjali z aktualno ponudbo v kinematografiji. Teh naslovov pa je kar nekaj, zato bi bilo lepo, če bi z njimi "počistili" še pred novim milleniumom, takole na hitro, s kratkim skeniranjem. Rezimiranje spregledanega bomo nadaljevali tudi v naslednjih dveh prednovoletnih številkah. V tem primeru si lahko privoščimo tematske ključne, za prvič, recimo, šopek neumnih, povprečnih in "preforsiranih" naslovov.

Med slednje se več kot odlično uvršča francoski Asterix in Obelix proti Cesarju. Francozi, ki jih je tako zelo strah priljubljenosti ameriškega filma pri domačem občinstvu, da od tuje produkcije pobirajo davek, s katerim financirajo svoje filme, so naredili salto mortale. Asterix, ki je bil po hollywoodsko super drag in scenografsko-kostumografsko razkošen, v njem pa so igrali izključno zvezdniki, je tipičen ameriški produkt. Želje na krsto je režiser Claude Zidi zabil s specialnimi efekti, ki so eklatantno ne-francoska blagovna znamka, najbolj smešno pri vsem pa je, da

je film kolabiral: po gledanosti naj bi dosegel Titanik, pristal pa je na resda še vedno ugodnem, toda samo petem mestu.

Prvi poljub. 25-letnica se kot novinarica z miniaturno kamero infiltrira na gimnazijo in fingira, da jih šteje 17. Na misijo jo pošlje šef časopisa, oče šolarjev, da bi dobil realno informacijo o dogajanju na ameriških šolah. Absurdno, ne, urednik bi že moral vedeti, kdaj mediji pretiravajo. Film se niti ne obreže ob trenutno vročo robo: zakaj se šolarji tako radi streljajo?

Druga sestra. Zelo shematičen film s standardnimi figurami in situacijami. Prava šema. Tri sestre, lezbijka, "normalna", ki se pravkar moči, in retardirana Juliette Lewis. Preplavi nas romantično in bajanje o tem, kako so drugačni ljudje pojem nedolžnosti, plemenitosti in nadržanosti. Seveda jih šovinistični svet ne razume in jih tlači v margino. Margarina pač nikoli ne bo zamejala masla.

Izgubljena priljaga. Nizozemski debakel na temo židovskega vprašanja. Film, narejen na način slovenskega. Svobodnjaška Kaja postane varuška v ortodoksin hasidski družini in spozna gospodijsko verzijo Isabelle Rossellini. Verjeti ni moč nikomur, še najmanj pa nenaadni silni potrebi seksi Kaje, ki začuti svoje židovske korenine. Šmerc-ko-merc.

TOMAŽ BRATOŽ

KUPIM

ODKUP smrekove hlodovine. Plačilo takoj!
☎ (041)622-700, Andrej. 3992

MOTORNA VOZILA

GOLF I D, letnik 1983, modre barve, registriran do 7/00, in avtogeno prodam. ☎ (068)73-317. 3998

R FIVE 1.4, letnik 1995, registriran do 12/2000, 49.800 km, prodam. ☎ (040)204-791 ali (068)83-316. 4024

R 5 FIVE, letnik 1995, 55.000 km, nujno prodam. ☎ (068)24-370 ali (041)651-130. 4029

R TRAFIC, letnik 1997, kason 3 m dolžine, prodam za 2.300.000 SIT. ☎ (041)506-840, Dušan. 4029

LADO NIVO, letnik 1995, registrirano do 12/2000, prodam. ☎ (068)58-068. 3995

POHIŠTVO

KAVČ in 2 fotelja poceni prodam. ☎ (068)23-231, po 15. uri. 4019

POSEST

V SLOVENSKI ISTRI nad Kopro prodamo veliko istrsko hišo, elektrika, voda, telefon, asfalt. ☎ (041)808-034. 3981

OB ASFALTNI CESTI prodam 10 a vinograde. Primerno za vikend! ☎ (068)499-130, Polde. 4031

KUPIM parcelo z zidnico 5 do 10 l na relaciji Grčevje - Trška gora, do vrednosti 2,5 mio, tolarev. ☎ (068)326-172. 3989

PREKLICI

OPOZARJAM določene občane Gabra in okolice, naj prenehajo širiti laži o meni ter me kakorkoli povezovati z revolverskim obračunom, ki se je zgodil pred tremi leti, sicer jih bom sodno preganjal. Darko Potokar, Vrčice 2 b, Semič. 4005

PRODAJ

KAMEN, pohorski škrljavec, naraven, različnih barv in debelin, prodajamo. Nudimo polaganje kamna in prevoz. ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 3748

LES, stenski opaž, bruna, ostreže, late, talni pod, rezan les prodajamo. Nudimo prevoz! ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 3780

OPAŽ, smrekov, stropni ali talni, in zaključne letve, suhe, prve ali druge klase, prodam. Dostava brezplačna! ☎ (063)451-082. 3780

SYNTHESIZER, 5 oktav, 100 ritmov, adapter, stojalo, kovček, ugodno prodam. ☎ (041)230-393, popoldne. 3980

CVIČEK, laški in renski riling prodam, tudi v manjših količinah in dostavi. ☎ (041)781-838 ali (041)692-086. 4002

RABLJEN štedilnik na drva, samostoječi, desni, kupim. ☎ (068)75-379. 4007

VILICAR INDOS, 2 l, letnik 1988, pregledni teleskop z bočnim pomikom, prodam. ☎ (068)323-575. 4032

HRASTOVE PLOHE, debeline 5 cm, prodam. ☎ (068)70-233. 4011

RAZNO

INŠTRUIRAM računovodstvo, statistiko in ostale strokovne predmete na srednji in visoki šoli ekonomske usmeritve. ☎ (068)324-377.

V NAJEM oddamo gostinski lokal v obratovanju Šerek, C. na Polževu 2, Višnja Gora. Resni interesi naj se javijo osebnost! ☎ (061)784-102. 3982

POKOJNINSKE BONE, delnice vseh skladov in podjetij lahko prodate preko Borzno-posredniške hiše Medvešek Pušnik v Mercator Centru Novo mesto. ☎ (068)393-0262.

TRGOVINO Z ŽIVILI, opremljeno, v okolici Novega mesta ugodno oddam, lahko tudi za podobno dejavnost. ☎ (068)89-216.

STAREJŠA ZAKONCA z novo hišo, brez otrok, iščeta za pomoč v gospodinjstvu mlado dekle brez obveznosti za dosmrtno oskrbo. Pozneje podedovanje. ☎ (0609)646-932, po 17. uri. 4034

NOVI TRG, oddam ali prodam vpeljano trgovino, 50 m², primerno za gostinski lokal. ☎ (041)208-773. 4000

V OKOLICI Novega mesta oddam vpeljeno živilsko trgovino. ☎ (0608)89-026, zvečer. 3997

SLUŽBO DOBI

SMO PODJETJE, ki distribuira najbolj prodajane artikel. Če želite sodelovati kot zastopnik za Dolenjsko, pokličite na ☎ (068)376-330. 4013

V NOVIH POSLOVNIH prostorih zaposlimo avtoelektrikarja, mehanika, trgovca tehnične smeri. Delovno razmerje je za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom. Pisne ponudbe sprejemamo do 30.12. na naslov: Avtoelektrika Zdravko Klevisar, s.p., Prečna 83, Novo mesto. ☎ (041)616-151.

REDNO ali honorarno zaposlimo mizarja. ☎ (0609)625-182. 4022

VOZNIKA C- in E- kategorije zaposlimo. ☎ (068)375-680. 4026

Za območje Dolenjske potrebujemo zastopnike za ilustrirano družinsko sv. pismo. Redna zaposlitev. Inf. na tel. 041/736-727.

V PICERIJ redno ali honorarno zaposlimo dekle z izkušnjami in veseljem do strelbe. Pošteno in redno plačilo. ☎ (061)667-361, po 12. uri. 4030

ŠIŠKO STEKLARSTVO zaposli več delavcev v proizvodnji izolacijskega stekla. Pogoji: 4. ali 5. stopnja izobrazbe. Pisne prijave pošljite na naslov: Šiško steklarstvo, Podbevškova 3, Novo mesto. 4033

AVTOMEHANIKA zaposlim. ☎ (068)84-237 ali (041)236-092. 4035

SLUŽBO IŠČE

NA OBMOČJU Trebnjega, Mirne ali Šenturpeta iščem honorarno delo. ☎ (068)47-357. 4023

STANOVANJA

STANOVANJE v Dolenjskih Toplicah oddam. ☎ (068)65-718. 4020

OPREMLJENO SOBO v Ljubljani oddam študentki ali študentu. ☎ (068)323-104.

ŽENITNE PONUDBE

SI ŽELITE DRUŽBE, potrebujete pogovor, nasvet? Pokličite! ☎ (090)46-52, 156 SIT/min. 3727

32-LETEN preprost kmečki fant želi spoznati dekle, ki jo veseli življenje na kmetiji. Šifra: Dolenjska. 3994

33-LETEN FANT z VŠI, avtom, službo, hišo, išče dekle, staro do 35 let, ki bi prišla na manjšo kmetijo. ☎ ☎ (041)530-254. 3996

30-LETNA kuharica, zaposlena, išče partnerja, starega do 45 let, za resno zvezo. ☎ (090)42-17. 3999

ŽIVALI

PRAŠICE, težke 140 do 160 kg, krmljene z domačo hrano, prodam. ☎ (068)42-311.

2 SVINJI, težki 200 in 300 kg, prodam. ☎ (0608)67-328. 3993

KRAVO, dobro mlekarico, za zakol ali nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)325-984. 4001

PRAŠICA, 160 kg, prodam. ☎ (068)69-367.

DOBREGA OVNA prodam. ☎ (061)805-109. 4012

2 PRAŠICA, težka 180 in 150 kg, prodamo. ☎ (068)81-765. 4015

PRAŠICE, 90 kg, prodam. ☎ (068)81-062.

3 BREJE TELICE, črne-bele, mlekovod Alfa Laval in 600-litrski hladilni bazen prodam. ☎ (0608)87-004 ali (041)738-324. 4017

DOMAČE PRAŠICE prodam. ☎ (068)770-243 ali (041)342-225. 4018

BREJO TELICO prodam. ☎ (068)89-343.

SIVO TELIČKO, staro 10 dni, prodam. ☎ (068)87-608. 4004

2 PRAŠICA za zakol, težka po 190 kg, krmljena z domačo krmo, prodam. ☎ (068)321-452. 4009

BIKICA, starega 8 tednov, prodam. ☎ (068)324-172. 3990

ČRNO-BELEGA telička, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)75-002. 4008

PRAŠICA za zakol, 150 kg, domače krmljen, prodam. ☎ (068)73-563. 4014

KRAVO SIVKO, tretjič brejo 9 mesecev, prodam. ☎ (068)76-440. 4025

KREKOVA BANKA

UGODNA PONUDBA KREDITIRANJA PREBIVALSTVA DO 5 LET ZA KOMITENTE IN NEKOMITENTE

PE NOVO MESTO, Prešernov trg 1 Tel.: (068) 371-9860
www.krekova-banka.si

Da bo denar v službi človeka

Po sklepu likvidacijskega senata Okrožnega sodišča Krško St 5/99 z dne 3.12.1999 Agraria Poslovne storitve, d.o.o. - v likvidaciji, Šentlenart 72, Brežice, objavlja

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih nepremičnin:

- poslovna stavba, t.i. Vila Treppo, stoječa na parc. št. 61/5 - v izmeri 436 m² in dvoriščem v izmeri 481 m², vpisana pri vl. št. 182, k.o. Šentlenart, z izklicno ceno 82.885.349,00 SIT;
- garsonjera št. 858 v izmeri 22,60 m², nahajajoča v počitniškem naselju Bučanje-Nerezine, otok Lošinj, Republika Hrvatska, z izklicno ceno 3.355.946,00 SIT;
- počitniško stanovanje št. 521/1 v izmeri 47,15 m², nahajajoče v pritličju bloka počitniškega naselja Bučanje-Nerezine, Republika Hrvatska, z izklicno ceno 5.512.429,00 SIT;

ki se bo vršila 5.1.2000 ob 13. uri v sobi št. IV/II Okrožnega sodišča Krško.

Dražbe se lahko udeležijo pravne osebe s sedežem v Republiki Sloveniji in fizične osebe, ki so njeni državljani, če pravočasno vplačajo varščino.

Dražitelji so dolžni vplačati varščino v višini 10% od izklicne cene na ŽR likvidacijskega dolžnika št. 51620-691-88025 pri Agenciji RS za plačilni promet, Ekspozitura Brežice, najkasneje do 3.1.2000; neuspešnim dražiteljem se varščina brezobrestno vrne najkasneje v 5-ih dneh po končani dražbi, sicer pa vsteje v kupnino. Dražitelju, ki na dražbi uspe in v roku ne plača kupnine oz. v roku ne sklene pogodbe, se varščina ne vrne.

Prodajna pogodba - po načelu "videno-kupljeno", ki ne zajema premoženja, trenutno še nahajajočih na nepremičninah, se z najuspešnejšim dražiteljem sklene najkasneje v osmih dneh po končani dražbi, celotno kupnino je potrebno plačati v naslednjih 15-ih dneh, nato pa se nepremičnina izroči kupcu v last in posest. Kupec je dolžan plačati davek na promet nepremičnin in trpi stroške ureditve zemljiškoknjižnega stanja.

Vse podrobnejše informacije o nepremičninah, vključno z njihovim ogledom, je mogoče dogovoriti po predhodnem telefonskem dogovoru z likvidacijskim upraviteljem po telefonu 0608/41-696, vsak delovni dan od 7.30 do 14. ure.

Verjemite ali ne...

RADIO BREŽICE

RADIO OGNJIŠČE

Krvavec 104,5 Kum 105,9

na 88,9 in 95,9 MHz

RADIO BREŽICE

na 88,9 in 95,9 MHz

Na koliko časa bi radi plačevali naročnino?

Spoštovani naročniki, z izpolnitvijo spodnjega anketnega lističa lahko še zmeraj izrazite željo, na koliko časa bi želeli plačevati naročnino za Dolenjski list. Da se ne boste trudili zaman, bomo med tistimi, ki bodo pripisali tudi svoj naslov, izžrebali dobitnike za 10 nagrad, in to pet povabil na izlet naročnikov Dolenjskega lista ter pet knjig. Izpolnite in izrežite torej anketni listič ter ga prilepljenega na dopisnici ali v pisemski ovojnici pošljite na naslov Dolenjskega lista, in sicer do 31. decembra letos.

Za kakšen način plačevanja naročnine se boste odločili, vas bomo obkvestili v prvi številki prihodnje leto, ko bomo objavili tudi seznam nagradencev. Če se bo večina odločila za polletni način, ne bo nobenih ovir, da na izrecno željo posameznih naročnikov ne bi mogli plačevati naročnine tudi na tri mesece ali celo za vsak mesec posebej, o čemer se bodo dogovorili z naročniško službo.

Uprava Dol. lista

Anketa o načinu plačevanja naročnine za Dolenjski list

Naročnino želim plačevati (obkrožite):

na pol leta na tri mesece vsak mesec

Moj naslov (ni obvezen):

Anketni listič pošljite na naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustija Uredništvo: Jožica Dornič (v.d. odgovorne urednice), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovec-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtek. Cena izdoda 210 tolarjev; naročnina za 13 izvodov v 4. trimesečju 2.574 tolarjev, za upokojene 2.314 tolarjev, za pravne osebe 5.148 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izdoda oz. naročnine je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu. Oglasi: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.800 tolarjev (v barvi 3.000 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 6.000 tolarjev); za razpis 3.300 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.

Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.

Telefoni: uprava, uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; propagandna in naročniška služba 323-610; mali oglaš in osmrtnice 324-006.

Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TCR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

Potrebujemo:

v poslovni enoti Hotel Krka tri sodelavce za delo na:

- recepciji - sprejem in nastanitev gostov, vodenje plačilnega prometa v recepciji,
- prodaji hotelskih kapacitet in gostinskih storitev,
- v strežbi gostov;

v sektorju za tehnično oskrbo in energetiko za delo na področju avtomatike in merilno regulacijske opreme

- elektrotehnika-elektronika;

v sektorju Biokemija za delo na področju kemijske proizvodnje

- kemijskega tehnika.

Pričakujemo:

za delo na recepciji:

- * zaključen visokostrokovni program hotelirstva in turizma ali ekonomije ali 2-letni višješolski program turizma, gostinstva ali ekonomije,
- * znanje angleškega in nemškega jezika, zaželeno je tudi znanje francoskega jezika,
- * zaželeno so delovne izkušnje iz navedenega področja;

v prodaji:

- * zaključen visokostrokovni program hotelirstva in turizma ali ekonomije,
- * aktivno znanje angleškega jezika in nemškega jezika,
- * zaželeno je tudi pasivno znanje francoskega ali italijanskega jezika in
- * zaželeno so delovne izkušnje;

v strežbi:

- * zaključen srednješolski program za gostinskega tehnika,
- * pasivno znanje angleškega in nemškega jezika,
- * zaželeno so delovne izkušnje;

v sektorju za tehnično oskrbo in energetiko:

- * primerne delovne izkušnje,
- * znanje angleškega/nemškega jezika,
- * poznavanje industrijske elektronike in poznavanje osnovnih gradnikov avtomatizacije,
- * poznavanje računalniških orodij oz. uporabniških programov,
- * poznavanje strojne opreme;

v sektorju Biokemija:

- * pripravljenost dela v izmanskem kontinuiranem delovnem času. Zaradi narave dela je delo primerno za moške.

Vse ostale informacije dobite v Kadrovske službi v Novem mestu, na telefonskih številkah: 068/312-672 (za poslovno enoto Hotel Krka) in 068/312-568 (za oba sektorja).

Pisne ponudbe nam pošljite v roku 8 dni od dneva objave na naslov: KRKA, d.d., Novo mesto, Kadrovska služba, Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto.

Zavarovalnica Tilja, d.d.,
Novo mesto

objavlja

naslednja prosta delovna mesta za nedoločen čas, s polnim delovnim časom:

pravni referent v sektorju premoženjskih zavarovanj
(dve delovni mesti)

Pogoji:

- * univ. dipl. pravnik
- * opravljen pravniški državni izpit
- * 1 leto delovnih izkušenj
- * poskusno delo 6 mesecev
- * državljanstvo RS

vodja odseka ocenitve rizika (underwriting)
v sektorju osebnih zavarovanj

Pogoji:

- * višja medicinska sestra (VI. stopnja)
- * 3 leta delovnih izkušenj
- * znanje angleškega jezika
- * poskusno delo 6 mesecev
- * državljanstvo RS

Kandidate vabimo, da pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev in življenjepisom pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov: Zavarovalnica Tilja, d.d., Novo mesto, Seidlova cesta 5. O izbiri bomo kandidate obvestili v 8 dneh po opravljeni izbiri.

LERAN, d.o.o.

Novo mesto
Lebanova 24

tel./fax: 068/322-282
tel. 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

- **HIŠE:** v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Meniški vasi, Šmarjeških Toplicah, Malem Vrhu pri Brežicah, Orešju, Žužemberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor. Vrhpolju, Dol. Brezovici, Škocjanu, Bučki, Dol. Ponikvah, Ljubljani, Domžalah, Cerovem Logu, Trebnjem (okolica);
- **STANOVANJA:** v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenji vasi;

- **VIKENDE:** v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabrju, na Šutenskem hribu pri Podbočju, Tolstem Vrhu, Novi gori nad Stražo, v Karteljevem (Poljane), na Trški gori, Ruperčvrhu.
- **GRADBENE PARCELE:** v Mirni Peči, Mokronogu, Vrhu pri Šentjernej, Grobljah pri Šentjernej, Šmarjeških Toplicah, Novem mestu;
- **POSLOVNE PROSTORE:** v Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center, Bučna vas), Črnomlju (picerija, diskoteka), Žužemberku;
- **KMETIJE:** v Gor. Nemški vasi pri Trebnjem, Orešju, na območju Bele krajine;
- **NAJEM:** oddamo poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

SPORTNI CENTER
FIT FUN
FITNESS - SOLARIJ - MASAŽA
Vorančeva ulica 1
(Regrške košenice)
Novo mesto
Tel.: 068/322-827

DOLENJSKI LIST

PROTEKT
P
NOVO MESTO

Podjetje
za varovanje premoženja
in oseb, d.o.o.
Novo mesto
Seidlova 5
tel.: 068/325-325
faks: 068/3917-305

DOLENJSKI LIST

Šolski center
Novo mesto
Šegova ulica 112
8000 Novo mesto

razpisuje delovna mesta

1. učitelja kemije, prof. kemije - določen čas
2. učitelja slovenskega jezika, prof. slovenskega jezika - določen čas
3. učitelja angleškega jezika, prof. angleškega jezika - nedoločen čas
4. učitelja matematike, prof. matematike - nedoločen čas

Delovno razmerje za določen čas sklepamo s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom (nadomeščanje delavk na porodniškem dopustu), in sicer od 1. januarja 2000 do 31. avgusta 2000.

Delovno razmerje za nedoločen čas sklepamo s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom, in sicer od 1. januarja 2000 dalje.

Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po preteku roka za prijavo.

MERKUR

od 22. novembra do 31. decembra 1999
MERKURJEVE VROČE CENE

Pabi kupila Merkurjevo...

Božično-novoletna jelka,
višina 125 cm

VROČA CENA
2.990 SIT

Božično-novoletna jelka,
višina 155 cm

VROČA CENA
3.990 SIT

Božično-novoletna jelka,
višina 185 cm

VROČA CENA
6.990 SIT

VROČA CENA
750 SIT

Lučke za božično-novoletno jelko
S 50 žarnicami, bistre, modre, rdeče ali večbarvne.

VROČA CENA
1.490 SIT

Viseči venec, ŠTAMBERGER
Za na vrata, z natur okraski, premer 28 cm.

VROČA CENA
1.490 SIT

Bunke in špica za božično-novoletno jelko
V garnituri 12 kosov, v zlati, svetleče modri, mat rdeči ali svetleče srebrni barvi.

Več kot 60 izdelkov po vročih cenah tokrat v novoletnem katalogu, na Merkurjevih spletnih straneh in seveda v Merkurjevih prodajalnah.

Kam po vroče cene...

V PRODAJALNAH NOVOTEHNE
GRADAC: Novotehna, ☎ 068 69 222
KOSTANJEVICA NA KRKI: Novotehna, ☎ 0608 87 468
KRŠKO: Novotehna, ☎ 0608 21 218
NOVO MESTO: TRGOVSKI CENTER
☎ 068 371 84 40
Novotehna - Glavni trg,
☎ 068 323 080
TREBNJE: Novotehna, ☎ 068 44 013

IN PO IZBOR IZDELKOV V MERKURJEVE FRANŠIZNE PRODAJALNE

MERKURJEVE SPLETNE STRANI
WWW.MERKUR.SI

Vroče cene veljajo od 22. novembra do 31. decembra 1999 za izdelke v zalogi.

Šemso Šehić

Šemsa Šehića poznajo mnogi, le redko kdo pa ve o njem kaj več kot to, da je mojster karateja in da že leta skrbi, da v diskoteki na Otočcu vročerkarizem ne zavre kri, če pa se to že zgodi, jih Šemso hitro pomiri. S karatejem in sportom je sloki 42-letnik povezan že od mladih let. Rojen je v Zavidovičih v Bosni in Hercegovini, za borilne veščine pa ga je navdušil učitelj telesne vzgoje v osnovni šoli v sosednjih Gostovičih, ki je faničnem pokazal osnove karateja in boksa. Šemso pa se je izkazal tudi v drugih športih, saj je svojo šolo zastopal na rokometnih in plavalnih tekmovanjih.

V Slovenijo ga je privabila stipendija novomeškega gradbenega giganta Pionirja. Ko je kot 15-leten fantič prišel v Ljubljano na srednjo gradbeno šolo, mu ni bilo lahko. Slovenija je bila zanj tuja, tuje je jezika, ki so ga govorili učitelji, ni razumel. Zakopal se je v knjige in hitro pozabil na Vuk Karadžića in njegovo pravilo "piši kao što govoriš". Šola mu ni delala težav in jo je končal s prav dobrim uspehom, tako da mu je ostajalo dovolj časa za šport. Kot večino njegovih vrstnikov, ki so prišli k nam iz Bosne, sta ga privlačila nogomet in karate. Odločil se je za karate in v ljubljanskem klubu hitro napredoval do mojstra s črnim pasom okoli kimonu, z 18 leti pa je postal tudi najmlajši trener; obenem se je zelo uspešno izkazal na tekmovanjih v tradicionalnem karateju in leta 1974 osvojil naslov študentskega prvaka Jugoslavije.

V Novo mesto ga je takrat zvalilo vodstvo ZSMS, ki je vzpodbudilo ustanovitev karatekluba, ki je prevzel tradicionalno šolo karateja budokai. Zaradi slabih izkušenj s tekmovanji, ko so tekme med bojem zaigrali dotik, kar pri udarcih v tradicionalnem karateju ni dovoljeno, čemur so sodniki pogosto nasledili in bolj

šega diskvalificirali, se je kmalu odločil za kontaktno različico karateja full contact, kjer so dotiki pri udarcih dovoljeni, tekme pa so pred udarci dobro zaščitene s čeladami in ščitniki na vseh občutljivih delih telesa. V tej disciplini je leta 1986 v Tarantu v Italiji osvojil naslov svetovnega prvaka. Kljub lastni tekmovalni karieri je ves čas dobro delal z mladimi in vzgojil naslednike, ki so kasneje ponovili njegove uspehe. Pod Šemsovim vodstvom karateklub Novo mesto zelo uspešno deluje še danes.

Vmes se je Šemso poročil in si po rojstvu hčerke Mirele poiskal delo v tedaj priljubljeni diskoteki v Čateških toplicah in ob koncu drugega letnika prekinil študij na zagrebški fakulteti za telesno kulturo. Kljub črnemu pasu v karateju je imel tedaj kar precej težav, da je umiril vročerkarizem, ki so si v lase skočili tudi po petkrat na večer. Gostje diskoteke na Otočcu, kjer zdaj dela že dolga leta in je tako rekoč zaščitni znak tega priljubljenega zbirališča mladih, so drugačni in z njimi ponavadi ni nobenih težav.

Šemsov dnevni ritem se precej razlikuje od ritma drugih ljudi. Ponoči ne spi, pred dopoldanskim spanjem in jutranjo večerjo ponavadi odigra partijo šaha, popoldne pa posveti delu z mladimi karateisti in vzdrževanju dobre telesne pripravljenosti. Takemu načinu življenja se družina težko prilagodi. Njegov zakon je kmalu razpadel. Sam pravi, da je krivda njegova, saj se je posvečal vsem drugim bolj kot tistim, ki jih je imel rad.

Za razliko od varnostnikov v mnogih drugih diskotekah, kjer v popete črne majice s kratkimi rokavi oblečeni mladi predvsem razkazujejo napihnjene mišice in komaj čakajo, da jih bodo uporabili, včasih tudi na nič krivih obiskovalcih, Šemsovi fantje na Otočcu že ob vstopu poskrbijo, da se gostje počutijo dobrodošle in varne. Šemso je od svojih učencev vedno zahteval popolno obvladovanje čustev. Karateist se ne sme nikoli odzvati na izzivanje in uporabiti svojega znanja v napadu. Vsak konflikt mora reševati mirno. Človeka pomiri beseda in ne sprožena pest. Tega se pri svojem delu drži tudi sam. Za deset let živi v hotelu na Otočcu. O svojih osebnih željah za leto 2000 pravi, da se je že naveličal takega življenja in si želi ustvariti dom.

I. VIDMAR

PIJAN ZADEL PEŠČA

NOVO MESTO - 46-letni A. Č. iz okolice Novega mesta se je 11. decembra pijan - v izdihanem zraku so mu namerili 2,11 g/kg alkohola - peljal z osebnim avtom z Glavnega trga proti Kandij-ski cesti. Na mostu je vozil preblizu desnega roba vozišča in je z vzvratnim ogledalom trčil v pešca, 15-letnega K. P. iz Novega mesta. Ker voznik ni upošteval prepovedi nadaljnje vožnje, so ga policisti pridržali. Zagovarjal se bo pred sodnikom za prekrške.

GOBE TUDI POZIMI - Pri Radejevih na Žigskem vrhu pri Sevnici je gobarjenje že kar nekaj časa družinski konjiček. Jože Radej, ki nam je ves nasmeh prinesel pokazat zdrava jurčka dvojčka (težka 400 gramov), pravi, da sta pokukala izpod listja ravno na Miklavževo, ko se je snežna odeja stopila. Pred desetletjem je našel gobe celo o božiču. Pred leti je v dveh urah nabral kar 21 kg gob! Za gobarjenje ga je navdušila mama. Zanimivo pa je, da pri Radejevih ne marajo gob, zato jih razdajo prijateljem. (Foto: P. P.)

Brajda kot naravni spomenik

Fortunova brajda na Sinjem Vrh, v kateri raste okrog 50 trt cepljene izabele častitljive starosti, je v okviru krajinskega parka Kolpa razglašena za naravno znamenitost

SINJI VRH - Letošnje jesen so na cesti med Vinico in Sinjim Vrhom zgradili še zadnji odsek asfaltne ceste, ki so jo speljali nekoliko višje, kot je bila stara makadamska pot. S tem so se izognili tudi zidanicam tik ob stari cesti in hkrati znamenitosti, za katero žal ne ve veliko ljudi, prav domačini pa se najbrž še premalo zavedajo njenega pomena. Gre za brajdo izabele, v kateri raste okrog 50 trt, večina pa jih je stara okrog 90 let.

Brajda je Fortunova in gospodar Jože s Sinjega Vraha pravi, da bi tam dobro uspeval tudi vinograd, a kaj, ko ga nima več kdo obdelovati. Pri njihovi hiši so imeli štiri otroke, a so odšli, podobno pa se je dogajalo tudi na drugih domačijah. Ostala sta sama z ženo Marico in sestro Marijo. In tako kot so se nekaj mučili s kmetijstvom, ki je v tistih strminah vse prej kot lahko in varno, po svojih močeh nadaljujejo še danes. Tudi zato, da bi jim uspelo zemljo čim dlje časa ubraniti pred zaraščanjem. Seveda pa je ob težkem delu še kako dobrodošel kozarec vina, in če so Fortunovi pridelali za svoje potrebe na kmetiji vse kulture, le zakaj ne bi še vina?

Poleg znamenite brajde ob stari sinjevrški cesti imajo Fortunovi še dve brajdi, a na prvo so najbolj ponosni. "Naši predniki so posadili te trte, ko je vinograde uničila trtna uš. To je cepljena izabela, ki ji pravimo tudi bučevina, prav tako pa imenujemo vino. Ko mošt vre, namreč buči," je pojasnil Jože ter pohvalil, da kljub starosti brajda še vedno dobro rodi. Včasih je

celo tako obložena, da grozdje niti ne more prav dozoreti. Žena Marica pa je pristavila, da so na brajdo zelo ponosni, saj tako stare nima v bližini nihče več. Niti na misel jim ne pride, da bi jo posekali, dokler bo v trtah še količjak življenja, četudi ne bodo več rodile. "Ko je mimo vodila stara cesta, so se včasih ljudje ustavili in si jo ogledali. Očitno so sami spoznali, da je nekaj posebnega, čeprav ni to nikjer označeno. Morda si je kdo vzel tudi kakšen cepič, prosil pa me ni doslej zanj še nihče. Sedaj je brajda nekoliko odmaknjena od ceste, pa je še boljše tako. Se vsaj cestni prah ne

useda na grozde," pravi gospodar. A brajda ni pomembna le za Fortunove, ki so nanjo čustveno navezani, temveč so njen pomen spoznali tudi naravovarstveniki. Kot je povedala Mira Ivanovič z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, je brajda v okviru krajinskega parka Kolpa razglašena za naravno znamenitost in ima status naravnega spomenika. Po njenem gre namreč za eno redkih tako starih ohranjenih strnjjenih brajd, zato bi prebivalci Sinjega Vraha lahko iz nje iztržili tudi kaj več kot le to, da si jo ogledajo naključni obiskovalci.

M. BEZEK-JAKŠE

ČASTITLJIVA STAROST TRT - Čeprav še niti ni konec koledarske jeseni, se je Jože Fortun že odpravil čistit trte v znameniti brajdi, na katero je zelo ponosen. Vesel bo, če si jo bodo prišli ogledat tudi popotniki, ki jih bo pot zanesla na skrajni slovenski jug. (Foto: M. B.-J.)

TDUJEVE JASLICE - Jaslice domačina Petra Tudje hranijo v prenekatrem domu v trebanjski občini, ene pa tudi v cerkvi sv. Štefana.

Očarljivi svet jaslíc

Razstava jaslíc iz trebanjske in petih sosednjih župnij - Od lesenih do glinenih jaslíc - Tudi umetniške stvaritve

TREBNJE - Društvo Ragle, ki skrbi za ohranjanje ljudskega izročila, je tudi letos v adventnem času pripravilo razstavo jaslíc. Lani so bile na ogled družinske božične jaslíce, letos pa so v prostorih Galerije likovnih samorastnikov za dva tedna razstavili cerkvene jaslíce domače župnijske cerkve in njenih štirih podružnic ter jaslíce župnijskih cerkva s Čateža, Dobrnič, Sel pri Šumberku, Šentlovenca in Veliškega

Gabra. Razstavo si je ogledalo lepo število ljudi, kar kaže, da je zanimanje za tovrstno kulturno dediščino precejšnje, prenekatere obiskovalce pa si je razstavo najbrž z zanimanjem ogledal tudi zato, da bi ob njej dobil namig za postavitev domačih jaslíc. Božični večer, ko v mnogih slovenskih domovih po starem običaju postavi-jo tudi jaslíce, je namreč vse bliže.

Osrednji prostor na razstavi zavzemajo jaslíce trebanjske župnijske cerkve Marijinega vnebo-vzetja. Imajo največ figuric, zelo kakovostno izrezljanih iz lesa in pobarvanih. Kupljene so bile na Tirolskem leta 1916, torej so stare več kot osemdeset let. Pred kakimi dvajsetimi leti so jih obnovili. Po velikosti figur največje jaslíce na razstavi so prav tako iz Trebnjega, iz kapele sv. Frančiška v župnišču. Gre za umetniške figure iz gline, delo p. Wolfganga Koglerja iz kartuzije Pletterje. Med avtorskimi jaslícami velja omeniti še jaslíce akademskega kiparja Konjediča in lesene jaslíce Petra Tudje, ki bil doma iz Medvedjega sela in je za časa svojega življenja zrezljal številne kompletne jaslíce, ki jih še zdaj hranijo po domovih in nekaterih cerkvah. Na razstavi so Tudjeve jaslíce iz podružnične cerkve sv. Štefana. Najstarejše jaslíce, po vsej verjetnosti iz 18. stoletja, so na razstavo prišle iz župnijske cerkve na Selih pri Šumberku. Njihova posebnost je, da so narejene na leseni osnovi, dodelane s tkanino in mavcem ter nato pobarvane.

M. MARKELJ

ROMAN ZUPANČIČ S TROFEJNIM SULCEM - Po dvemesečnem ribiškem postu, saj ribiči na Krki niso zapeli niti enega trofejnega sulca, se je v soboto, 4. decembra, ribiška sreča končno nasmehnila Romanu Zupančiču iz Podturna in njegovemu prijatelju Sandiju Šravsu. Pod rumenjskim jezom sta imela več prijemov, vendar jima je končno na trnku običaj 106 centimetrov dolg in 10,70 kilogramov težak sulac, ki je tako na Dolenjskem odprl sulčjo sezono. Roman je dozdaj ujel tri sulce, poleg tega pa tudi trofejno potočnico in ščuko. Na sliki: Roman s trofejnim sulcem. (Foto: Marko Klinc)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Domu za ostarele hvala za skrb, trgovkam za poštenost - Mastna smuka na Lisci - Če je sestra vsak dan slabe volje... - Do kdaj bodo v Kostanjevici še prekuhavali vodo?

Na lanskoletnem novoletnem srečanju v Labodu je direktor upokojencem obljubil, da bodo v prihodnjem letu delili dobicek. Leto je minilo, dividend pa ni, zato se je Alojz Kerin, Labodov upokojenec iz Slinove pri Kostanjevici, odločil, da letos ne bo hodil na srečanje. "Certifikate sem vložil v Laboda, zdaj pa bi prišlo prav, če bi še kaj imel od tega. Ni čudno, da ni dividend, če ima direktor res toliko plače, kot sem bral," je dejal.

Boštjančičeva iz Ljubljane se nikakor ne strinja z mnenjem, da v naših domovih slabo skrbijo za ostarele. "V Metliki smo imeli brata in vedno je bilo vse v redu, čeprav smo prišli kdaj na obisk tudi nenapovedano. Ker vemo, da imajo domovi omejene možnosti, moramo tudi svojci pomagati pri skrbi za dobro počutje starejših," je poudarila. Bratje in sestre Petra Zupančiča se tako najtopleje zahvaljujejo delavcem doma starejših v Metliki za strpnost, nesebičnost, pomoč in trud.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Priluh-nili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

Včasih ne gre zaupati vabljivi reklamami. Tako je ugotovila Darja iz Mokronoga, ki je na Radiu Brežice slišala za vabilo k smuki na Lisci in s fantom odšla na bele strmine. Poklicala nas je razočarana, ker zjutraj vlečnice še niso pognali, pozneje pa so jo le, čeprav sta bila sprva edina obiskovalca. "Če že reklamirajo smuko, naj jo tudi omogočijo," je rekla. Se posebej se je hudovala, ker je bilo vsako sidro zamaščeno in sta si s fantom za natečaj umazala bundi.

Jožeta z Vinice je zmotil napis Mercator pred franšizno trgovino KZ Črnomelj. "Vsak misli, da vstopa v prvorazredno trgovino, a v prodajalni ni ponudbe, kakršno bi pričakoval v Mercatorju. Menim, da je to zavajanje kupcev," ugotavlja Jože. V Mercatorju Dolenjske so nam povedali, da imajo franšizne prodajalne predvsem prednost zaradi cenejših nabave. Zavedajo pa se, da podeželske prodajalne nimajo vseh vrst blaga.

Trgovke v Mercatorjevi prodajalni v metliški Gali so poštene. Zaradi lepe lastnosti jih želi pohvaliti Darinka Plut iz Grma, ki je že dvakrat izgubila denarnico v tej prodajalni, pa jo obakrat dobila nazaj. Precej manj pa je zadovoljen bralec iz Novega mesta (ime smo na njegovo željo spravili v uredništvo), kadar mora k zdravniku. Trdi namreč, da je sestra v ordinaciji njegovega zdravnika dr. Kranjca vedno slabe volje.

Dr. Tatjana Gazvoda, direktorica Zdravstvenega doma Novo mesto, nam je povedala, da so obravnavali že več pritožb na delo omenjene sestre. Ugotovili so, da so nekateri bolniki z njo zelo zadovoljni, drugi obratno, predvsem pa je z njenim delom zadovoljen zdravnik. "Če ima bolnik take težave," pravi dr. Gazvoda, "je najbolje, da se oglasi kar pri meni, lahko tudi pri zdravniku, vodji enote, glavni sestri ali moji pomočnici, in se bomo pogovorili. V zdravstvenem domu je na voljo tudi pritožna knjiga ter skri-

DOLENJSKI LIST

19. decembra 1991

Plačilo

Pred časom so se v Krkinih Zdraviliščih lotili ureditve projekta verskega turizma. V ta namen so izdali brošuro "Dolenjska - razkošje duše, srca, trte in cerkva". Pri pripravi brošure so se v Krki obrnili na zunanje sodelavce z verskega, kulturnozgodovinskega in ljudsko-izročilnega področja. Njihov račun pa je krkaše, ki sicer kar znajo (o)ceniti opravljeno delo, vrget na riti. Dvajset vrst tu, dvajset vrst in nekaj čez tam, vse skupaj tri tisoč mark, tisoč za vsakega avtorja. Račun se seveda ni izšel. Plačilo je bilo na koncu manjše, kot bi verjetno bilo, če bi bil račun trezen.

Novo leto se bo pričelo s podražitvami

Na osnovi novembrskega poslovanja, ocen poslovanja v decembru ter pričakovane 20-odst. inflacije so na črnomaljski Komunali določili višje cene vseh svojih storitev za prvo trimesečje prihodnjega leta. Cene bodo višje od 10 odst. (kanalščina za gospodinjstva) do 21 odst. (voda in odvoz smeti za vse porabnike razen gospodinjstev). Zaradi višjih cen premoaga, ki veljajo od 1. decembra, pa bo po novem letu za tiste, ki jih ogrevajo iz kotlovnice, ogrevanje dražje za 14 odst.

Na Jesenicah svetleje

Okolica podružnične cerkve sv. Magdalene na Jesenicah na Dolenjskem se spreminja, kar je vidno zlasti ponoči, ko je pokopalnice okoli cerkve razsvetljeno z javno razsvetljavo, ki jo je uredila tamkajšna krajevna skupnost, lepo vidna pa je tudi cerkev, ki jo osvetljuje dva žarometi.

Slovenski simbol rešili pred propadom

Novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine velja za tistega v Sloveniji, ki je rešil pred propadom največ starih dreves, med njimi precej lip, simbolov Slovencev. Letošnje jesen sta tako tudi po njihovi zaslugi usli zagotovu propadu dve okrog 400 let stari lipi v Zagodzacu, ki so ju na željo župnika iz Starega trga ob Kolpi, Jožeta Pavlakoviča, sanirali strokovnjaki iz ljubljanskega podjetja Tisa.

Sumljivi novci dedka Mraza

V Novem mestu imamo znova novoletni sejem. Enim je v zabavo, veselje in še kaj, drugim povzroča sive lase. Prvi so zadovoljni s preprostim dejstvom, da se na novomeškem Glavnem trgu pač nekaj dogaja, drugi se sprašujejo za ceno, ki jo to dogajanje postavlja. Če se meri v metrih nezakonitosti, je odločno previsoka, najsi ima sejem še tak blagoslov družbeno koristnega početja. Izvirni greh tega in ostalih sejmov zadnjih mesecev ter let je, da njihov organizator za tvrstno dejavnost kratko malo ni registriran.

Smrečice le z nalepkami

Gozdno gospodarstvo Brežice obvešča vse lastnike gozdov, ki želijo poslovati z novoletnimi smrečicami, posekanimi na svojih gozdnih parcelah, da morajo biti smrečice opremljene z zakonsko predpisanimi nalepkami, katere dobijo lastniki pri revirnem gozdarju.